National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sent
Ottawa, Ont. K1A 0N4
National Library / Bibliothèque nationale
NOV 1983
NEWSPAPER DIVISION / DIVISION DES JOURNAUX
B03le/231

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 45 (1758) 1983 | NELJAPÄEVAL, 10 NOVEMBRIL – THURSDAY, NOVEMBER 10 | XXXIV aastakäik

„New York Times":

Eesti on venelastele „aken Läände"

— Võibolla oleme oma elustiili poolest kümme aastat Läänest taga, kuid Moskvast oleme kümme aastat ees, ütles üks noor juveliir Tallinnas „The New York Times'i" kaastöölisele Serge Schemann'ile, kes lehe 27. oktoobri numbris annab ülevaate elust okupeeritud Eestis.

Oma 800 - aastase ajaloo kestel on Tallinn elanud üle tulikahjud, mässud, sõjad ja okupatsioonid, kuid jäänud šarmikamaks ja paremini säilunuks keskajast pärinevaks linnaks Euroopas, alustab autor oma neljaveerust kirjutist koos fotoga lilletulult. Üldrestauratsioon viidi läbi 1980. aastal, kui valmistuti olümpiamängudeks ja vastavalt abilinnapealt Johannes Lepalt saadud informatsioonile, jätkub restaureerimine, umbes 45 ehitist iga viieaasta- plaani kestel. Projekti sihiks on taastada tasakaal elamute ja äride vahel, nagu see oli keskajal. Elanike arvu vanalinnas on vähendatud 5500-le ja äridest lubatud vaid väikekauplused, kohvikud ja kontorid.

LÄÄNEMAAILMA ASEAINE

Venelastele, kel pole võimalus „maitsta" õiget, on Tallinn Läänemaailma aseaine, mida tuleb igal aastal vaatama 1,2 miljonit sovjeti turisti.

Läänelikkus ei ole piiratud vaid munakivisillutisega tänavate ja rauast laternatega, vaid miljon eestlast on veendunud, et nad on kõige läänelikumad N. Liidus, ütleb Serge Schemann ja märgib, et näiteid on kõikjal. Eriti tähelepandavad on Soome poole suunatud antennid katustel. Kui 1. sept. tulisatati alla Lõuna-Korea reisilennuk, siis enamik N. Liidus kuulsid sellest vaid katkendlikult sumbutatud Lääne raadioteadetest ja Moskva versiooni. Mitte aga eestlased, kes sündmuste arengut jälgisid oma Soome suunatud värvilistel televiisoritel.

Edasi on kirjutises juttu mugavast restoranist, kus menüü ulatub roogadeni ulukitest, Tallinna lahel liuglevatest lääne-saksa stiilis purjelaudadest ja rull-laudadest tänavatel, mis tavaliselt tundmatu mujal N. Liidus. Samuti eesti kunstnike graafikast, mis tänapäevalik nagu Skandinaavia pealinnades, ja moodsatest armatuuridest, mida pole näha Moskvas. Üks igast kümnest elab Tallinnas veel eramajas ja eeslinnades kenad puust suvemajad on tõendiks individualismile ja tööeetikale, mis on eestlastele andnud kõrgema elustandardi N. Liidus.

HÕIMLUS LÄÄNEGA

Hõimlus Läänega koos keele ja ajalooga on eestlaste identsuse põhialuseks. Väiksearvulisena ja raskelt kaitsvate piiridega on eestlased, väljaarvatud 20-aastane periood kahe Maailmasõja vahel, anastatud taanlaste, rootslaste, sakslaste ja venelaste poolt. Nende kaitseks on soomekeelele sarnaneva keele ja oma kultuuri säilitamine.

Küsitlemisel oli populaarne kommunistlik kirjanik Enn Vetemaa ütelnud, et inkorporeerimine N. Liitu olevat aidanud säilitada eesti kultuuri selle etniliste gruppide identsust pooldava poliitikaga. Vihjates okupatsioonile Teise maailmasõja ajal ta ütles, et kui sakslased oleks jäänud, oleks eestlased germaniseeritud.

Meil pole vene „hinge", venelaste laiutamist, ütles üks ametiühingu tegelane. Sarnaneme rohkem oma hõimudele, soomlastele — olles iseseisvad, sõnaahtrad, töökad.

Funktsionäärid eelistavad teha neid erinevusi vähetähtsaks ja abilinnapea Lepp rõhutas jutuajamisel Lääne ajakirjanikega, et eestlaste elustiil olla põhiliselt sama kui teistel Nõukogude inimestel. Ta lisas, et „oleme vast veidi paremad oma ariakende dekoreerimisel".

„New York Times'i" kaastööline jätkab, et kuigi vahe ei piirdu vaid vaateakende dekoreerimisega, on Lepa väites tõtt. Vaatamata väikestele mugavustele, Eesti ei ole mitte Lääne-Euroopa. Toit restoranides, kuigi veidi üle Moskva taseme ja valik kaubahallides, vaatamata moodsale dekoratsioonile, on väga kaugel igast Lääne kauplusest. Uued elamurajoonid kannavad Lenini ja teiste kommunistlike tegelaste nimesid nagu mujal N. Liidus. KGB valve ja kommunistlik partei on sama nagu igas N. Liidu osariigis.

VÕLTSITUD AJALUGU

Eesti ajalugu on ümberkirjutatud sovjeti ideoloogide poolt sarnanedes vähe sellele, mida eestlased mäletavad ja eraviisiliselt meenutavad. 20 aastat kestnud iseseisvusaega kirjeldatakse kui „kodanlikku luupainajat", mida leevendas ainult üldiselt tervitatud sovjetivõim. Sovjetivõimud on andnud eestlastele pisut vabadust kultuuri viljelemiseks, mis on vormiliselt rahvuslik, kuid sisult kommunistlik. Olles majanduslikult üks enam edasijõudnud osariikidest N. Liidus, on suhteliselt hea olukord edutanud uhkust ja stabiilsust. Kuid jõukus on meelitanud tuhanded venelased ja teised rahvad N. Liidust, nii et 35% elanikest on mitte-eestlased. Abilinnapea ütles, et Lääne ideoloogia sissetung on väike probleem ja rahvuslik rivaliteet piirdub vaid vanade naistega turul. Kuid Eesti kommunistide juht Karl Vaino kirjutas hiljuti välismaa eestlaste „kodanlik-natsionalistlike organisatsioonide laimavast ja häbematust taktikast".

Vähesed eestlased aga näivad uskuvat, et on väljavaateid mingiks tõsiseks võitluseks Moskvaga. Üks intellektuaalidest, kellelt küsiti, kas eestlastel oleks potentsiaali poolastiilis ülestõusuks, ütles: „Neid on 40 miljonit, meid ainult üks."

YASSER ARAFAT TAANDUS TRIPOLI

TRIPOLI — Yasser Arafat taandus oma poolehoidjatega Tripoli, mis on tema viimane vastupanupunkt Liibanonis. PLO mässulised koos Süüria sõjaliste jõududega tulistasid põgenikelaagrit linna läheduses, kus Arafat asus umbes 8000 PLO võitlejaga. Turmtuli, mis tabas ka eraisikuid, sundis Arafati taanduma. Tripolist väljapääs on võimalik vaid mere kaudu.

Lech Walesa ei lähe Oslosse

Warssavist teatatakse, et Lech Walesa ei lähe Oslosse vastu võtma temale määratud rahuauhinda. Ta kardab, et valitsus ei anna enam sissesõidu luba. Oslosse sõidab rahuauhinda vastu võtma tema abikaasa.

Olukord Poolas on endiselt pinev. Põrandaalune „Solidaarsuse" juhtkond konsolideerib oma positsiooni ja töötab uute kavade juures, kuidas mõjustada valitsust ja Moskvat, et sundida neid arvestama rahva soove.

USA parlamentaarne aktsioon Balti küsimuses

NEW YORK (M.E.) — Rida USA Esindajatekoja liikmeid on algatanud resolutsiooni (H.Con.Res. 192) kaudu aktsiooni, et saavutada okupeeritud Balti riikidele vabaduse, enesemääramise inimõiguste küsimuse arutusele võtmist UNO allorganisatsioonides. Samasisuline algatus on lähemail päevil oodata ka Senatis. ERKÜ alustas selgitava informatsiooni levitamist ja kutsub USA eestlasi oma kirjadega ergutama rahvaesindajaid, et nad ühineks aktsiooniga, mis on saanud aluse Euroopaparlamendi otsusest Balti riikide küsimuses.

Hiinas puhastatakse kommunistlikku parteid

Hiina valitsuse ja kommunistliku partei juht Deng Xiaoping alustas kommunistliku partei puhastamist maoistidest ja teistest oma vastastest ja alaväärtuslikest partei liikmetest. Juhend partei puhastamiseks on 13,000-sõnaline ja 40 miljonit partei liiget „skriinitakse" läbi kolme aasta jooksul. Selle juures püütakse ümberkasvatada partei bürokraate ja õpetada neid effektiivselt töötama partei ja rahva huvides.

Esimeses järjekorras puhastatakse provintside ja linnade kesksed partei organisatsioonid ja teises järjekorras partei isiklik koosseis. Välja roogitakse kõik need liikmed, kes astusid parteisse nn. kultuurilise revolutsiooni ajal.

Saalitäis muusikasõpru nautis möödunud pühapäeval Toronto Eesti Majas tenor Heinz Riivaldi juubelikontserti. Pildil populaarne laulja ja klaverisaatja Charles Kipper pärast esinemist, mille juurde tuleme tagasi järgmises lehes. (Kontserdist New Yorgis lhk. 7).

Eesti lipu 100 aastane juubel

Üleskutse auhinnatööde esitamiseks

Käesolevaga kutsutakse üles kõiki eestlasi vabas maailmas esitama uusloomingulisi auhinnatöid eesti lipu 100-aastase juubeli puhul.

Auhinnatööde teemaks on: „Mida on tähendanud ja mida tähendavad sini-must-valged lipuvärvid meile kui eestlastele."

Võistlus toimub kolmes eriklassis. Need on:

1. Kirjanduses (luule, proosa, näitekirjandus).

1.a. Luule. Värsimõõt, luuletuse pikkus ja vorm on võistleja otsutada.

1.b. Proosa. Siia kuuluvad nii essee, novell kui ka romaan.

1.c. Näitekirjandus. Lavatüki vorm ja laad on võistleja otsustada.

2. Muusikas (kõik heliloomingulised vormid).

3. Kujutavas kunstis (maal, skulptuur, graafika).

A. Igas ülalnimetatud kategoorias on: Esimene auhind Kanada $1,000.00, Teine auhind Kanada $500,00, Kolmas auhind Kanada $300.00.

B. Võistlustööde esitamise tingimused: Tähtaeg: 23. aprill, 1984. Aadress: ESTO '84 Sini-must-valge uusloomingu võistlus, c/o Estonian House, 958 Broadview Avenue, Toronto, Ontario, M4K 2R6, Canada. Märgusõna: Esitatud töö peab kandma märgusõna ja tööle peab olema juurde lisatud sama märgusõnaga kinnine ümbrik, mis sisaldab autori nime ja aadressi.

C. Auhindamist teostab igas ülalnimetatud kolmes kategoorias eraldi asjatundjatest koosnev zhürii.

— Auhindu võib välja andmata jätta, kui ei leidu vastavale auhinnale väärilisi töid. — Teist ja kolmandat auhinda võib välja anda rohkem kui üks, kui leidub vastava väärtusega töid. — Auhinnale mittetulnud töödele võib zhürii ettepanekul anda ergutusauhindu vähemas suuruses.

D. Auhindamiste tulemused kuulutatakse välja ESTO '84 ajal. — ESTO '84 Lipujuubeli Komiteel on auhindadele tulnud tööde kasutamise õigus ESTO '84 ajal. — Auhinnale mittetulnud töid antakse tagasi autori sellekohasel nõudel kuue kuu jooksul peale auhindamiste tulemuste väljakuulutamist. Selleks päevaks tagasinõudmata tööd ja kinnised ümbrikud märgusõnaga hävitatakse ilma avamata.

Võistluse läbiviijaks on ESTO '84 Sini-must-valge lipu 100-aasta juubeli komitee, kes hoolitseb vastavate zhüriide ellukutsumise eest. Zhüriide koosseisud teatakse eesti ajalehtedes hiljemalt 1. mail, 1984.

SINI-MUST-VALGE LIPU 100-AASTA JUUBELI KOMITEE

EKKT
EESTI KUNSTNIKE KOONDIS
TORONTOS
XXVIII AASTANÄITUS
PEETRI KIRIKU NÄITUSTESAALIDES
817 Mt. Pleasant Rd.
13.—20. nov. 1983
pühapäeviti kell 2 p.l. — kell 9.00 õ.
neljap., reede ja laup. kell 6.00—9.00 õ.
Avasõna kell 2.15 p.l. RUDOLF LIPP

TORONTO EESTI SKAUDISÕPRADE SELTSI
KOTKAJÄRVE 30. JUUBELIBALL
laupäeval, 19. novembril 1983 Toronto Eesti Maja suures saalis
algusega kell 7.30 õhtul
EESKAVA ● EINELAUD ● BAAR ● TANTS
Laudade ettetellimine ja pääsmed: Bruno Lindre 421-5541.
Pääsme hind $7.50

E.E.L.K. TORONTO VANA-ANDRESE KIRIKUS
MARTIN LUTHER'i 500 a. sünnipäeva tähistav KONTSERT-JUMALATEENISTUS
pühapäeval, 13. novembril kell 4 p.l.
Kaastegevad: TORONTO EESTI MEESKOOR Charles Kipper'i juhatusel. ● Orelil dr. ROMAN TOI
Teenib õp. UDO PETERSOO

TARTU INSTITUUT
310 BLOOR ST. WEST
TORONTO, M5S 1W4
Sissekäik: Madison Avenue — Spadina jaam
Dr. VELLO SOOTS refereerib
„Propaan, alkohol ja muid võimalusi jõuvankrite kütteks"
23. nov. kell 7.30 õhtul
Tartu College ● Kohv
KÕIK KUTSUTUD!

Reagani kritiseerijad muutsid meelt

14 USA senaatorit, kes ei olnud rahul president Reaganiga, tema aktsiooni pärast Grenada saarel, kus surma sai 17 mereväelast ja 76 haavata, tutvunesid kohaliku olukorraga, kõnetasid elanikke, kontrollisid Kuubalt Grenadasse toodud N. Liidu relvaladusid ja muutsid meelt. Nad on arvamisel, et Grenada vabastamine revolutsioonilise hunta hirmuvalitsuse alt oli president Reagani poolt üks õige tegu. Lahtikaevatud haudadest on leitud, et koos peaminister Bishopiga oli hukatud 174 tema lähemat kaastöölist.

USA mereväelaste poolt vangistatud revolutsioonilise hunta juhid toodi ühelt USA sõjalaevalt pealinna vanglasse ja hoitakse seal kinni kuni kindral-kuberneri poolt moodustatud ajutine valitsus hakkab nende üle kohut mõistma.

Briti Columbiat ähvardab üldstreik

VANCOUVER — Lisaks juba streikivatele riigiteenijatele, alustasid nädala algul streiki ka kooliõpetajad ühiseks võitluseks provintsivalitsuse kokkuhoiupoliitika vastu, mille tagajärjel vallandatakse 1600 ametnikku. Riigiteenijad kogu Kanada ulatuses annavad oma moraalse ja majandusliku toetuse. Ähvardatakse üldstreigiga kogu provintsi ulatuses.

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Tõelikkus Grenadalt

Nüüd mil nädalapäevad on möödunud USA mereväe üksuste maandumisest Grenadale ja rohkem fakte on saanud teatavaks, on ülekohtune nimetada president Reagani otsustatud aktsiooni „invasiooniks". See oli vaid puhastusaktsioon kommunistlikust rämpsust, Kuuba relvastatud üksustest, kes olid sinna toodud Nõukogude Liidu soovil ja finantseerimisel. Kuid vahejuhtum on sedavõrd iseloomustav, et selle juures tuleb veelgi peatuda.

Esiteks, miks tapeti marksistlik peaminister Bishop ja kaaslased mõrva teostanud ja omaarvates võimu haaranud veelgi marksistlikumate sõjaväe juhtide poolt? Esiteks, Bishopi külaskäik lõppenud suvel Washingtoni näitas tema koostöö-tahet USA-ga. Teiseks, sõjaväe juhtidele avanes nagu motiiv ja võimalus võimu haarata ja end võimu juurde upitada. Ideoloogia ei mänginud nii suurt osa kui mängis tahe, et ühtedel röövlitel oli tahe teist röövlit süüa.

Arengud Grenadal olid sellised, et tema naabermaad, ka väikesed saared oma valitsustega, tundsid tõsist ümberhaaramise kartust suurema Kuuba kastroliku võimu poolt. Sellepärast paluti USA kaitset ja pakuti oma osavõttu Grenada küsimuse lahendamiseks. Need naabersaared olid Barbados, St. Vincent, Santa Lucia, Jamaika ja võimalikult teised. Grenada asub 80 miili Venetsueela rannikust ja 150 miili Barbados'est.

President Reagan katkestas kusagil lõunapool oma golfimängu, kutsus Washingtonis kokku oma juhtivad organid ja senati esindajad ja seal langes kiire otsus: alata aktsiooniga Grenada vastu. Merel liikuv laevastik, neist osa olid suunatud Liibanoni, juhiti Grenada alla ja aktsioon võis alata. USA mereväe üksused võeti vastu raske tulega Kuuba üksuste poolt, kes seni töötasid Grenadal sõjaväe lennuvälja ehitamisel, kuigi Grenadal ei olegi lennuväge. Kuubalased heitsid maha labidad ja muutusid sõdureiks, kes ameeriklastele vastu asusid. See oli esimene üllatus, sest nagu nüüd selgub, oli kuubalasi Grenadal umbes 1.100 meest.

Teine üllatus oli rohkete relvaladule leidmine saarel, mis sisaldasid Nõukogude Liidu ja Kuuba relvi. Kolmas üllatus oli see, et kogu avanenud pilt näitas, millise põhjalikkusega oli Kuuba ja Nõukogude Liit asunud ehitama oma relvabaasi nii ütelda USA tagaõule ja Venetsueela õliväljade väravasse.

Nii oligi USA-l tõsine põhjus aktsiooniks ja kiiresti. Esiteks tuli kaitset anda umbes 1000-le USA üliõpilasele, kes olid arstiteaduse õpinguil Grenadas. USA ei saanud lubada, et toimub uuesti Teherani saatkonna pantvangide agoonia Castro korraldusel. Teiseks ei saa USA endale lubada relvastatud punase baasi tekkimist oma tagaõuele, mis ähvardaks kogu Kariibimere saarestikku, Panama riike ja võimalikult ka õlirikast Venetsueelat, mis ise kannatab sotsiaalsete raskuste all.

Tekkinud olukorrast ja aktsiooni vajadusest ei saanud aru USA rahvas, USA liitlased ja isegi mitte Briti peaminister Margareth Thatcher, kellel peaks veel meeles olema tema lahingud Falklandi saarte pärast. Ta laitis maha „invasiooni" ja soovitas majanduslikke sanktsioone.

Mis saab Grenadaga edasi? USA tahab selle saareriigi viia vastu demokraatliku korra juurde, kus rahvas saab segamatult omale valida esinduse ja valitsuse. Kuid enne tulevad välja saata Kuuba sõdalased, KGB agendid, Põhja Korea ja Bulgaaria kommunistid, et valimised üldse toimuda saaksid.

Kommunism on vägivaldne võim. Murdosa rahva türannia suure osa rahva üle. Kommunism on armutu inimõigustes. Kommunism on agressiivne teiste rahvaste vastu. Selle barbaarsuse levikut saab takistada vaid demokraatlik jõud. Antud juhul teeb seda USA Grenadal. Seepärast tohiks demokraatlikud maad ainult õnnelikud olla, et USA-l on võim ja president Ronald Reagan.

V.

Kas võiks . . ?

Toronto eestlaste edu mitmetel veteranide spordivõistlustel on olnud hämmastamapanev. On saavutatud esikohti ja purustatud rekordeid — nii piirkondlikel jõuproovimistel kui ka tuhandete osalejatega maailmameistrivõistlustel. Väljaarvatud paar erandit, on võistlejad olnud meessoost ja austustväärivas vanuses. Tegelikult võivad veteranide võistlustest osavõtta juba üle 30.-aastased noorukid — nii mehed kui ka naised. Vanemaid veterane ei meelita enamasti võistlusrajale au- ja kuulsusehimu, vaid teadmine, et kehaline vormisolek on tervisele üllatavalt kasulik. Ilma võistlustel osalemiseta võib treening kergesti lünklikuks kujuneda ning tagatipuks mugavuse ajel teleri ees õllekõhu kasvatamisega asenduda. Ja nii oma tervise eest hoolitsedes kannavad ka paar tosinat Toronto veterani väärikalt edasi eestlaste head spordilaste mainet. Arvestades, et enamus neist sportlastest on üle 50.-aastased, peaksime olema võimelised kergejõustikus ja murdmaasuusatamises võistlejate arvu mitmekordistama nooremate aastakäikude ja energilisema soo esindajate arvel. See nõuab muidugi asjatundlikku ja kaasakiskuvat organiseerimist. Õnneks on meil kümneid ülikoolilõpetanud kehalisekasvatuse õppejõude ja kõrgema akadeemilise kraadiga eriteadlasi, kellele see töö ei tohiks olla ei vaimumurdev ega kontikoormav. KAS VÕIKS kõik need asjatundjad kokku tulla ja arutada, kuidas meie spordilikku tegevust laiendada? Eelseisev ÜEP peaks olema suurepäraseks tõuketeguriks selle ülesande lahendamisele asumiseks. Lisamärkusena mainiksin, et eestlaste rullsuusatamise võistlus ÜEP ajal mõnel Toronto peatänaval võiks tunduvalt suurendada meile pühendatud ruumi kanada ajakirjanduses ja TV-s.

HARRI KIVILO

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Esto '84 eelseks värvimiseks, tapeetimiseks
PAJOS-PAINTERS
463-4430
TIP-TOP-TÖÖ

Kiri Saksamaalt

Sotsid riigikaitse vastu

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Vanemate sakslaste kõrvust pole veel kustunud sotsiaaldemokraatide naissaadikute kiledalt kirglik kriiskamine kui nad protesteerisid 30 aastat tagasi liidupäevas Bundeswehri rajamise vastu.

Nüüd sõdivad sotsiaaldemokraadid USA-rakettide paigutamise vastu Liiduvabariigi territooriumile, ehkki maa strateegilised punktid seisavad juba aastaid nõukogude SS-20 rakettide sihikuil. Kaheksas liidumaas (neid on kokku 11) on vastavate maade sotsiaaldemokraadid üksmeelselt hääletanud peetud parteipäevadel rakettide vastu, ootamata ära lõppotsust Genfis, kus selle küsimuse ümber jahvatatakse kaks aastat.

Sotside küsitav hoiak on kutsunud esile kohati terava kriitika valitsusringkondades. Liidu perekonnaminister Heiner Geissler nimetas ühes avalikus kõnes sotsiaaldemokraatide parteid Moskva viiendaks kolonniks. See väljendus põhjustas suure pahameeletormi sotsiaaldemokraatide hulgas, kes nõudsid Geissleri tagandamist ministrikohalt. Seejuures unustavad sotsiaaldemokraadid asjaolu, et rakettide paigutamise otsuse tegi nende oma valitsus paar aastat tagasi Helmut Schmidti juhtimisel. Eriti vihane rakettide vastane on sotsiaaldemokraatide „desarmeerimisekspert" ja omaaegne küsitava väärtusega idalepingute arhitekt Egon Bahr, kelle kohta kurjad keeled teavad rääkida, et ta ei tundvat veel Bundeswehri auastmeid.

TÄITMATUD AMETIÜHINGUD

Ehkki siin on viimaste andmete kohaselt 2,134 miljonit töötut ning terasetööstus ja laevaehitusettevõtted pankrotis, nõuab metallitööliste ametiühing alates tulevast aastast 35-tunnilist töönädalat täispalgaga. See vähendavat tööpuudust, väidavad ametiühingu bossid Loderer ja Mayr. Missuguse loogikaga need härrad mõtlevad, jääb nende endi teada. Mees tänavalt näeb tööpuuduse vähendamist ainult siis, kui töölised saaksid 40 tunni asemel ka 35 tunni eest töötasu. Tööandjad väidavad, et 35-tunniline töönädal sellel kujul, nagu nõuab ametiühing, toob endaga kaasa 14—18-protsendilise palgatõusu. Ametiühing on otsustanud oma nõudmist viia läbi streigiga, millele tööandjad tahavad vastata lokaudiga.

Ametiühingud, ehkki nad moodustavad kolmandiku töötajaskonnast, omavad suure võimu ning sekkuvad ka siin epideemiana levivasse „rahuliikumisse".

LÕBUS VANGIMAJA

Hiljuti põgenes Bonni lähedal asuvast Rheinbachi vangimajast politseiniku mõrvanud Alfred Lecki, kes oli mõistetud eluajaks sunnitööle. Ta põgenes Bonnis ühes kaubamajas, kus oli koos relvastamata sotsiaalametnikuga omale uusi „sulgi" ostmas.

Nüüd avaldas üks ajaleht mõningaid andmeid selle vangimaja kohta. Sellest nähtub, missuguseid õisi on ajanud liberaalne vangistusseadus.

Üks pettur tegeles selles vangimajas farmide, tööstuste ja laevade „maaklerina", pettes kergeusklikelt kundedelt välja tuhandeid markasid.

Ühes kongis avastas kriminaalpolitsei 500 5-margast rahatükki, mis olid valmistatud vangimaja töökodades.

Üks prostituutide manuline toimetas 200.000 marka vangimajja. Kui ta sai vangimajast puhkuse, põgenes Hispaaniasse, kust tabati alles kaks ja pool aastat hiljem.

Kaks vangi ajasid kuude kaupa vangimaja köögis puuviljast viina. Alles siis kui üks purjus vang valvuri „hunnikusse" lõi, avastati köögis salaviinavabrik.

Paljud vangid kasvatasid lillepottides hashishi. Nende kongid olid hashishi müügist saadud rahadega väga luksulikud — värvitelerid, stereoseadelised ja hinnalised delikatessid laual.

Kaks vangi vahendasid vangimajast krediite 4,5 protsendilise vahendajatasuga. Saadud rahadega kavatsesid nad trükkida valediplomeid ning neid petturitele maha müüa. Isegi hind oli juba kindel: professor 30.000 ja doktor 20.000 marka.

Vangimaja direktor Breitenkreuz omalt pool seletab, et liiga liberaalne vangistusseadustik ei võimalda kriminaalkuritegesid vangimajas tõkestada.

Mõttevahetus

Rahvuslik tulipunkt

Eestlased Kanadas, USA-s, Rootsis, Austraalias ja mujal vabas maailmas on viimase 35 aasta jooksul, osalt ka varem, kokkupannud suuri summasid ühiskondlike kinnisvarade muretsemiseks, et teenida eestlust. Ainuüksi Toronto eestlaste osas nende väärtus praegu on kümneid miljoneid dollareid. Tundub, et on jõutud vajaduste piirini ja selleks veel suuri summasid anda, olgu see „Esto Valley" või Eesti Maja juurdeehituse kulukad projektid, on juba ülearused ja kahjustavad rahvuslikust ja eestluse säilitamise kohast lähtudes olulisemateks vajadusteks raha kogumist. Nüüd, kus on avanenud võimalused eesti ainelise õppetooli asutamiseks Toronto Ülikooli juurde, see oleks tulipunktiks momendil, millele peaks kõik võimalikud ressursid koondama. Eesti akadeemiliste organisatsioonide algatusel ja rahaliste panustega ehitatud Tartu College on teinud algatuse selleks otstarbeks 300.000 dollari annetamisega, samavõrra on lubatud Ontario valitsuselt. Ülejäänud 400.000 dollarit, et nõuetav üks miljon oleks kokku saadud, sellegi on lubanud Tartu College vajalikus suuruses laenude tegemisel oma varandusega tagada ja hiljem oma tuludest tasuda.

Praegu veel ei ole teada selle õppetooli lähemaid kavade detaile, mida seal õpetama hakatakse ja kui suur tuleb personal. Võrdluseks saaks võtta mõnede väiksemate etniliste gruppide sarnaseid õppetoole, millede kavas esijoones on vastava keele kursused mitmel tasemel, alates päris algajatest kuni täielikult keele valdamiseni, muude ainetena kirjanduse, kultuuri, ajaloo jne. loengud. Need osalt ka ingliskeelsed neile, kes vastavat keelt ei valda. Õppejõude tavaliselt on vähemalt paar professorit, neist üks õppetooli juhataja, ning mõningad lektorid ja assistendid (nn. „assistant"-prof.). Loomulikult õppejõudude arv oleneb suurel määral üliõpilaste arvust, kes neid aineid võtavad. Kuna eksamid eesti keele ja teiste antavate kursuste sooritamisel annavad nn. credit'eid, s.o. punkte, mida saab kasutada nõuetavate punktide koguarvu täitmiseks, vastavalt teaduskondadele, ülikooli lõpetamisel. Vist kõigis teaduskondades on teatav arv valikainete võimalusi, mis otseselt pole seotud erialaga. Lisaks on võimalus ka õppida osaaegse üliõpilasena, eriti mõeldud tööl käijatele õhtuste loengutega. Sel puhul õppemaks on aine alusel (täisaegsetel üliõpilastel semestri maks), pensionäridele prii kas või ülikooli lõpetamiseni!

Kui õppetool ongi olemas, siis selle edukaks tegutsemiseks, peale ülikooli poolt antavate summade, see nõuaks lisaraha mitmesugusteks kuludeks. Esijoones korraliku raamatukogu ja mitmesuguste muude õppevahendite soetamiseks. Üheks oluliseks ülesandeks oleks ka eesti keele õpikute vajalike raamatute kirjastamine, jm. Kõige olulisem aga on see, et tõesti leiduks suurel arvul eesti üliõpilasi, kes eesti keele ja muid eesti-ainelisi loenguid kuulavad ja neis eksameid sooritavad. Selles osas loodetavasti meie akadeemilised organisatsioonid teevad oma liikmeskonnas tõhusat selgitustööd. Ja et aine-õppijatena (osaaegsete üliõpilastena) sellest osas võtaksid ka vanemad, juba ülikooli lõpatanud, või selle pooleli jätnud liikmed, kes keskhariduse on saanud võõrsil ja enamikus ei valda küllalt korralikult eesti keelt kirjas, kuigi kõnes võivad olla rahuldavad kuni head. Kuid toodut tuleb propageerida ka väljaspool akadeemilisi ringkondi, isegi minu teada ei ole takistusi neile, kes pole keskharidust lõpetanud või on ainult algkooli haridusega, kui nad „credit 'eid" ei taotle (eesti mõiste järele vabakuulajad). Isegi Eestis gümnaasiumi lõpetanud, pensionäridele või veidi noorematele, see ei teeks liiga. Meie oleme enamikus maha jäänud 40 aastat eesti keele arengus ja võõrsil-olek on meie kõnekeelt solkinud võõrsõnadega, millede eestikeelsed vasted mõnedki on jõudnud unustada. Eriti puudulikud on paljudel mitmesugused tehnilised, teaduslikud ja üsna tavalisedki oskussõnad. Kui palju on neid, kes näiteks teavad, et „Canadian goose" (Branta canadensis) pole hani vaid lagle!? Kuigi inglise keeles neil on sama nimetus, mitte aga prantsuskeeles (hani-l'oie, lagle - la bernache).

ÕPPETOOL VAJALIK

Mõneltpoolt on kaheldud eesti ainelise õppetooli vajaduses. See on ülimalt tarvilik eestluse säilitamisel ja ümberrahvustamise pidurdamiseks, vähemalt selle protsessi aeglustamiseks. Meie täienduskoolid on teinud tublit tööd, kuid see ei ole

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks. Samuti käsitöö kinkeesemeid — KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal.

Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

Mõttevahetus

Õigustamata kriitika Kirikute Maailmaliidule

Ilmselt on „Eesti Päevaleht" välja noppinud negatiivset kõmu vaba maailma ateistlikust, kiriku vastasest ajakirjandusest. (loe: „Teised lehed" ME. nr. 37.) „Eesti Päevalehe" esindajat ju Kirikute Maailmanõukogus (WCC) ei olnud. Eesti ajakirjandusest oli kohal vaid kaks volitatud esindajat — Vally Johanson („Meie Elu") ja Thomas Vaga („Teataja"). Viimane neist tegeles küll rohkem WCC vastu protesteerimise ja lendlehtede levitamisega, kusjuures süda ja hing oli samal ajal peetava Christian Solidarity International Kongressil, millest muide võttis osa ainukese piiskopina ka meie Kondrad Veem ja mõned „piparkoogi pastorid", kelle arusaam ristiusust tänapäeva maailma poliitikas on minimaalne.

Kuna vaba maailma ajakirjanduse suhtumine WCC-sse oli alul negatiivselt provokatiivne ja hiljem, kui nende soovunelmad ei täitunud, reageerisid vaid mõnerealise negatiivselt suhtuva lugejakirjaga, siis ei sobi ka meie ajakirjandusel levitada WCC kohta pilkavat laimu, mis teenib ainult Kristuse Vastase huvisid. Nimelt ei vasta tõele, et WCC 6. Kogus ei mainitud seda „peasüüdlast" — N. Liitu. „Statement on Human Rights" (Document P R 2-11, Part III), mis sai eriti elava diskussiooni osaliseks nii ida kui ka lääne delegaatide poolt, nimetab ka Afganistani, kus võeti vastu järgmised nõuded: a) lõpetada relvade sissevedu Afganistani väljastpoolt, b) luua hõlbus õhkkond põgenike tagasi pöördumiseks, c) garanteerida leping USSR, USA, Hiina Rahvavabariigi ja Pakistani vahel, d) välja tuua Sovjettide väed Afganistanist üldise poliitilise kokkuleppe kontekstis — kaasa arvatud kokkulepe Afganistani ja N. Liidu vahel ning jätkata WCC poolt Afganistani põgenike toetamist, mida N. Liit nimetab muide geriljade abistamiseks N. Liidu vastu! WCC on senini toetanud Afganistani rahvuslasi-põgenikke 5. miljoni dollari suuruse summaga. WCC kriitikud sellest aga midagi ei kirjuta.

Päästearmee lahkumine WCC-st oli teretulnud nähe, kuna see heategev organisatsioon ei tunnusta ristiusu kolmainsust ja ei saa olla osa ristikirikust, vaid peab jääma pealtvaataja ossa, nagu kõik teised usundid ja heategevad organisatsioonid. Peale muu, ei ole nad õigustatud WCC annetust ($102.000) 1978 aastal Zimbabwe Patriotid Frontile kritiseerima, kuna see annetus oli määratud WCC poolt näljaste ja vaeste toitmiseks ja katmiseks, mida WCC ise ei kontrollinud ja sellega ei saa ka tõestada, kas see annetus läks määratud otstarbeks, või kasutati relvade ostuks. Samuti ei saa seda tõestada WCC kriitikud! Sellega on õhku jäänud rippuma süüdistus ja kahtlustus, mida kiriku vastased ateistid ja kommunistid ja nende pimestatud vastased pidevalt leierdavad, et mustata massi silmis seda ainukest võimelist liikumist, mis kord selle internatsionaalse saatanismi upitab nii idas kui läänes. Oleme vist unustanud, et vabas USA-s on Meie Isa Palve lugemine koolides seadusega keelatud! Kuidas küll tohib WCC pooli võtta idalääne konfliktis, jääb mulle arusaamatuks.

Et lugejaid rahustada, toon ära WCC 1982. aasta Tulude-Kulude aruande.

	US$ (miljonit)
TULUD:	
Annetused kirikutelt (vabad)	3.3
Annetused kirikutelt (määratud)	72.3
Investeeringutest ja muud tulud	2.7
Kokku	78.3
KULUD:	
Poliitilistele programmidele	.5
Teised programmid	57.5
WCC administratiivsed kulud	17.5
Kokku	75.5
Ülejääk	2.8

Annetused kogunesid 13 maalt, neist 90% lääneriikidest. Suuremad annetajad olid: L-Saksamaa (US$ 6.24 milj.), USA (US$ 6 milj.), Rootsi (US$ 2.4 milj.), Kanada (US$ 865.000) ja Briti (US$ 844.000). Poliitilistele programmidele, mis on tekitanud kontroversiat, kulutati vähem kui $1.00 igast $100.00. See jagati 53 rühmituse vahel, millest suuremad summad läksid SWAPO-le administratsiooni ja legaalsete kulude katteks Namibias ja 4-le Namibia naabermaale. (US$ 120.000); US$ 78.000 määrati Apartheid African Congress'ile Azanias (Aafrika lõuna osa mustade organisatsioon); US$ 36.000 läks Washingtoni Trans-African organisatsioonile; US$ 4.200 tuli Kanadasse South African Congress of Trade Unions Solidarity'le; US$ 4.200 Torontosse Committee for the Liberation of South Africa'le. Ülejäänud summa, ca. 291.000 läks nende toetust saanud maade rahvaste haridustaseme tõstmiseks, kirikute ja hädavajalike projektide (solkvee torustik) ehitamiseks.

Meie võime WCC-lt nõuda palju, aga mitte sekkumist ida-lääne konflikti. See on ülesse ehitatud kunstlikult ja sihilikult, et maailma hoida kogu maailm alatise ähvarduse ja hirmu kammitsais, kuni kord kogu maailm on Kristuse Vastase seaduslikus küüsis. Et hoida seda hirmumaaniat pidevalt ajal, kui käivad läbirääkimised relvade kontrolliks rahu tahe all, on hädavajalik, et idalääne konflikt ei vaibuks. Selleks võetakse ette kas või lennukite allatulistamist (neid tuleb veelgi, kui vajadus tekib!), mis massi marru ajab vodkapudeleid purustama ja Lada'sid lõhkuma, kui „suured ninad" samal ajal konverentsi laua taga maailma maha hangeldavad. Kas eesti rahvas tõesti nii pime on, et tungib kallale WCC-le, ega näe läbi, et see teenib ainult ateistide ja internatsionaalsete kommunistide huvisid?

VALLY JOHANSON

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

küllaldane, ega saagi olla väheste tundide arvu tõttu. Mõned nende lõpetajaist räägivad küll päris head eesti keelt, kuid kirjas nad on puudulikud või hoopis nõrgad. Kümnekonna aasta pärast, senise olukorra kestes, meil pole enam küllaldaselt korraliku kirjutamisoskusega ajalehtede ja ajakirjade toimetajaid, ega neid, kes oleksid suutelised kaastööd tegema. Puudus oleks täienduskoolide õpetajaist ja pastoritest ning muudel aladel, kus täielik keeleoskus on vajalik. Praegu neid ülesande täitjaid suuremas osas on pensioni-ealised või lähenemas sellele. Ainukene lootus on, et vajalikke tööjõude neil aladel annaks ülikooli eesti aineline õppetool. Sellest saadi esimesena aru Vancouveris, kui sealsete eestlaste

(Järgneb lhk. 3)

H. Riga

SARKASTIKAT

Ameerika, Ameerika,
sinu välispoliitika!
Selle läbiviimine
on nagu sea tapmine!

Senatorid õpetavad,
lehemehed mõnitavad,
lärmi üle mitme valla,
palju kisa, vähe villa.

Ja võõrad saavad terve sea —
karvad, kõrvad, saba, pea.
Sulle jääb — kui kõik on läbi,
süütu looma t a p a h ä b i !

Kanada, oo Kanada,
sinu välispoliitika!
Selle läbiviimine
on sea seljas sõitmine!

Päälik uhkelt sadulas,
mees on tõesti võimukas!
L'etat c'est moi! — hüüab ta
ja sunnib rahvast järgnema.

Sõprust peab ta Hiinaga,
Moskvaga ja Kuubaga
ja iga Aafrika riigiga.
Kanadast teeb ta Prantsusmaa!

ANDROPOV PUUDUS PARAADILT

MOSKVA — Juri Andropov puudus revolutsiooni 66. aastapäeva pidustustelt ja arvatakse, et ta on raskelt haige. See on esimene kord, kui N. Liidu president ei ole Punasel Väljakul paraadi vastu võtmas. Samuti ta puudus paar päeva varem toimunud pidustuselt Kremlis.

Pommiatakk Liibanonis ka juutidele

JERUSALEM — Terrorrünnakule USA garnisoni vastu Liibanonis järgnes möödunud nädalal atakk sama mustri järgi ka juutidele. Lõuna-Liibanonis plahvatas pomm Iisraeli sõjajõudude kohaliku peakorteri juures, surmates 28 juuti ja 32 liibanonlast, kes seal kinni hoiti. Iisrael vastas kohe omapoolse rünnakuga Liibanoni muhamediusuliste positsioonidele.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

TEADAANNE

End. Eesti Politseiametnike Kogu liikmete peakoosolek toimub reedel, 18. novembril, algusega kell 19.00 Toronto Eesti Maja kohvikus, millele järgneb liikmete perekondlik koosviibimine Kogu 30. aastapäeva tähistamiseks.

JUHATUS

Rahvuslik . . .

(Algus lk. 2)

algatusel ja rahalisel toetusel alustati eesti-ainelise õppetööga Simon Fraseri ülikoolis. Selleks annetati suurigi summasid, kõige rohkem prl. Hilda Joasalu poolt. Torontos see näib teataval määral kadedust tekitavat, mida võib väljalugeda viimase EKN üldkoosoleku sõnavõttudest, et need summad Torontosse juhitaks, samuti, et Vancouveri toetus EKN-ile on langenud poolele, selle asemele toetatakse Balti Vabadusliitu Los Angelesis! Pole ime, viimane on teinud palju tõhusamat välisvõitluse tööd kui EKN või USA-s Rahvusnõukogu. Pealegi meie välisvõitlus pole riigi piiridega seoses, vaid globaalne. Balti Vabadusliidul on saavutatud eriti head suhted president Reaganiga, kellest kindlasti meil on rohkem kasu kui Kanada Trudeaust! Teisalt lääs on lääs, olgu see Kanada või USA läänerannik, neil on omavaheline koostöö palju tihedam kui Vancouveril Torontoga või Los Angelesil New Yorgiga. Seal peetakse regulaarselt iga teine aasta Lääneranniku Eesti Päevi, viimati möödunud suvel San Franciscos, seda juba roteeruvalt 30 aastat eri linnades Vancouverist Los Angelesini (1985. a. on Portlandis, Oregonis).

MAJATUSLIK TOETUSE

Kuis eespool oli juttu meie täienduskoolide tõhusast tööst, ei saa ka unustada vastavat tööd lasteaedades, laste suvekohudes, eriti aga skautlikus tegevuses. Need kõik oleksid ettevalmistavateks asteteks ülikoolis eesti keele täielikumaks omandamiseks. Ainult meie kiriku osatähtsus on madalam, kui see peaks olema rahvusliku noorsoo kasvatustöö osas. Mõned kogudused peavad paralleelselt eestikeelsetele jumalateenistustele seda kah inglise keeles, samuti leeriõpetust. Vabanduseks tuuakse ette, et sellega tõmmatakse eestlusele lähemale muulastest abikaasasid ja eesti keelt mittevaldavaid noori. Suuremat rolli siiski vist mängib majandus! Ja mida mõelda näiteks eesti kirikuõpetajast, kelle enda lapsed ei räägi eesti keelt ning „Kalevipoega" peab paganlikuks teoseks, mille lugemine meie noorsoole tuleks keelu alla panna?

Peale õppetooli majandusliku toetamise, erilist toetust ja stipendiume vajavad meie noored, kes ülikoolis alustavad eesti keele õppimisega. Seda osaliselt võimaldavad mõned fondid Eesti Sihtkapitali juures, millised pole aga küllaldased. Selleks vajalike suuremate kapitalide asutamine nii annetustena kui ka testamentidega oleks parem investeering eestluse kasuks. Loodetavasti paljud saavad sellest aru, selle asemele, et toetada utoopilisi „Esto Valley" kavasid või muid suuremat raha nõudvaid üritusi.

ENDEL TOIGER

ANDROPOV PUUDUS PARAADILT

MOSKVA — Juri Andropov puudus revolutsiooni 66. aastapäeva pidustustelt ja arvatakse, et ta on raskelt haige. See on esimene kord, kui N. Liidu president ei ole Punasel Väljakul paraadi vastu võtmas. Samuti ta puudus paar päeva varem toimunud pidustuselt Kremlis.

Pommiatakk Liibanonis ka juutidele

JERUSALEM — Terrorrünnakule USA garnisoni vastu Liibanonis järgnes möödunud nädalal atakk sama mustri järgi ka juutidele. Lõuna-Liibanonis plahvatas pomm Iisraeli sõjajõudude kohaliku peakorteri juures, surmates 28 juuti ja 32 liibanonlast, kes seal kinni hoiti. Iisrael vastas kohe omapoolse rünnakuga Liibanoni muhamediusuliste positsioonidele.

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele.

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

TEADAANNE

End. Eesti Politseiametnike Kogu liikmete peakoosolek toimub reedel, 18. novembril, algusega kell 19.00 Toronto Eesti Maja kohvikus, millele järgneb liikmete perekondlik koosviibimine Kogu 30. aastapäeva tähistamiseks.

JUHATUS

Rahvuslik . . .

(Algus lk. 2)

algatusel ja rahalisel toetusel alustati eesti-ainelise õppetööga Simon Fraseri ülikoolis. Selleks annetati suurigi summasid, kõige rohkem prl. Hilda Joasalu poolt. Torontos see näib teataval määral kadedust tekitavat, mida võib väljalugeda viimase EKN üldkoosoleku sõnavõttudest, et need summad Torontosse juhitaks, samuti, et Vancouveri toetus EKN-ile on langenud poolele, selle asemele toetatakse Balti Vabadusliitu Los Angelesis! Pole ime, viimane on teinud palju tõhusamat välisvõitluse tööd kui EKN või USA-s Rahvusnõukogu. Pealegi meie välisvõitlus pole riigi piiridega seoses, vaid globaalne. Balti Vabadusliidul on saavutatud eriti head suhted president Reaganiga, kellest kindlasti meil on rohkem kasu kui Kanada Trudeaust! Teisalt lääs on lääs, olgu see Kanada või USA läänerannik, neil on omavaheline koostöö palju tihedam kui Vancouveril Torontoga või Los Angelesil New Yorgiga. Seal peetakse regulaarselt iga teine aasta Lääneranniku Eesti Päevi, viimati möödunud suvel San Franciscos, seda juba roteeruvalt 30 aastat eri linnades Vancouverist Los Angelesini (1985. a. on Portlandis, Oregonis).

MAJATUSLIK TOETUSE

Kuis eespool oli juttu meie täienduskoolide tõhusast tööst, ei saa ka unustada vastavat tööd lasteaedades, laste suvekohudes, eriti aga skautlikus tegevuses. Need kõik oleksid ettevalmistavateks asteteks ülikoolis eesti keele täielikumaks omandamiseks. Ainult meie kiriku osatähtsus on madalam, kui see peaks olema rahvusliku noorsoo kasvatustöö osas. Mõned kogudused peavad paralleelselt eestikeelsetele jumalateenistustele seda kah inglise keeles, samuti leeriõpetust. Vabanduseks tuuakse ette, et sellega tõmmatakse eestluselle lähemale muulastest abikaasasid ja eesti keelt mittevaldavaid noori. Suuremat rolli siiski vist mängib majandus! Ja mida mõelda näiteks eesti kirikuõpetajast, kelle enda lapsed ei räägi eesti keelt ning „Kalevipoega" peab paganlikuks teoseks, mille lugemine meie noorsoole tuleks keelu alla panna?

Peale õppetooli majandusliku toetamise, erilist toetust ja stipendiume vajavad meie noored, kes ülikoolis alustavad eesti keele õppimisega. Seda osaliselt võimaldavad mõned fondid Eesti Sihtkapitali juures, millised pole aga küllaldased. Selleks vajalike suuremate kapitalide asutamine nii annetustena kui ka testamentidega oleks parem investeering eestluse kasuks. Loodetavasti paljud saavad sellest aru, selle asemele, et toetada utoopilisi „Esto Valley" kavasid või muid suuremat raha nõudvaid üritusi.

ENDEL TOIGER

Skautlike noorte orienteerumisvõistluselt. Esikoha võitnud skaudid (12—13 a.). Vasakult — Erik Lõugas ja Taivo Evard. Paremal — Rajaleidjate hellakesed kontrollpunkti juures. Ees, vasakult — Linda Isotamm, Alissa Puhm, Marika Meipoom ja Raja Raudsepp. Taga juhid Pia Kori ja Sarina Westerblom.

Foto — H. Raigna

Orienteerumisel esikoha võitnud gaidid (13—14 a.). Vasakult — Ülle Träss, Lisa Soots ja Kadri Nõmmik. Foto — H. Raigna

Skautlikud noored orienteeriumisvõistlusel

Kui kunagi ühel spordivõistlustest osavõtjatel ja korraldajatel on ilmaga õnne olnud, siis seda oli kahtlemata meie skautlikel noortel möödunud laup., 5-ndal novembril orienteerumisvõistlusel High Park'is. Eelmisel päeval sadanud lumi oli võistluspäeva hommikuks kadunud ja maapind isegi enamvähem kuivanud. Temperatuur 6 C.

Võistlejaid oli kogusummas 107, nendest 20 hellakest, 22 hundut, 25 gaidi ja 40 skauti, nende hulgas 2 veterani. Gaidid ja skaudid võistlesid vanusegruppides. Hellakesed grupp. pidena juhtide juhatusel 7-me kontrollpunktiga ca 2,5 km rajal. Hundud samal rajal ilma juhtideta. Gaidid ja skaudid ca 5 km rajal, kusjuures 12-14. a. gaididel oli 7 kontrollpunkti, teistel 8. Võistlusmääruste järgi arvestati vigadeks punktide mitte leidmist ja valede punktide juurde jõudmist, mis omakorda mõjutasid tagajärgi. Võistluste tagajärjed kujunesid järgmiseks.

HELLAKESED

1. Põhjala Tütred: Maaja Leivat, Kristiina Kukk, Leiki Veskimets, Vaiki Taul, Lia Saastomaine, Katryn Hiir, Lenita Karhunen, Taimi Petersoo ja Ingrid Laar. Aeg 71 min. 25 sek.
2. Rajaleidjad: Raja Raudsepp, Marika Meipoom, Linda Isotamm ja Alissa Puhm: Aeg 76 min.
3. Põhjala Tütred: Katrin Lepik, Tiia Birkenbaum, Tiiu Nõmmik, Kairi Taul, Kristiina Hogg, Silvi Jaason ja Merike Purje. Aeg 81 min. 5 sek.

HUNDUD

1. Kalev: Matti Saartemaine, Paul Tralla, Toivo Pajo, Peeter Türk, Eero Laansoo ja Mart Einer. Aeg 89 min. 10 sek.
2. Lembitu: Erik Noolandi, Hanno Raudsepp ja Peeter Musta. Aeg 102 min. 10 sek. 1 viga.
3. Lembitu: Sven Linkruus, Robert Arro ja Mark Randmaa. Aeg 120 min. 40 sek. 1 viga.

GAIDID 12-14 A.

Põhjala Tütred: Kadri Nõmmik, Ülle Träss ja Lisa Soots (Rajaleidja). Aeg 90 min. 15 sek.

2. Rajaleidjad. Küllike Sillaste ja Marja Leena Roos. Aeg 131 min. 50 s.
3. Rajaleidjad: Lisa Kald, Riina Kindlam ja Rita Lees. Aeg 74 m. 36 s. 1 viga.

SKAUDID 12-13 A.

1. Lembitu: Taivo Evard ja Erik Lõugas. Aeg 61 m. 51 s.
2. Lembitu: Tavo Träss ja Leo Musta. Aeg 70 m. 25 s.
3. Lembitu: Ekke Loo ja Robert Kruus. Aeg 101 m. 05 s. 1 viga.

SKAUDID 14-15 A.

1. Lembitu: Mikk Altosaar ja Christopher Timusk. Aeg 63 m. 40 s.
2. Kalev: Erik Türk ja Cristopher Medri. Aeg 102 m. 10 s.
3. Lembitu. Margus Kask ja Martin Juuse. Aeg 82 m. 15 s. 1 viga.

VANEMGAIDID 15-18 A.

Monika Kask (Põhjala Tütred) ja Lydia Vanderveen (Rajaleidjad). Aeg 68 m. 48 s.

2. Põhjala Tütred: Lisa Abe, Ingrid Silm, Lee Metsalo ja Silvi Matsoo. Aeg 69 m. 53 s.
3. Põhjala Tütred: Maimu Nõmmik. Aeg 87 m. 09 s.

VANEMSKAUDID 16-18 A.

1. Kalev: Raimo Karhunen, Mark Olup ja Ronald Liigsoo. Aeg 61 m. 55 s. 1 viga.
2. Lembitu: Tõnu Voitk ja Peter Lõugas. Aeg 89 m. 08 s. 1 viga.
3. Kalev. Mikk Jõgi ja Ilmar Kütt. Aeg 79 m. 30. s. 2 viga.

Võistlusrajad olid raskemad kui eelmisel aastal. Üldkorraldajaks oli Skautide Maleva spordijuht Arvo Oiling. Radade asetajaks ja starteriks Margus Tae. Kohtunikkudeks ja aegade kontrollijateks: Rein Pajo, Ingrid Kütt, Linda Roosipuu, Kaarel Truuvert, Jüri Laansoo ja Harald Kivi. Toitlustamise üldkorraldajaks oli Eevi Novek, abilisteks Anne Orunukk, Tiia Kütt ja Eda Loo. Võistlus ja osavõtjate toitlustamine oli väga hästi organiseeritud.

HARALD RAIGNA

Maakera pidev soojenemine võib tuua katastroofi

Maakera pidev soojenemine võib viia katastroofini, hoiatavad teadlased. Vältimatu kliimamuutus, mis algab arvestuste kohaselt 1990. a., takistab toitainete produtseerimist ja tõstab veepinda ookeanides, kuna polaarjää sulab.

„New York Times'i" teatel USA keskkonna kaitseagentuur peab hädavajalikuks valmistuda klimaatiliseks muudatuseks, mis tingitud süsihappegaasi rohkusest atmosfääris. Tekkiv nn. „kasvuhoone olukord" on ohtlik ja 21. sajandi lõpul võib olla katastroofiline. See on esimene kord, kui USA valitsus hoiatab kliimamuutuse tagajärgede eest, mida teadlased on uurinud juba aastaid.

Nn. „kasvuhoone olukord" tekib, kui maakera temperatuuri tõstev päikesesoojus ei pääse kiirgusega tagasi atmosfääri sinna kogunenud ülirohke süsihappegaasi tõttu. Hoiatatakse, et kliima tunduv soojenemine algab 1990 - 2000 aasta vahel, ja maakera elanikond peab end selleks kohandama.

Aastal 2100 võib New York olla sama soe kui Daytona Beach Floridas. Keskmine maakera temperatuur võib tõusta aastaks 2040 kaks kraadi C., viis kraadi C. aastaks 2100 ja kolm korda rohkem polaarpiirkondades, kus alaline jääkate hakkab sulama.

Kliimamuutuse vätimiseks ei saa midagi teha, isegi süsihappegaasi tekitavate kütteainete keelustamisega.

ILMUNUD

Arno Niitme

„NOORUS JA KOOLIAASTAD TREFFOONIAS"

256 lhk. Köites. Hind $15.00. Postiteel tellides pluss saatekulu.

Müügil

„MEIE ELU" talituses,

958 Broadview Ave. Toronto. Ont. M4K 2R6

ANNE

Palju õnne sünnipäevaks!

soovivad:

E, E, E, M, K, K.

ÜÜRIDA

Ft. Lauderdales privaat villa, hästi mööbleeritud. Üürile anda 1-st veebr. 1984. 2 suurt magamistuba, suur elutuba, täielik elektriköök, saun, bassein, whirlpool, tenniseväljak. Sobiv 2-le perekonnale. $1200.00 kuus. ☎ Helistada: Chicago 1-312-869-9017, Ft. Lauderdale 1-305-524-6319.

Canada Trust Realtor

Pompano Beach, müüa kahe magamistoaga täielikult mööbleeritud condomiinium kahekordses ehituses. Maitsekalt sisustatud, 2 vannituba, köögi-söögitoa kombinatsioon. Klubihoone, biljardisaal, saun, 2 ujumisbasseini (köetud). Avar aedpark, väikese küla atmosfäär, viie golfiväljaku läheduses. Kohapeal palju euroopapäritoluga omanikke. Hind 54.000 USA dollarit. Soodsad finantseerimise võimalused. ☎ **Helistada JUHAN KÖHLER'ile, büroos (416) 751-4212, kodus (416) 477-4186.**

BON AIR APPLIANCE SERVICE

PARANDAME

külmutuskappe ja pliite — igat liiki

☆ 31 aastat tööpraktikat ☆

Tel. 533-9334 — Peter

Vaba Pressiliidu kongress Münchenis

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Münchenis tegutsev Vaba Pressiliit, mis rajati 1947. aasta varakevadel Augsburgis, pidas oma järjekordse kongressi Münchenis hotell „Bayrischer Hof" esinduslikes ruumes. Koos oli umbes 70 ajakirjanikku peaaegu kõigist Lääne-Euroopa riikidest. Eesti eksiilajakirjanike esindajatena olid kohal peatoimetaja J. Kokla, A. Terras, J. Adila, J. Estam ja A. Kokk.

Avasõnas tervitas kokkutulnuid Vaba Pressiliidu president dr. Stefan Marinoff. Tervitusi ütlesid Baieri maavalitsuse poolt valitsuse ülemnõunik Zimmer, Baieri Ajakirjanike Liidu nimel Lange ja eksiil ajakirjanike poolt Skandinaavias J. Kokla. Kirjalikke tervitusi olid saatnud Liiduvabariigi siseminister F. Zimmermann, Baieri peaminister Franz Josef Strauss, Müncheni ülemlinnapea dr. Kiesel, riigiminister Mertes, Otto von Habsburg jt.

Dr. Marinaoff meenutas Münchenis nõukogude agendi poolt mõrvatud eksiilukrainlast Banderat, teisi samas mõrvatud ja 140 miljonit kommunismi surmaohvrit, keda mälestati leinaseisakuga.

Müncheni ülikooli sovetoloogia professor ja üldtuntud raamatu „Nomenklatura" autor professor Michael S. Volensky refereeeris teemal „Andropov: muudatus või järkuvus?". Oma tuumakas ettekandes toonitas kõneleja, et Andropov pole täitnud neid lootusi, mida panid talle optimistid Läänes, oodates muudatust või liikuvamat poliitikat. Andropov tunneb olevat ennast sõltuva armeest ja KGB-st, mistõttu peab jätkama Brezhnevi tardunud kurssi. Kuna nõukogude juhtkonnas on hääli, kes nõuavad kõvemat kätt, siis on ta alustanud töödistsipliini kõvendamise ja korruptsioonivastase kampaaniaga. Välispoliitikas on ta provotseeriv, püüdes ajada kiilu USA ja Lääne-Euroopa vahele.

Teemal „USA välispoliitika uus faas" refereeris Vaba Pressiliidu president dr. Stefan Marinoff. Ta märkis, et pärast aastakümneid kestnud passiivsust ja järeleandmisi ona USA välispoliitika muutunud fleksiiblemaks. USA oli komplekside ja pingelõdvendamise kammitsas, mida kasutas osavalt ära nõukogude propagandamasin. Nüüd on maailma suurvõim hakanud taipama, et maailmarahu ei saa säilitada küürutamisega ega vabadust võitlemata. Kui Lääne propagandal õnnestuks suruda nõukogude massiivne propagandaaparaat defensiivi, siis oleks see suureks võiduks Läänele.

Dr. Victor von Stankovich, endine Briti BBC NATO-saadete toimetaja ja Briti Foreign Office Kesk-Euroopa küsimuste spetsialist, refereeris teemal „Sõjaväeline ebatasakaal Euroopas ja NATO järelrelvastamine". Ta meenutas oma suurt kohkumust, kui 1979. aastal kuulis, et NATO kavatseb alustada järelrelvastamisega alles 1983. aasta sügisel. Seega anti nõukogude agrssoritele neli aastat aega oma ülekaalu forsseerimiseks Euroopas. NATO oleks pidanud alustama järelrelvastamist kohe. Praegu on sovettidel Euroopas üle 300 raketi, millega võivad hävitada üle tuhande suurlinna. Kõneleja kritiseeris ka niinimetatud „rahuliikumisi" Euroopas, kes ebaloogilisel viisil protesteerivad vabaduse kaitseks ülesseatavate USA rakettide vastu, ent vaikivad maha need raketid, mis vabadust tõesti ohustavad. Seega on USA rakettide ülesseadmine Euroopas vabade rahvaste moraalseks kohustuseks.

Lõppsõnas tänas Vaba Pressiliidu asepresident Volodymyr Lenyk kokkutulnuid. Prof. Volonsky kõne täiendus eks tõi ta ette faktidega tõendatud venestamispoliitika forsseerimise.

Dr. Marinoff tegi teatavaks, et kongressi nimel saadetakse õnnitlustelegramm Lech Walesale koos kongressist osavõtnud rahvuste märkimisega. Kongressi jätkati järgmisel päeval, kus vastavalt programmile olid päevakorras organisatoorsed küsimused.

-kk

Peatoimetaja J. Kokla kongressil kõnelemas. Foto — A. Kokk

SKOGS

PAINTING & RENOVATION

Tapetseerimine ● Värvimis- jm. ehitustööd ● Köögid ● Põrandavaibad

Soomlane — töö kiire ja korralik!

HELISTAGE: NISSE 883-4337

Läti äri

DOWNTOWN WOOLS ARTS & CRAFTS

9 QUEEN ST. E. TORONTO (Yonge'i juures) — TEL. 368-5011

Meil on rikkalikus valikus importeeritud lõngu. Sobivad varrastel ja kangastelgedel kudumiseks, heegeldamiseks, tikkimiseks, rüljuvaipade valmistamiseks ja sõlmimiseks.

Skandinaaviast huvitavald materjale käsitööks mustriga ★ Mitut värvi kanvaad ★ Soodsad hinnad ★ Käsitöö õpetamine.

Avatud: esmasp.–reedel 9.30– 6, laup. 9.30–4

Meie teine äri: 74 VICTORIA ST. (Shopping Mall)

Sel nädalal algab Martin Lutheri aasta

New York — Üle kogu läänemaailma algab 10. novembril suure usupuhastaja Martin Lutheri 500.a. sünnipäeva tähistamine. Sel puhul toimuvad novembrikuu jooksul juubeli jumalateenistused, samuti ka Martin Lutheri kui mõtleja austeadlase ja vaimse vabadusvõitluse kangelase isiklikule elutööle ja tema ulatuslikule tööle pühendatud loengud ja kursused. Isegi Ida-Saksamaal, vaatamata kommunistlikule võimule, leiab Martin Lutheri sünnipäev tähistamist. On arusaadav, et Kodu-Eestis novembrikuu seisab Martin Lutheri suure sünnipäeva tähe all.

Ameerika Ühendriikides peetakse eesti koguduste poolt vastavaid jumalateenistusi kas 13. või 27. novembril.

USA idarannikul toimub Martin Luteri 500. a. sünnipäeva puhul suurem eestlaste kokkutulek pühap., 13. nov. kell 2 Lexington Ave. kirikus.

Eesti kogudused USA-s ei piirdu mitte ainult sünnipäeva tähistamisega ühel pühapäeval, vaid kogu eelseisev aasta kuni 10. novembrini 1984 on Martin Lutheri aasta.

ESTONIAN STATIONERY

Maitsekas SINI-MUST äär

Heakvaliteediline VALGE paber

-KASULIK-VAJALIK-

STATIONERY $5.00 ($6.25 Canadian)

7¼"x 10½" 10 printed sheets
10 plain sheets 10 envelopes

NOTECARDS $4.00 ($5.00 Canadian)

4¼"x 5½" 10 notes 10 envelopes

IGALE SOBIV KINGITUS!

Mina tahan tellida:

_____ pkgs. STATIONERY at $5.00 each ($6.25 Canadian) = $_____

_____ pkgs. NOTECARDS at $4.00 each ($5.00 Canadian) = $_____

total amount due $_____

Nimi_____

Aadress_____

_____

Saatke tshekk või rahakaart:
BALTIC PRODUCTS
604 W. Douglass
Houghton, MI 49931 U.S.A.

Allow 4-6 weeks for delivery.
Prices include shipping and delivery.
Money back if not satisfied.

Baltic Products

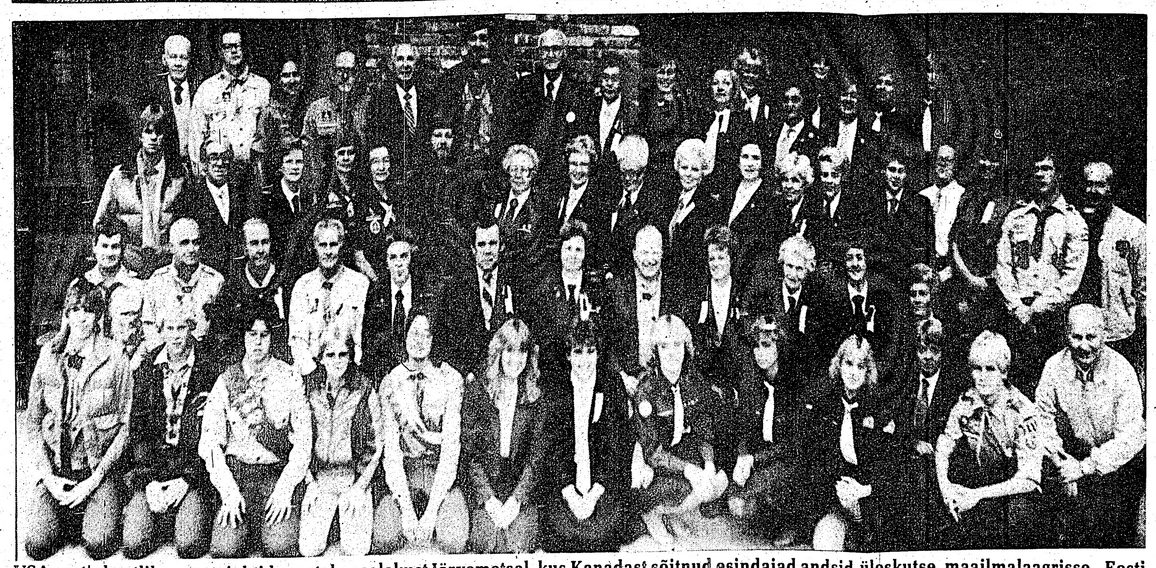

USA eesti skautlike noortejuhtide aastakoosolekust Järvemetsal, kus Kanadast sõitnud esindajad andsid üleskutse maailmalaagrisse „Eesti Lipp". Foto — H. Karu

Ühendriikide eesti skautlik noorus valmistub maailmalaagriks

22. ja 23. oktoobri nädalalõpul kogunes Järvemetsale 60 noortejuhti Ühendriikide Eesti Gaidide XXXI ja Eesti Skautide XXXIV aastakoosolekuteks.

Kanadast oli külas eesti peagaid gdr Hilja Kuutma ja peagaidi abi gdr Aili Silm, malevate ja maailmalaager „Eesti Lipp" juhid skm Egbert Runge ja ngd Anne-Mai Kaunismaa ning gaiderid Ene Runge ja Tiia Kütt.

Kaks päeva asjalikku ja pingerikast tööd annavad kindlasti kaugeleulatuvaid tagajärgi. Hinnati möödunud aasta töö tagajärgi ja kavandati töökava tulevaks aastaks, leides, et noortejuhtide mured noorte kasvatamisel on ühised ja paremaid lahendusi leiab ka ühiselt.

Keskseks teemaks oli muidugi m/l „Eesti Lipp", millest kavatsetakse osa võtta suurearvuliselt. Ühendriikide eesti gaid- ja skautmalevate esindusüksust juhivad ngdr Ann Koorits ja nskm Alar Sokk.

Maailmalaager „Eesti Lipp" juhtkonna esindajad andsid informatsiooni ja kutsusid kõiki eeloleval suvel Kanadasse maailmalaagrisse ja Estole.

skm. EGBERT RUNGE

Eesti Skautide Malev Kanadas juht skm Egbert Runge, eesti Gaidide Malev Ühendriikides juht gdr Urve Põhi, Eesti peaskaut skm Endel Reinpõld, Eesti peagaid gdr Hilja Kuutma, Eesti Skautide Malev Ühendriikides juht skm Harry Tarmo, Eesti Gaidide Malev Kanadas juht ngdr Anne-Mai Kaunismaa. Foto — H. Karu

Sport

Austraalias algas võistlushooaeg

Mujal Läänemaailmas on 1983. a. kergejõustiku võistlushooaeg peaaegu lõppenud. Tingitult Austraalia geograafilisest asendist maakeral, on siinne võistlushooaeg Euroopas ja Ameerika mandril valitseva talve ajal, ja meie räägime siin seepärast 1983/84 hooajast, mis algas esimeste regulaarsete võistluste seeriaga 17. septembril Chatswoodis. Aga juba varem, isegi nõnda vara kui juulikuul, mil ilmad veel väga külmad olid, algasid koolinoortele kvalifitseerumise ja eliminеerimise ehk väljasorteerimise võistlused. Neil eelvõistlustel eraldatakse järk-järgult „terad aganatest", kuni järgijäänud parimatest parimad jõuavad lõpuks sihile, osariikide meistrivõistlustele.

Algkoolide ja keskkoolide võistluste seeriad toimuvad eraldi, kuid keskkoolide osas toimuvad veel ka mõlema grupi ühendatud (All Schools) osariigi meistrivõistlused, mis endise „Coca Cola Games" asemel nüüd kannavad „Pulsar Quartz Games" nimetust, kuna see firma kannab nüüd korraldamise kulud. Viimaseks astmeks on Austraalia koolinoorte meistrivõistlused. Eestlastest nõnda kaugele välja jõudnuid on teada ainult Erika Seck, kes 1981. a. 18. jaanuaril, osariikide vahelisel võistlusel, alla 15 a. klassis 400 meetri tõkkejooksus tuli teisele kohale.

Neil eelnimetatud varastel koolide võistlustel on meie uued „staarid" juba saavutanud märkimist väärivaid tagajärgi.

Alles hiljuti 13-aastaseks saanud Penelope Paabo on hüpanud kaugust 4.42 meetrit, jooksnud 200 meetrit 28,3 ja 29,2 sekundiga ja 100 m 14,0 ja 14,1 sekundiga. Oma 4.42-ga on Penny 65 sentimeetrit ees järgmisest teadaolevast Välis-Eesti parimast (K. Raamot, USA 3.77 m).

Kuigi Penny lisas oma märtsikuu kõrgushüppe tagajärjele veel ühe sentimeetri, ületades 1.46 meetrit, ei võimaldanud saavutatud kolmas koht siiski sellel alal kaugemale pääseda. Koolide võistlustel on osavõtjate arv väga suur ja tase kõrge. Ja edasi pääsevad igas astmes ainult kahe esimese koha saavutajad.

Penny'le vääriliseks „paarimeheks" on üllatuslikult tõusnud 11-a. Ingrid Seck, kes kooli esimesel katsevõistlusel hüppas kaugust 4.16 m ja meistrivõistlustel 4.18 (2. koht) ja võitis kõrgushüppe 1.28 meetriga. Ingrid pääses edasi distrikti meistrivõistlustele veel 100, 200 ja 800 m jooksudes.

Märkida tuleb ka 9 a. David Paabo tagajärjed: 100 m 14,0 sek., 200 m 29,0 sek., kõrgushüpe 1.17 m ja kaugushüpe 3.95 m. On ka teada, et David pääses edasi ka 800 m jooksus, kuid tagajärge ei ole teada.

Ge.S. („Meie Kodu")

„RAHVAJOOKS" KA TALLINNAS

Igal pool maailmas korraldatakse üha enam üldrahvalikke pikamaajookse. Nii ka Eestis.

Käesoleva aasta septembris toimus Tallinnas esimest korda „Rahvajooks", millest võttis osa umbes 3000 jooksjat. Jooksjatel oli võimalik valida kolme rajapikkuse vahel: 5, 10 ja 21 kilomeetrit.

EPL

Tiina Madissoo edu ujumisspordis

16-aastane Tiina Madissoo USA-s Syracusest, on saavutanud sel aastal silmapaistvaid tulemusi. Ta ajad on senini: 100 m vabalt 1.01,58 (uus eesti pagulusrekord), 200 m vabalt 2.13,24, 100 m selili 1.10,39, 200 m selili 2.29,49, 200 m eristiilides 2.35,17. Need ajad on ujutud 50-meetrilises ujulas.

Esto '84 ujumisvõistlustel, mis toimuvad 10. juulil, teisip. kl. 9 hom. Torontos Ryerson'i ujulas, on näha naisteklassi suurt konkurentsi, kuna kõik meie naisujujad on siis 15 või vanemad, nagu Cindy Õunpuu, Valia Reinsalu, Maria Lember, Tiina Madissoo, Tiina Keder ja teisi. Oleks aga hakata koostama nais- ja meeskondi ujumises, et võistelda maade vahel. Esto '84-dal. Osavõtt Esto '72-dal oli 100 ujujat, Esto '76-dal 70 ujujat, kuna Stokholmis jäid ujumisvõistlused ära. 1984 on loota 40-e ujuja osavõtust.

M.K.

„Visioni" asemele „Visioon"

Esto '84 rahvatantsu ja võimlemislavastus eestipärastas nime

Esto '84 rahvatantsu-võimlemislavastuse nimeks on nüüd „Esto Visioon" ja mitte enam „Esto Vision". See eestipärastamine võeti ette, et teha vahet lavastuse ja ühe teise ettevõtte nime vahel (Estovision, video salvestus) mis tegutseb Ühendriikides.

Lavastuse ettevalmistustööd on täies käigus. Rahvatantsijatel toimus õppepäev Torontos 17. sept., mis õnnestus hästi. Kohal olid peale Toronto „Kungla" tantsijate ja juhtide V.K. Lindaja, T. Voksepa ja V. Noveki, veel ka Buffalo rühm terves koosseisus Rein Kirssi juhtimisel, Toivo Siitam ja Ines Vaher Columbus Ohio'st „Tarvastu" rühmast. Washingtoni rühma esindas sealne juht Anu Oinas. Veel oli kohal T.E.T.K.ja T.E.T.K.K. rahvatantsu juht Anne-Liis Tüll. Instrueerisid Härnald Toomsalu ja V. K. Lindaja, muusika eest hoolitses „Kungla" pillimees Peeter Jeeger.

Järgmised rahvatantsu õppepäevad toimuvad Baltimores 12. novembril, Baltimore ja Washingtoni rahvatantsijate ühisettevõttena, kuhu aga loodetakse ka muudest ümberkaudsetest keskustest osavõtjaid. See õppepäev loodetakse lõpetada peoõhtuga. 25. novembril on Chicagos terve päev K.L.E.N.K.'i kokkutulekust pühendatud „Esto Visiooni" tantsukavaga tutvunemiseks. Selleks sõidab sinna „Esto Visiooni" rahvatantsu üldjuht Härnald Toomsalu.

Võimlemiskava üldjuhilt Evelyn Koop'ilt kuuldub, et kava muusika ja liikumuslik osa on valmis ning sellest on tehtud instruktiivne videofilm, mis ka juba on rühmadele kätte saadetud. Lähemas tulevikus on kavatsus korraldada võimlemiskava õppepäev kusagil Ühendriikide idaranniku piirkonnas.

□

Paljud sarnased üritused organiseeritakse omavaheliste sidepidamistega, ega pääse alati avalikuse silma alla. Asjale tuleks muidugi suuresti kasuks, kui see kõik oleks kauema aja peale ette plaanitsetud ja ka ajalehtede veergudel ette teatatud. Kindlasti oleks osavõtjate arv suurem. Kahjuks pole see alati läbiviidav, kauguste ja mitmetest keskustest kokku tulevate osavõtjate tõttu. Ometi aga näitab kõik see, et Esto '84 võetakse täie tõsidusega ja ettevalmistused käivad kõigil „rinnetel" täie hooga.

-u.

Korp! Ugala 70-aastane

Esimesed ülikoolid asutati 12. sajandil Põhja-Itaalias. Üliõpilasintiimorganisatsioonide algkuju nn. „franternitas" kandub tagasi sinna aega. Esimene üliõpilas-korporatsioon Eestis oli balti-saksa päritoluga Curonia. Nimetatud konvent asutati aastal 1810. Vanim eesti korporatsioon Vironia sai tegevusloa 90 aastat hiljem.

Korporatsioon Ugala avakoosolek toimus 28. okt.1913. See kuupäev tähistab konvendi asutamispäeva ja pühitsetakse aastapäevana.

Konvendi põhimõtted võeti Ugala lipukirjas kokku kolme põhiteesi: „Isamaa, sõprus, ausus". Korporatsiooni nimi, Ugala, tuleneb ürgse Kagu-Eesti maakonna nime st. Värvideks valiti eesti rahvusvärvid, kuid erinevas järjekorras: must, sinine, valge. Must sümboliseerides isamaad on ülal ja teklipõhjana tõstetud esikohale.

Ugala oli üks Eesti Korporatsioonide Liidu asutajaid. 1915 aastal sõlmiti Tartus viie korporatsiooni vaheline vendlus ja ühisrinne- EKL. Hiljem liitusid selle vendlusgrupiga teised eesti korporatsioonid.

Kodumaal arendas konvent välissuhteid nii Eesti põhja- kui ka lõunanaabritega. Ugala sõlmis sõpruslepingu 1930. aastal Turu üliõpilaskonnaga ja 1934. aastal läti korporatsioon Tervetiaga. Ühine olukord ja sarnased püüdlused on hoidnud Ugala sõprussidemeid Tervetiaga tänaseni.

Esialgselt sai Ugala konvendi korteriks balti-saksa korporatsioon Curonia konvendihoone Tähe tänaval. Hiljem valmis Ugala oma esinduslik ja ruumikas konvendimaja Kuperjanovi tänaval. Tallinnas avati osakond sealses Tehnika Ülikoolis õppivatele ugalensistele. Tegevus oli aktiivne ja tung konventi suur. Ühel semestril võeti vastu enam kui nelikümmend noorliiget. Ugala liikmeskonda kuulus haritlasi kõikidelt aladelt. Viimases iseseisva Eesti Vabariigi valitsuses oli R. Veerna siseministriks ja O. Kask sotsiaalministriks. Omariikluse lõpul küündis liikmeskond neljasaja piirile.

Vabasse maailma pääses 137 ugalensist. Esimene Ugala koondis paguluses avati Uppsala linnas, Rootsis, 1945. aastal. Võõrsil on Ugalaga liitunud sadu uusi kõrgemat haridust omavaid või taotlevaid liikmeid. Palju nendest on saavutanud väljapaistva positsiooni oma asukoha maal. Praegu on suuremad Ugala koondised Kanadas, Rootsis, USA-s ja Austraalias. Üksikliikmeid leidub igas maailma kaares.

Konvendi sihiks paguluses on esmajärjekorras püüe võita ja säilitada eestlusele meie akadeemilist noorust, arendades nende emakeele oskust, edasi andes eesti kultuuripärimusi ja akadeemilisi traditsioone.

Konvendi deviis: „Isamaa, sõprus, ausus" on praegu sama aktuaalne kui 70 aastat tagasi. Sellele lisandub võõrsil eestluse säilitamise missioon. Need aated nõuavad konvendi tegevuse jätkamist.

H.PALLAS

Peetri kogudus tähistas Martin Lutheri 500. a. sünnipäeva

Pühapäeval, 30. okt. tähistas Eesti Evangeeliumi Luteri Usu Peetri Kogudus usuisa Martin Lutheri 500-ndat sünnipäeva. Selleks puhuks oli koguduse organist dr. Roman Toi koostanud muusikalise kava ainult Martin Lutheri loodud lauludest. Jumalateenistusel osalesid praost Andres Taul ja õp. Edgar Heinsoo. Muusikalises osas koguduse segakoor Cantate Domino ja koori solist Ragnar Pohlak. Koori juhatas Roman Toi ja orelil oli Lembit Avesson.

Jumalateenistus algas J. S. Bachi preluudium'iga Lembit Avessoni esitusel, millele järgnes Lutheri koraali ainetel seatud „Üles kindel linn ja varjupaik" Cantate Domino võimsal esitusel. Altaris teenisid mõlemad õpetajad. Sisuka jutluse Martin Lutheri elutööst pidas õp. Edgar Heinsoo. Koor esitas veel Lutheri sõnadele W. Walteri poolt seatud „Ma tean" (A. Abeli tõlkes) ja Roman Toi seades „Mu süda, ärka üles". Viimases laulis soolo osa Ragnar Pohlak. Selle laulu seade oli väga nauditav muusikaliselt ja loomulikult sügava usulise tunnetusega, nii kuidas see on Lutheri poolt kirja pandud.

Palvelaulus laulsid kogudus ja koor vaheldumisi, missugune moodus oli uudne Peetri kirikus.

Jumalateenistuselt lahkusid kirikutäis palvelisi rikastatult usulise elamusega nii sõnas kui muusikas.

Toetasid EKN tegevust

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas rahvuslikku tegevust toetasid oma majandusliku panusega juunis, juulis, augustis ja septembris 1983 alljärgnevad kaasmaalased:

Anneli Andre-Barrett, Jaan Aroson, Hilda Eerme, Sven Ehvert, Mati Epner, Raivo Ilves, August Jurs, Richard ja Helmi Kaimre, Felix Krabi, Jüri Kukk, V. Kurol, M. Kägu, N. Küttis, dr. Ants Laur, Harold Lehis, Laas Leivat. M. Lepik, E. Liivet, Endel Lindaja, August Nurm, Oskar Paas, dr. R. Pahapill, K. Palo, Lembit Pütsep, dr. J. Reial, Tiia Remmelkoor, J. Ridal, Helga Roman, Endel Ruberg, Rein Rutnik, J. Soosaar, Joh. Tanner, Alma Tomson, Elvine Uuesoo, Emil Vuks, Elmar ja Adele Õiglane, Aarne Õunapuu.

Toetuste laekumine jätkub.

Dr. Jaan Roos kaitses skautmasteri väitekirja

Pühapäeval, 30. oktoobril toimus Eesti Maja noorteruumis Eesti Skautmasterite Kogu Kanada Koondise koosolek, mis tavaliselt teostub üks kord aastas skautide ja gaidide aastakoosolekul, kuid jäi seekord ajalistel põhjustel pidamata.

Koosoleku algul kaitses skautmasteri väitekirja nskm. Jaan Roos. Jaan Roos on skaudelnud lapsepõlvest peale, teinud läbi kõik poisi katsejärgud ja jõudnud nooremskautmasteri tiitlini. Nüüd oli vaja teha viimane hüpe ja saada skautmasteriks. See õnnestus ülihästi. Väitekirja teemaks oli „Liiklusmängud". Oponeerisid skm. Heino Jõe ja skm. Lia Pikkov. Ajakohane ja skautluses (ka gaidluses) vajalik väitekiri oli kujundatud sajaleheküljeliseks raamatuks. Sellesse kogutud mängud olid seatud süsteemi, mida juhtidel kerge käsitada. Väitekirja kaitsemisel toimus ka tegelik ühe mägu demonstratsioon kuulajaskonna kaasamängimisel, mis tekitas palju elevust.

Uus skautmaster on eesti ühiskonnas hästituntud arst ja spordientusiast dr. Jaan Roos.

Väitekirja kaitsemisele järgnenud skautmasterite koosolekul arutati mitmesuguseid koondise ja skautluse probleeme ja valiti juhatus järgmiseks aastaks. Koondise esimees skm. Ermi Soomet, liikmed: skm. Harold Kivi, skm. Eino Kuris, skm. Lia Pikkov ja nskm. Evald Oder.

„Augsburglased"!

ESTO '84 puhul õnnestus mul Hotel Plaza II-ga kokkuleppele jõuda, et endised augsburglased võivad seal juba tänasest peale koos käia, kuni 15. juulini tuleval aastal. Jaanuari keskpaigast saame oma aadressi, märgusõna all „Augsburg".

Kes soovib teistega keskustella, kandku eesti märki ja kõnelegu eesti keelt.

Teretulemast tänasest päevast Hotel Plaza II baariruumi hotelli lahtioleku aegadel!

ENDINE AUGSBURGLANE

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716

C. OTTWAY HERBALIST
Ravitaimed, tervislikud toiduained, vitamiinid ja mineraalid.
Nõuanne ja sõbralik teenimine eesti rohuteadlase poolt.
300 Danforth Ave. Toronto, Ont. M4K 1N6. Tel. 463-5125

L & R EHITUSTÖÖD
Puu- ja alumiiniumaknad ja seinakatted.
Ehitan kööke, esikuid, patioid, garaaže, katuseid ja korstnaid.
Teen igasuguseid värvimistöid.
Helistage: 466-7366 kella 7-mest h. — 9-ni õ.

Esto Mutual Fund Ltd.
1. novembril aktsia hind $12.88
145 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 – tel. 364-1131

Teadanne pensionäridele
Järjekordne klubi koosviibimine toimub neljap., 17. nov. kell 2.30 p.l. Eesti Maja suures saalis. Klubi liikmed ja külalised teretulnud.
JUHATUS

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII
Akende asendamine thermo-akendega. ★ 5 tollised veerennid kuues värvis. ☆ Räästaaluste katmine.
Keldri akendele sissemurdmise vastu metallkaitsed.
Tasuta hindamine. Helistage päeval töökoda tel. 832-2238
Kodus 769-0932
OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele Str., Maple, Ontario L0J 1E0

KIRJAN

Arved Viirlaid

Teatavasti ilmus aastaid tagasi ja müüdi kiiresti läbi Arved Viirlaiu 2-köiteline „Ristideta hauad" läti keelde tõlgituna — „Kapi bez krustiem" -pealkirjalise luksusköites väljaandena Ella Andersoni laitmatus tõlkes. Sel suvel ilmus samaväärselt nägusas kujunduses Heini Mertensi poolt tõlgituna Arved Viirlaiu „Mezos vel briviba elpo" (Metsades veel hingab vabadus), sisaldades 435 leheküljel romaanid „Kustuvad tuled" ja „Sadu jõkke" (mõlemad EKK , Lund 1965). Samal ajal on Heini Mertens, kes töötab BBC juures Londonis, alustanud sama autori 1980. a. (EKK) ilmunud „Märgitud" tõlkimist läti keelde. Kuna lätlaste huvi ja vastutustunne valmse loomingu suhtes meid mitmeti ületab ja N. Yorgis edukalt tegutsev kirjastus „Raamatu Sõber" (Gramatu Draugs) ühes suurajalehe „Laiks'iga" algupärandite kõrval ei unusta tõlgete tähtsust teiste balti rahvaste keeltest, siis on oodata, et ka „Märgitud" ilmub esindusliku teosena.

UUSI TEOSEID ARVO MÄGILT

Nagu üsja ilmunud „Liivmaa jutud" (EKK, Lund) autor Arvo Mägi „Meie Elu" esindajale jutustab, on tal valmimas uus novellikogu „Hingede helin", mille sisuks seekord peamiselt armulood. Temalt 1978. a. ilmunud ja kiiresti läbimüüdud „Eesti Rahva Ajaraamatule" on järgnemas ja koostamisel „Euroopa Rahvaste Ajaraamat", seega sisuliselt Euroopa kroonika. Autor lisab, et tema kaugematest plaanidest, milliseid küll juba olemas, on veel vara rääkida, välja arvatud ehk see, et ta koostab valikut oma näidenditest, paigutades sinna 4 pikemat ja 2 lühemat lavatükki.

PÕHJALIK UURIMUSTEOS VALEV UIBOPUULT

Eesti Kirjanike Kooperatiivi väljaandel on ilmumas ja praegu juba trükkimisel Valev Uibopuu koostatud 270-lehekülje suures formaadis uurimus soome-ugri hõimudest, nende keeltest, saatusest ja praegusest olukorrast. Aastatepikkuse töö

LAVATEHAS

Näitlemine vajab tugevat tehnilist alust niisama palju kui vaimset loovsust. Mitmed noored eestlased on huvitatud laval esinemisest, aga üldiselt on nende tehnilise ettevalmistus puudulik. Sellepärast kavatseme alustada üritusega, mille nimeks oleme pannud „lavatehas". Selle eesmärgiks oleks arendada osavõtjate oskusi näitlemistehnikas ja anda vajalikku teoreetilist alust esinemiseks.

Alguseks kavatseme pakkuda 10-nädalalise õppekava, mis hõlmaks peamiselt liikumist laval ning füüsilist ettevalmistust näitlemise jaoks. Teooria ja harjutused leiaksid praktilist väljendust osavõtjate poolt valmistatud stseenide esitamises. Esitatud stseenid oleksid aluseks ühiseks arutamiseks ja läbirääkimiseks.

Lavatehase juhtivad osavõtjad on: Heily Niidas, kes on õppinud teatrialal York ülikoolis ja on esinenud laval mitme elukutselise näitlejaga;

Elmar Maripuu, kes on viimase kolme aasta jooksul tegutsenud lavastajana ja kirjanikuna eesti pagulusteatris;

Heli Kivilaht, kellel on ulatuslikud

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

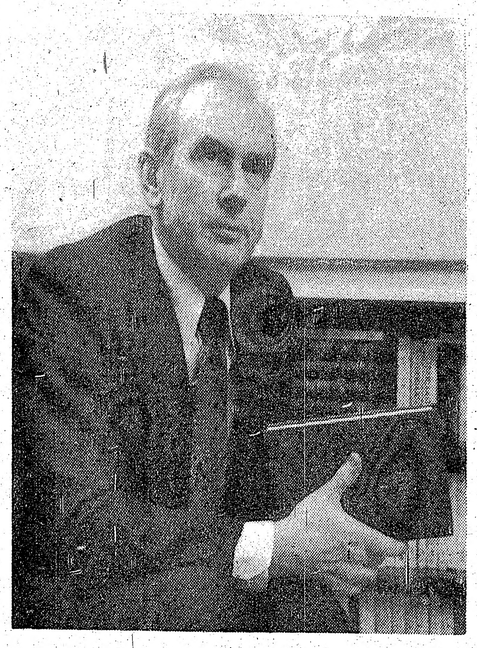

Arved Viirlaid läti keeles

Teatavasti ilmus aastaid tagasi ja müüdi kiiresti läbi Arved Viirlaiu 2-köiteline „Ristideta hauad" läti keelde tõlgituna — „Kapi bez krustiem" -pealkirjalise luksusköites väljaandena Ella Andersoni laitmatus tõlkes. Sel suvel ilmus samaväärselt nägusas kujunduses Heini Mertensi poolt tõlgituna Arved Viirlaiu „Mezos vel briviba elpo" (Metsades veel hingab vabadus), sisaldades 435 leheküljel romaanid „Kustuvad tuled" ja „Sadu jõkke" (mõlemad EKK , Lund 1965). Samal ajal on Heini Mertens, kes töötab BBC juures Londonis, alustanud sama autori 1980. a. (EKK) ilmunud „Märgitud" tõlkimist läti keelde. Kuna lätlaste huvi ja vastutustunne vaimse loomingu suhtes meid mitmeti ületab ja N. Yorgis edukalt tegutsev kirjastus „Raamatu Sõber" (Gramatu Drauga) ühes suurajalehe „Laiks'iga" algupärandite kõrval ei unusta tõlgete tähtsust teiste balti rahvaste keeltest, siis on oodata, et ka „Märgitud" ilmub osinduslikku teosena.

UUSI TEOSEID ARVO MÄGILT

Nagu äsja ilmunud „Liivmaa jutud" (EKK, Lund) autor Arvo Mägi „Meie Elu" esindajale jutustab, on tal valmimas uus novellikogu „Hingede helin", mille sisuks seekord peamiselt armulood. Temalt 1978. a. ilmunud ja kiiresti läbimüüdud „Eesti Rahva Ajaraamatule" on järgnemas ja koostamisel „Euroopa Rahvaste Ajaraamat", seega sisuliselt Euroopa kroonika. Autor lisab, et tema kaugematest plaanidest, milliseid küll juba olemas, on veel vara rääkida, välja arvatud ehk see, et ta koostab valikut oma näidenditest, paigutades sinna 4 pikemat ja 2 lühemat lavatükki.

PÕHJALIK UURIMUSTEOS VALEV UIBOPUULT

Eesti Kirjanike Kooperatiivi väljaandel on ilmumas ja praegu juba trükkimisel Valev Uibopuu koostatud 270-leheküljeline suures formaadis uurimus soome-ugri hõimudest, nende keeltest, saatusest ja praegusest olukorrast. Aastatepikkuse töö tulemusel valminud teos on põhjalikum isegi sellelaadseist väljaandeist Soomes, mistõttu võib ennustada ka selle peatset tõlkimist soome keelde. Raamatus on avaldatud arvukate piltide kõrval ülevaatlikke kaarte meie hõimude algseist asumisaladest kui ka levikupiirkondadest praegu.

Neil päevil trükist ilmunud Raimond Kolga romaaniga „Vallavanema pärandustomp", on viidud lõpule A-seeria XXX sari. Kuna Kolga uus teos vaatleb muuhulgas nn. vapsideaega ja 12. märtsiga seotud sündmusi majanduskriisi taustal, siis võib oletada, et lugejad diskuteerivad elavalt raamatu sisu, eriti Lõuna-Eestist pärinevad, kuna romaani sündmustik paikneb ühes sealses vallas.

Sügishooaja E.Kirj. Kooperatiivi ülejäänud uudistest on teada Salme Ekbaumi romaani „Inimene Ingel" ja sellele järgneva G. Suitsu piltidega ja B. Kangro eessõnaga varustatud teose „Noor Kreutzwald" ilmumine. Viimasega tähistatakse ühtlasi 100 aasta möödumist G. Suitsu sünnist (30. nov.). Teos on ilmunud juba soome keeles ja leidnud hea vastuvõtu, kuna raamatu ülesehitus on huvitav ja isegi põnev. A-seeria ülejäänud teoste ilmumise järjekord ei ole veel lõplikult selgunud ja teatatakse hiljem. B-seerias on peale Uibopuud kavas Annus Rävälä „Vorkuta värside" 2. trükk, täiendatud uue tsükliga, ja L. Tuulse uus luuletuskogu.

Loodetavasti ei tule lugejail enam kaua oodata ka B. Kangro „Kirjad romaanist" ja bibliograafiat, kuna mõlemate käsikiri on peagu valmis, kuid pidi ootama ära meie kirjandusloos tähtsa „Arbujate kaasaja" ilmumise. Ja kuna praegu seda teost nimetasime, siis olgu lubatud pisut etteruttav märge, et autoril seisab tulevikukavas selle täiendamine 3-nda köitega (esimesena ilmus teatavasti 1981. aastal „Arbujad"), kus leiaks vaatlemist vabariigiaja lõpp, õieti selle viimane terviklik aasta 1938. Aastat paar peame aga vist küll ootama, kuna Kango enda sõnade kohaselt „enne seda on veel palju teha".

JoKa

Mälestustahvel „Kalevipojale" Soomes

HELSINGI (M.E.) — Kuopio linnas avati „Kalevipoja" mälestustahvel, kuna seal trükiti „Kalevipoeg" esimest korda eesti keeles Johan Karsteni trükikojas 1862. aastal. Preagu asub trükikoja kohal Kuopio Keskuskogudusmaja ja loomulikult tahvel paigutati selle seinale. Eestist olid kohale saabunud avaaktusele Tartu kirjandusmuuseumi direktor Eduard Ertis koos Kreutzwaldi nim. muuseumi uurija Siiri Toomikuga.

Ertisi järgi olnud „Kalevipoja" trükkimise ajal Eesti üks osa keiserlikust Venemaast, kus tollal valitsenud saksa ülemklass ja rangem tsensuur Soome omast. Sellepärast antigi „Kalevipoja" trükkimine soomlaste kätte. Sakslaste jaoks ilmunud rahvaeepos 500 trükiarvuga Tartus, siiski juba teadusliku teosena 1857—1861 ka eesti keeles. Edasi jätkas Ertis: „F. R. Kreutzwald, keda eesti rahvuskirjanduse rajajaks peetakse, tahtis siiski rahvaeepost rahva omas keeles. Temal oli sõpru tolleaegses Peterburis, kes teda abistasid. Saadi teada, et Kuopios on trükikoda, kus rahvaeepos trükkida julgetakse. Kuopios trükitud raamat toodi Viiburi kaudu Peterburisse ja sealt edasi Eestisse."

Mälestustahvli aktusel võttis sõna ka professor Väinö Kaukonen, kelle järgi „Kalevipoja" mõju rahvusliku kultuuri ärkamises oli ennenägematu.

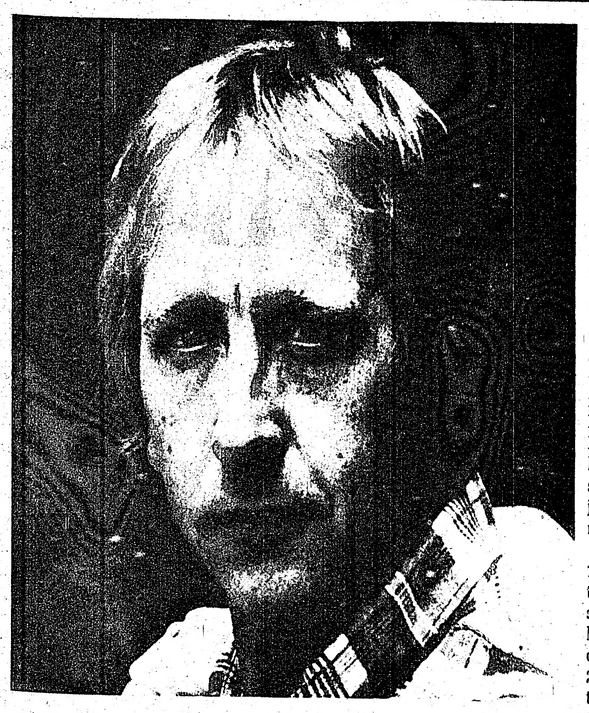

Enn Reitel peaosaline tummas komöödiasarjas

LONDON — Juba siis, kui nägin Enn Reitelit televisiooni-sarjas „The Misfits", olin vaimustatud tema näitlemisest ja samuti siis, kui nägin „The Further Adventures of Lucky Jim", kus ta mängis peaosa. Aga veel enam meeldis ta näitlemine televisiooni-sarjas „The Optimist" (filmitud Hollywoodis ja Mehhikos), kuigi ta ei räägi mitte ainustki sõna selles.

Enn Reitel ja „The Optimist" said väga hea arvustuse osalisteks Inglismaa ajalehtedes ja ajakirjanduses. Mõnedes kirjutistes tema kohta on ka nimetatud, et ta vanemad on eestlased.

Saan õnneks temaga määrata jutuajamise, kuigi ta on just uude elukohta asunud ja kibedasti tegevuses selle kordaseadmisega. Ta kodu on Londonis, kus elab oma ameeriklannast abikaasaga, kes töötab sekretärina BBC-s.

Leian, et Enn räägib eesti keelt üsna ladusalt. Ise ta mainib aga, et tal on sageli eesti sõnadest puudus.

AKNAPESIJA

Enn sündis 1950 a. Brechenis, Shotimaal, kuhu ta vanemad olid elama asunud, kui tulid Saksamaalt paar aastat pärast sõja lõppu. Perekond asus aga hiljem Londoni elama. Enn oli siis seitsmeaastane.

Ta õppis St. George algkoolis. — „Pärast kooli lõpetamist töötasin sõnumiviija-toojana „Columbia Pictures" (Wardour St. London) juures kaks aastat, sest lootsin pääseda filmidesse mingil teel. Pärast seda müüsin reklaamkuulutusi ja töpeltaknaid. Aga ma töötasin lühikest aega ka aknapesijana ja jäätisemüüjana. Olin 23-aastane, kui läksin „Central School of Speech and Drama", kus õppisin kolm aastat ja kus sain ka stipendiumi. Pärast näitekooli lõpetamist 1976. a. palgati mind „Royal Exchange Teatre" koosseisu Manchesteri."

TEATRIS

„Royal Exchange" teatris mängis Enn näidendites „The Rivals", „Skin of our Teeth", „Huckleberry Finn" (peaosas), „The Prince Homburg", „Have you Anything to Declare" ja veel mõnedes. Neis näidendites mängisid ka Tom Courtenay ja Albert Finney, Londoni kuulsas „Old Vic" teatris esines ta „The Rival'sis Davidina ja „King Lear'is" Oswaldina. (Ka Anthony Quayle esines nendes).

Greenwich teatris mängis Enn näidendis „Semi Detached", kus esines ka Leonard Rossiter (peaosaline TV sarjas „Rising Damp") Samas näidendis esines Enn veel Bathis, Birminghamis, Brightonis, Bristolis ja Volverhamptonis.

TELEVISIOONIS

Ta esimene televisiooni osa oli kuulsas sarjas „Coronation Street", siis sarjas „General Hospital" ja „The Last Romantic". BBC-s näidatud „The Merchant of Venice'is" mängis ta kloun Launcelot Gobbo osa. Hiljem esines TV sarjades „The Gentle Touch", „The Misfits", „The Further Adventures of Lucky JIm", „The Optimist" ja reklaamfilmikestes „GPO Telephone", „Cosmos Holidays (Miami)", „Beecham Powders", „Cadburys Chocolate Eclairs" ning veel mõnes. Raadios on esinenud mitmes näidendis ja üsna pidevalt „Week Ending" programmis.

KAVATSUS KIRJUTADA NÄIDENDEID

Oma lemmik-harrastuste kohta nimetab ta: „Vabal ajal joonistan enamasti kartoone ja maalin — peamiselt vesivärvidega. Kunagi oli koguni soov saada maalikunstnikuks. Olen huvitatud fotograafiast ja kirjutan ka komöödiasketse. Paar episoodi „Optimistis" on ka minu kirjutatud ja tegin kaunis palju kaastööd „Lucky Jim" jaoks. — Hobuste võiduajamised võtavad osa mu ajast. Mul on sõbraga ostetud võidusõidu-hobune nimega „Cloudwalker". Ta on kaunis tubli tõkkejooksja."

Tuleviku-plaanide kohta ütleb, et on kavatsus kirjutada näidendeid ja et on loota varsti ka „Optimisti" ja „Lucky Jim'i" uute seerijate filmimist.

HEAD ARVUSTUSED

Mitmes Inglismaa ajalehes ja ajakirjas on olnud Ennu kohta head arvustust, — eriti pärast seda, kui näidati „Optimist'i" televisioonis. Toon siinjuures ära osakese ühe ajalehe (Birmingham Evening Mail) arvustusest: „Näitleja Enn Reitel algas üht väga edukat projekti — peaosalisena tummas komöödia-sarjas „The Optimist". On heidutav ülesanne mängida sellises filmis, aga ta sai sellega hakkama suurepäraselt! „The Optimist" on ka minu kirjutatud ja tegin kaunis palju kaastööd „Lucky Jim" jaoks. — Hobuste võiduajamised võtavad osa mu ajast. Mul on sõbraga ostetud võidusõidu-hobune nimega „Cloudwalker". Ta on kaunis tubli tõkkejooksja."

Tuleviku-plaanide kohta ütleb, et on kavatsus kirjutada näidendeid ja et on loota varsti ka „Optimisti" ja „Lucky Jim'i" uute seerijate filmimist.

HEAD ARVUSTUSED

Mitmes Inglismaa ajalehes ja ajakirjas on olnud Ennu kohta head arvustust, — eriti pärast seda, kui näidati „Optimist'i" televisioonis. Toon siinjuures ära osakese ühe ajalehe (Birmingham Evening Mail) arvustusest: „Näitleja Enn Reitel algas üht väga edukat projekti — peaosalisena tummas komöödia-sarjas „The Optimist". On heidutav ülesanne mängida sellises filmis, aga ta sai sellega hakkama suurepäraselt! „The Optimist" on ka minu kirjutatud ja tegin kaunis palju kaastööd „Lucky Jim" jaoks. — Hobuste võiduajamised võtavad osa mu ajast. Mul on sõbraga ostetud võidusõidu-hobune nimega „Cloudwalker". Ta on kaunis tubli tõkkejooksja."

Tuleviku-plaanide kohta ütleb, et on kavatsus kirjutada näidendeid ja et on loota varsti ka „Optimisti" ja

Audiploom eestlasele luulevõistlusel Prantsusmaal

Ferdinand Fabre'i nimeline uus kirjandusakadeemia Lõuna-Prantsusmaal korraldas sel aastal oma teised rahvusvahelised luulevõistlused, kus Suure Audiplomi sai ka eestlane Arthur Nurmila. Auhindade väljajagamine toimus 6. augustil. Pidulik koosviibimine leidis aset Bédarieux'i linna kunstimuuseumis, kestvusega hommikust õhtuni.

Võistlejaid oli mitte ainult prantsuskeelt rääkivast maailmast, vaid ka mitmelt poolt mujalt. 74 laureaadi vahel jagati järgnevad auhinnad: 16 rahalist auhinda, 21 karikat, 13 Suurt Audiplomit, 24 Audiplomit.

Esimese, kuldmedaliga võrreldava auhinna sai Põhja-Prantsusmaalt pärit jurist ja kirjanik Hector Canva. (Rahaline auhind ja Orfeuse tiitel eridiplomiga).

Teine suurauhind läks Réunion'i saarele. Selle võitis Huberte Treille. (Réunion'i saar asub India ookeanis, Prantsusmaast u. 12.000 km eemal. Saar on üks Prantsuse vabariigi maakondadest).

Kolmas suurauhind anti Elisabeth Sansoube'ile, kes elab Béziers'i linnas. Teda nimetati ka luulevõistluse kuningannaks. (Béziers on maailma veinipealinn).

Tähelepanu väärib asjaolu, et Ferdinand Fabre'i kirjandusakadeemia alustas oma tegevust mitte kohaliku ajakirjanduse abiga, vaid peamiselt toetudes ajakirjale „Art & Poésie" (Kunst & Poeesia), mis on prantsuse luuletajate suurim häälekandja. See tähendab just seda, et suurem osa võistlejaist olid luuletshempionid.

Prantsuse kirjandus ja luule oli alati ja on veel praegugi ülikõrgel tasemel. Siin maal sündisid ja tegutsesid kuulsused nagu: Rabelais, Marot, Calvin, Ronsard, Montaigne, d'Aubigne, Malherbe, Corneille, La Rochefoucauld, La Fontaine, Molière, Pascal, Boileau, Racine, Le Bruyére, Fontenelle, Marivaux, Montesquieu, Voltaire, Rousseau, Diderot, Vauvenargues, Beaumarchais, Chateaubriand, Lamartine, Vigny, Michelet, Balzac, Hugo, Mérimée, Dumas, G. Sand, Musset, Nerval, Baudelaire, Zola, Daudet, Verlaine, Maupassant, Loti, Lautréamont jne, jne.

Blanche Maynadier sai oma saja kaheksakümnenda auhinna. Germaine Serres, Claire Sauveterre, Jeanine Vignot, Gisèle, Prudhomme ja Lucienne Vincent on üldtuntud luuletajad. Hélène Vestier on isegi Prantsuse Akadeemia laureaat Pariisis. Karikas nimega „Coupe des poètes" (poeetide karikas) võitis belglane Jacques Dumont. Ta omab juba järgmised suurauhinnad: aastal 1979 Verlaine Akadeemia, a. 1980 Walloonia Kirjanduskoondise, a. 1981 „Ilo de Poètes'i" Kirjandusseltsi.

Karikas nimega „Sereine Lumière" (Helge Valgus) võitis kanadalane Pierre Desvois, kes on tuntud luuletaja ja laureaat Montrealis.

Suure Audiplomi sai Shveitsi kinoegelane ja kirjanik Hans Vogel.

Suure Audiplomi saanud Arthur Nurmila võistles neljas sektsioonis, kahe luulekogu ja umbes 10 üksikluuletusega.

□

Kell 15 algas muuseumis auhindade väljaandmine maalikunstnik Pierre-Auguste Cot'i nimelises saalis, (P.-A. Cot, 1883-1929 on kuulsa aheldatud Prometeuse maalija; ta sündis Bédarieux'is).

Nelja meetri kõrguse maali all (Ungari kuninganna Elisabet halastajaõena haigete keskel) oli paigutatud pikk laud, kaetud karikate ja auhindadega. Algasid sõnavõtud, milledele järgnes auhindade väljaandmine. Iga esilekutsutud laureaat jäi publiku ette mõneks minutiks, millede jooksul luges võitluse kuninganna ette ühe luule laureaadi luulekogust. Õhtul leidis aset „luuleturg". Igal osavõtjal oli võimalus omandada 140 leheküljelist võistlusantoloogiat.

Pidupäeva lõpul ütles direktor L. Chavarnac: „Nurmila, ma soovin teid näha järgmisel võistlusel kõige suuremate auhindade tahvlil." Võib arvata, et Nurmila luule talle meeldis. Suurimate auhindade tahvlile jõudmiseks tuleks võistelda edukalt 10 sektsioonis.

Mis puutub Nurmila luulesse, siis peab ütlema, et seal ei ole kratte, sarvikuid, kodukäijaid, luupainajaid, kotermane, marduseid, libahunte, tonte ja muud sellesarnast.

Mõned näited ta luuletustest: „Kristlased Rooma areenides", „Constance'i vangitorni pühad kangelased" (eeposlik luule protestantlikest naisvangidest, kes kannatasid Louis XIV ajal). „Et keegi enesetappu ei harrastaks", Fossiilid ja nende vastuvaidlemata tunnistus" (arenguõpetust tühistavad faktid), „Siioni kuningas" (laul), „Vabastaja-Lunastaja" (laul), „Merepääsuke" jne.

□

31. augustil toimus Lamalou-les-Bains Reformeeritud Kirikus luuleõhtu. Mitmed autorid lugesid ette oma luuletusi. Pastor Noël Martin luges ette Nurmila luulet. Ta võttis neid ka kaasa ametireisile, ettelugemiseks.

KLENK'i Sõpruspäevad Chicagos

Kesk-Lääne Eesti Noorte Koondise 25-ndad Sõpruspäevad toimuvad 24.-26. nov. Chicagos Eesti Majas ja Sheraton-North Shore Inn'is, Northbrook, IL. Need algavad tänupühal Eesti Majas päevakohase lõunasöögiga kl. 3-5. Õhtul 7.30 on samas kohas koosviibimine mitmesuguste ettekannetega.

Kava. Reede hommikul kl. 10.00 on Härnald Toomsalu loeng: Milleks teeme rahvatantsu? Valguspilte Torontost, Esto '84. Alates kl. 2.00 on Eesti Majas rahvatantsu õppepäev Härnald Toomsalu juhatusel. Õhtul kl. 7.30 esitab Eesti Maja teater Joseph Kesserlingi näidendi „Arseenik ja vana pits". Pärast seda koosviibimine ja kohvik.

Laupäeval algavad loengud kl. 10.00. Vello Sermat: Mis on armastus? Harri Mürk: Eesti teater paguluses: olevik ja tulevik. Aarne Vahtra kõneleb teatrist Eestis. Eesti Majas on tema kunstinäitus. Õhtupoole kl. 2.00 kõneleb Helbe Meyer aktuaalsel teemal: Kahe keele vahel. Kell 3.00 toimuvad KLENK'i ja Vanemateko-gu koosolekud. Neile järgneb Kersti Ahvena poolt juhatatud ingliskeelne „Non-profit Organizational Resource Development Workshop". Päevade ajal korraldab Allan Sibul eesti raamatute müük-näituse Sheraton North Shore Inn'is.

Päevade tipuks on laupäeva õhtul Eesti Majas KLENK'i 25-aastase juubeli sõpruspidu, mis algab kl. 6.30. Õhtusöök, „Kuma" lauluansambel Baltimorest, Mustjala II rahvatantsijad. Tantsuks mängib Al Modestas Neolitho Orchestra.

Lisainformatsiooni. Ööbimine: Sheraton-North Shore Inn, 933 Skokie Boulevard, Northbrook, IL 60062. Telefon: (312) 498-6500. Asub teederistumisel Interstate 94 ja Dundee Rd. Hotelli juures on küllaldaselt ruumi vabaks parkimiseks.

Hotell annab vaba limusiintranspordi O'Hare lennuvälja ning ka Eesti Maja vahel liigeldes. Et vältida asjatut ootamist, on soovitav helistada ülalantud numbril. Tubade hind on $40.00 ööpäevalt, neis võib kuni neli inimest ööbida. Kasutage reserveerimist KLENK'i kaudu! Toad palume reserveerida hiljemalt 17. nov. Soovitav kaasa võtta muusikariistu, laulikuid ja ujumistrikood.

Eesti Maja: Telefonid: (312) 537-9585; 537-8016. Reedel ja laupäeval toimavad kõik loengud Sheraton-North Shore Inn'is. Neljapäeva-, reede- ja laupäevaõhtused kavad, samuti kui rahvatantsu õppepäev on Eesti Majas, mis asub umbes 8 miili hotellist põhja pool. Sissesõit Eesti Majja Milwaukee Ave-lt (mnt. 21), Estonian Lane, pool miili põhja pool Deerfield Road'i.

Pääsmed. Üldpääse kogu Sõpruspäevaks on $35.00; see sisaldab kõik ettevõtted Päevade kavas (loengud, reede- ja laupäevaõhtused kavad, samuti kui peo õhtusöögi). Sõpruspeo pääse eraldi ostes on $18.00. Kuna peo õhtusöök tuleb ette tellida, palume kõiki osavõtjaid pääsmed reserveerida hiljemalt 17. novembriks.

Registratsioon ja reservatsioonid. Irene Rudzinski, 3755 W. 79th Place, Chicago, IL 60652. Tel. (312) 582-4467. Urve Auksi, tel. (312) 460-1837. Helistada õhtuti.

Tere tulemast neile juubelipäevile!

LAVATEHAS

Näitlemine vajab tugevat tehnilist alust niisama palju kui vaimset loovsust. Mitmed noored eestlased on huvitatud laval esinemisest, aga üldiselt on nende tehnilise ettevalmistus puudulik. Sellepärast kavatseme alustada üritusega, mille nimeks oleme pannud „lavatehas". Selle eesmärgiks oleks arendada osavõtjate oskusi näitlemistehnikas ja anda vajalikku teoreetilist alust esinemiseks.

Alguseks kavatseme pakkuda 10-nädalalise õppekava, mis hõlmaks peamiselt liikumist laval ning füüsilist ettevalmistust näitlemise jaoks. Teooria ja harjutused leiaksid praktilist väljendust osavõtjate poolt valmistatud stseenide esitamises. Esitatud stseenid oleksid aluseks ühiseks arutamiseks ja läbirääkimiseks.

Lavatehase juhtivad osavõtjad on:

Heily Niidas, kes on õppinud teatrialal York ülikoolis ja on esinenud laval mitme elukutselise näitlejaga;

Elmar Maripuu, kes on viimase kolme aasta jooksul tegutsenud lavastajana ja kirjanikuna eesti pagulusteatris;

Heli Kivilaht, kellel on ulatuslikud teadmised mitmes liikumise- ja tantsutehnikas.

Lavatehas toimub teisipäeviti kella 7-me ja 10-ne vahel Vana-Andrese kiriku keldris, alates 15-ndal novembril. Kõik on teretulnud. Lähemat informatsiooni võib saada järgnevatel telefoninumbritel: Elmar Maripuu — (tööl) 867-3625, (kodus) 961-0239, Heily Niidas — 255-4095.

Ümberkorraldus Balti raadiosaadetes

NEW YORK (M.E.) — Ü.E. Keskõukogu ja ERKÜ, läti ja leedu keskorganisatsioonide toetusel ja rea senaatorite kaasabil on USA Senati välisasjadekomisjonile esitanud Ch. Percy algatusel seaduseelnõu (Amendment 2207) ümberkorralduste tegemiseks Radio Liberty's. Selle kohaselt on nähtud ette eriosakond nime all „Radio Baltic Republic", mis eraldab välja selt Balti riigid N. Liidust ja omab poliitilist ja psühholoogilist tähtsust.

KUULUTUSED

palume talltusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

OSTUD

Soovin osta originaal Wiirald'i

„VIRVE"

Helistage:
E. Altosaar (416) 889-3478

Meie Noored

Kalalkäimisest

Tingimata pean jutustama, kuidas Iviti'ga kalal käisime. Tema on sellel alal spetsalist, aga endast ma parem vaikin. Võibolla saaks minust ka asja, kui uss ise konksuotsa läheks, aga ta ei taha ja kui tagant lükkan, tõrgub kõigest jõust vastu. „Targem" annab järele ja nii minust ei olegi kalapüüdjat.

Ivit käivitas paadimootori ja surinal liuglesime üle suure järve, Jaanide lahest läbi jõesuudmesse, kust langeb kõrge kosk. Tirisime paadi kaldale ja läksime üles kose üle ehitatud tammi peale.

Tammile minek nõuab suurt julgust ja Ivit, kes on igati minust julgem, õpetas: „Ole ettevaatlik, see on nii kitsas, sa ära vaata kahele poole, vaid ainult ette, siis ei juhtu midagi." Tammi peal on päris tore, muidugi siis, kui seljataha ei vaata, sest ees on täiesti rahulik jõesuu, ei paistagi et vesi liigub, aga seljataga langeb suure kohina ja mühinaga sügavusse vahutav valge veemass. Kuilsealt alla kukuks, siis pole üldse enam nalja.

Meil läks hästi, Ivit loopis spinningut, mina aga istusin niisama ja kõigutasin jalgu. Kui tema kala sai, pistsin selle kaasasolevasse ämbrisse, et ka natukene asjaeest väljas olla. Me võitsime ainult suuri, Ivit viskas kõik väiksemad tagasi, öeldes, et las kasvavad veel. Mina eriti küll arvasin, et nüüd nad lähevad ja kaebavad teistele, kuidas sa neid lõugapidi konksuotsa tirisid, aga Ivit ainult naeratas ja ei uskunud. Tal oligi õigus, nii kui ta õnge uue ussiga vette viskas, nii jälle oligi mõni otsas. Küllap nad olid uudishimulikud ja taht-sid näha, mis me seal üleval teeme ja mismoodi maailm sealt paistab. Selges vees oli näha, kuidas nad kiirujujatena õngele järele kihutasid, et kes aga enne jõuaks.

Siis äkki, kaldal oli liikumist näha ja kõrgest rohust kerkis kolm pruuni kogu. „Kes need on . . ?" imestas Ivit ja siis me vaatasime neid kahekesi ja hoolsalt. Üks neist tõusis koguni püsti, vist parema ülevaade saamiseks.

„See on ju saarmas oma poegadega", hüüatas Ivit. „Küllap nendel on siin eluase ja tulid õhtusöögile. Nad peamiselt söövadki kala, aga lepivad ka igasugu lõõrikate ja mardikatega, kui muud ei ole. „Saarmaema vaatasKi meid ilmse arupärimisega, et kuulge teie seal üleval, mis te õige mõtlete, see on meie söögituba. Kes teid siia kutsus . . . Kindel see, et temal oli eesõigus, sest jõesaarmad teevad oma kodu pervesse, või nõlvakule, koopasuu on üsna avar, aga tunnel, mis läheb mugavasse pessa on võrdlemisi kitsas. Veebruari ja märtsi vahepeal sünnivad seal pojad. Kui nad on veel väikesed, hooldab ja imetab neid ema, kui aga saavad mõne kuuseks, kutsutakse ka isasaarmas perekonda ja siis nad elavad ilusat perekondlikku elu. Saarmad on head ujujad, sest neil on lühikesed lestalised jalad, pikk sihvakas elastne ke-

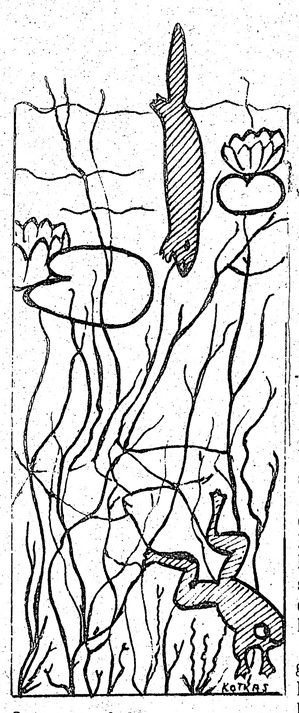

Saarmas sukeldus kalale, kalad läksid peitu. Mitu kala sina leiad? Mina leidsin viis?

ha ja neid peetakse loomariigis kõige paremateks ujujateks.

Kui saarmapere oli meid küllalt juba imetlenud, siis vist ema märguandel sukelduti vette. Nad tegid seda nii hästi, et isegi veeringe ei tekkinud. No oli see alles lõbu, mis siis algas, meile lavastati täielikult veespordi pidu. Aegajalt tõusid pruunid pead ja nende elastsed kehad looklesid nagu rõngas vees, ikka tõustes ja vajudes.

Vaadeldes veepidu jäi kalapüük soiku, hoopis unustusse, seni kui Ivit jälle hüüatas: „Vaata, mis kalad nüüd teevad!" Ja tõesti, kaladel kelledega meil juba sõprus oli loodud, algas kibekiire, õieti paanika. Igaüks tormas kuhu aga sai, küll peapidi põhjamudasse, kivide vahele ja veerohtude puhmastesse. Küllap nad tundsid juba saarmaperet.

Veepidu lõppes, nähtavasti nemad said omad kõhud täis ja ronisid jälle kaldale. Meile nad saatsid veel viimased hüvastijätmise pilgud ja kadusid kiiresti. Korjasime ka omad püünised kokku, mõtet ei olnud enam tammile jääda, õhtusöögiks oli küllalt kalu ämbris ja need mis meist ja saarmastest üle jäid, olid ikka veel peiduurgastes. „Tead", ütlesin. „Minuarust saarmad on küll maailma vallatumad ja lõbusamad mängutujulised loomad ja neile on see seltskondlikkus meeldivalt loomupärane."

„Nii see on tõesti", nõustus Ivi.

V. A. KIMBERG-KOTKAS

Elust suvelaagris

Eelmisel suvel olin Jõekäärul kolm nädalat. See oli tore!

Soovin teile kirjutada meie tavalisest päevast. Hommikul, umbes kell seitse, äratas Helle meid. Helle oli meie kasvataja. Riietusime ja tegime hommikvõimlemist. Peale selle pidi igaüks koristama oma osa tarest. Kella kaheksa paiku läksime lipu rivisse. Rivist läksime sööma.

Hommikusöögiks oli alati puder (mis mulle eriti ei maitsenud) või meil oli „krõbinad". Kord nädalas anti pannkooke. Peale sööki tulime tagasi tarre ja valmistasime endid tundideks.

Tundides õppisime tennist, eesti keelt (mis on natuke nagu eesti täienduskoolis) ja ujumist.

Kella pool ühe ajal sõime lõunat. Peale lõunat oli meil jälle vaba aega. Umbes pool neli läksime vabaujumisele. Peale seda meil oli jällegi vaba aega ning poole seitsme ajal sõime õhtusööki. Kord juhtus, et ma rääkisin kaaslasega inglis keelt, Helle kohe ütles, et kui tagasi tarre saame, siis ma pean minema konnatiigi äärde ja tegema 20 kergemat kehalist harjutust.

Ühel õhtul, kui Helle väljas kellegagi kõneles, siis mina ja Leena hakkasime viskama tema „smurfi". See, kes ei püüdnud pidi vaatama, et Helle ei näeks. Ta pidi jooksma voodist välja, võtma „smurfi" ja uuesti kiiresti ronima tagasi voodisse, ilma et keegi muu näeks. . .

Kui ma pidin koju tagasi minema Jõekäärult, olin teninud oma ujumismärgi. Just enne lahkumist küsis ema, et kas ma ka olin saanud ujumismärgi. Mul ei olnud märki. Aga ma läksin tagasi ja küsisin: „Palun oma märki!" Siis sain oma teenitud märgi kätte.

See laager oli tore! Loodan, et järgmisel aastal jällegi panevad vanemad mind Jõekääru laagrisse, seal oli tõesti tore olla!

KRISTIINA NÕU
Toronto E.S. Täienduskool

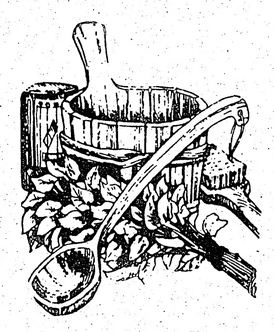

Jutt on saunast aastaaegadel

TALVEL

Meil on suvila juures saun. Talvel käime ainult mõnikord suvilas, siis on saun meile väga kallis. Sel ajal on järv külmunud. Käime päeval uisutamas ja suusatamas. Õhtul on kuum saun mõnus. Kuna vees käia ei saa, rullime end lumes. Kui oleme täitsa lumised, siis jookseme ruttu sauna sulama.

KEVADEL

Kevadel käime tihti suvilas. Käime ka tihti saunas. Peale pikka päeva kõndimist ja emakese looduse imetlemist, on hea sauna minna lõdvendama. Nüüd on jää pooleldi sulanud, võib jälle minna jääkülma vette end karastama.

SUVEL

Igal reede õhtul, kui mu isa tuleb linnast maale, kütab ta sauna soojaks. Me käime veesuusatamas, kuni saun on kuum. Siis jookseme külmast veest kuuma sauna. Kui saame seal väga kuumaks ja higiseks, jookseme ruttu taas külma vette. Nii see kordub mitu korda. Vahete-vahel on viht ka leos, viskame leili ja vihtleme.

SÜGISEL

Ka sügisel sõidame nädalalõppudel suvilasse. Mängime kogu laupäevasel päeval õues ja õhtul läheme sauna. Sel ajal on saun kuumem kui suvel. Vees käime harva.

Mulle meeldib saun väga, loodan, et saan alati, kogu elu saunas käia.

HELEN SADUL
Toronto E.S. Täienduskooli vil.
Keele tän. VI kl.

Mardipäeva pidu

Tegevusrohkest suvevaheajast on säilinud vaid mälestused. Mõnikord keskpäeval, kui päike taas särab, sooviksin pikendada ilusat päeva ja loodan pikale „indiani suvele", aga taevalaotusse ilmuvad rasked pilved ning hämar õhtu saabub kiiresti.

Vanaema on aga optimistlik: „Kas sa sügise ilu ei näegi?" Mind paneb mõtlema, et kas ma siiski ei näe. . . Vanaema jätkab: „Jälgi looduse muutumist. Ka vihmapiisas ja tuules on meeldivust. Sügisnukruseski on oma võlu. Nukrutsema aga ei tohi ise jäädagi! Ei tohi olla nagu karu talveunes omas koopas. Kasuta kõik jõudetunnid aktiivselt ja loovalt! Teen ettepaneku: korraldame meie meelelahutusruumis mardipeo näidendiga. Sina, Luule, ole organiseerija, küll mina valin näidendi. Nõustusin.

Paari päeva pärast tuligi me kallis memm vihikuga, kus leidus näidendi tekst pealkirjaga „Okasroos". Memm ütles naerdes, et see olevat noorte operett, sest laulude ja tantsude jaoks olevat ka noodid.

Isa ja ema soovisid jõudu tegutsemiseks ning arvasid, et mardi — või hallowini-jooks majast majja polevat kena, parem juba kultuursem tegevus.

Nüüd oli mõtlemist ja tegut[illegible]mist. Klaveri ette istudes leidsin, omaks suureks üllatuseks, et näidendi peameloodia kolmneljandik taktis, oli mulle õige kerge mängida. S[illegible]rmed liikusid klahvidel kergelt ja ko[illegible]selt. See andis mulle indu ja hoogu juurde. Otsustasin olla muusika- ja näitejuht ise. Vanaema ergutas, et kes rohkem tegutseb, selle kogemused ja võimed aina paisuvad. Ma kavatsesin, et kui midagi teen, siis teen seda hästi.

Nüüd polnudki enam mahti nukrutsemiseks. Kõigepealt valisin osalisi. Peaosaliseks „Okasroosis" sai oma hea eesti keele tõttu Katre. Nõiaks ei leidnud ma tüdrukut, vaid selleks tuli poiss — Siim. Printsi osa soovis endale Tarmo. Lossirahvas koosnes poistest ja tüdrukutest.

No küll nad proovidel ikka venitasid oma laulu: „See Okasroos on i-iilus neid, i-iilus neid, i-iilus neid. . ." Esimesel olid aga kõik tegelased tublid. Eriti koomiline oli nõid, kes oma nimetissõrmele muretses hiigla kunstliku küüne ja sellega vibutas Okasroosi peal kohal, kuni viimane magama jäi.

Meie meelelahutusruumi esireas istusid memmed, mammad, papad, issid, emmed, onud, tädid, sõtsed, lelled, nõbud, isad, vanaisad, vanaemad ja ristivanemad. Nii noored neid hüüdsid. Nõnel lapsed oli seal mitmed omaksed ja sugulased, kes neile hiljem kõiksugu hõrgutusi ja maiustusi pakkusid. Ka kiitust sain mina ja said sõbrad, et head eesti keelt noorte suust kuulda teeb meele rõõmsaks ning südame soojaks.

Mulle jäid meelde mu ristiisa sõnad, kes „opereti" lõpul püsti tõusis, mulle mardipäevakingituse andis ja lausus: „Kõige mõistlikum komme mardipäeva pühitsemiseks on nii, nagu seda tehti selles eesti kodus. Hea eesti keel noorte suus on meie kaunim rahvuslik muusika."

Ta soovis meie eestikeelset jutuvada veel kauem kuulata ning kutsus kõiki noori „tegelasi" oma juurde maitsvat mardihane sööma.

HELLA LEIVAT

LÕIKUS-TÄNUPÜHA

Lõikus-tänupühal oleme tänulikud saagi ja lõikuse eest, mida saame elamiseks. Siis minnakse kirikusse palvetama ja tänama Jumalat kõige sügiseste saaduste eest. Ka kõik loomad on tänulikud hea suve eest. Oravad on korjanud küllaldaselt pähkleid ja tammetõrusid talveks oma pessa. Osa linde laulavad veel okstel, enne lendu lõunasse. Teised jäävad talveks siia, söövad seemneid ja on rõõmsad. Harilikult suletakse sel nädalalõpul ujulad ja suvilad.

Meie riisume lehti ja hüppame lehehunnikutesse. Lõikus-tänupüha on huvitav ja rõõmus sügisvärvidest.

TIINA PEDEL
Toronto E.S. Täienduskool

„ESTONIAN FOR BEGINNERS — EESTI KEEL ALGAJATELE"

WINIFRED OSER ja TIIU SALASOO

Hind $12.50. Postiteel tellides saatekulu: Kanadasse $1.75, USA-sse $2.33

VALERIA KIMBERG-KOTKAS

„PILVE ALL JA PILVE PIIRIL"

Luuletused

Hind $7.00. Postiteel tellides saatekulu $1.40.

SALME RAATMA

„PÄEV OOTAB SIND"

Luuletused.

Hind $5.00. Postiteel tellides saatekulu $1.50.

Müügil „MEIE ELU tallituses"

958 Broadview Ave. Toronto. Ont. M4K 2R6

MINU MARDIPÄEVA UNENÄGU

Mardi õhtu sel aastal oli väga vaikne, minu tuju ei olnud hea, läksin vara magama. Ei teadnud, et kui magama jään, samal õhtul tuleb minule alles mardisandi õhtu. Ma olin ühejalaga mereröövel ja käisin ligadilogadi puust jalaga. Minul oli suur püss ja sellega varastasin omale kolmekordse puust laeva, sama värvi kui minu jalg. Mõlemal pool olid minu uuel laeval kuulipildujad, kaelas oli minul kuninga kuldraha ja nendega sõitsin siis suurele merele. Tuul oli tugev ja laev peksis lainete vastu, aga mina ainult naersin, sest minule oli see juba vana tee, mõttes oli ainult kui palju kulda saaks röövid Hispaania kuninga laevast. Mida mina olen juba näinud.

Äkki kuulsin suurt mürinat, minul süda hakkas tugevasti peksma, aga mürin ei olnud Hispaania kuninga püssidest, vaid ainult minu õe äratuskell. Päike oli õues ja vaatasin ümberringi, minul ei olnud mingit puujalga. Tooli peal oli minu mardi-kostüüm, minu vana mängu püstol, silma lapp, isa vana jakk ja püksid, ja isegi minu shokolaadist tehtud kuldraha.

Tõusin ülesse ja läksin vaikselt kööki ja vaatasin, kas minu suur varandus oli ikka kapis. Jah oli, mereröövel ei olnud seda õhtul ära söönud. Võtsin omale ühe punase kommi ja vaatsin kella. Kell oli alles pool seitse ja läksin rahulikult uuesti magama.

GLEN LEIS
Toronto E.S. Täienduskooli vil.

TEADE

EKK muusikavõistlused ja Esto '84 noorte solistide kontserdi valikvõistlused

Eesti Kunstide Keskuse kuuendad muusikavõistlused toimuvad Torontos veebruari lõpul 1984. Klassid jagunevad: 1. Talentide klass (jaguneb ka vanuse järgi). Palad on vabavalikul: klaver, laul ja kõik instrumendid. 2. Eesti helitööde klass. Võistluste toimkond on valinud selleks järgmised palad klaveri alal:

I klass — Aavik „Miks sa nutad" ja „Kui ma hakkan laulemaie". II klass — Päts „Kaera Jaan". III klass — Päts „Sarve lugu". IV klass — Jürme „Sepikojas". V ja VI kl. — Miido „Jaan läeb jaanitulele" või Vettik „Kaks kukke". VII ja VIII kl. — Marguste „Nirk" või Pärt „Punamütsike ja hunt". IX kl. — Pärt „Fughetta".

Laulude nimestik Eesti helitööde klassis avaldatakse hiljem. Ametlikud saatjad on Liina Teose ja Margit Viia.

Esto '84 noorte solistide ja talentide kontsertide valikvõistlus toimub nädal hiljem. Muusikavõistluste võitjad on automaatselt nende kontsertide kandidaadid, kusjuures ka arvestatakse annet.

Lisainformatsioon ja registreerimine: Margit Viia, 398 Empress Ave. Willowdale, M2N 3V7, Ont. Tel. (416) 222-6359.

Öö telgis

Paul, kes oli 12 aastat vana, oli oma isa ja emaga sõitnud suvilasse. Ühel soojal ja päikesepaistelisel päeval Paul küsis oma emalt, et kas ta võib järve ääres telgis öösel magada. Ema käskis soojad riided kaasa võtta ja tulega ettevaatlik olla.

Enne õhtusööki Paul ja isa läksid ja seadsid telgi üles. Pauli koer Sapi tahtis ka tulla, aga Paul pani ta tuppa kinni.

Paul keetis oma õhtusöögi lõkkel ja hiljem istus tule ääres, kuni hakkas pimenema. Ta läks telki ja pani taskulambi põlema, seadis end magamiseks valmis ja puges magamiskotti.

Paul mõtles veidi, võttis siis raamatu välja ja hakkas lugema. Ta luges ja luges ning lõpuks tuligi uni.

Paul oli maganud kolm tundi, kui ta ärkas. Ta ei olnud enam väsinud, öö oli olnud nii ilus, vaikne ning kuuvalge. Paul otsustas veidi kõndida.

Kui ta pöösaste juurde jõudis, mis ta telgi lähedal kasvasid, kuulis ta pöösastest ulgumist. Paul hakkas kartma ja võttis suuna telgi poole. Äkki nägi poiss, et midagi või kedagi liikus. Ta jooksis oma telki nii kiiresti, kui jalad suutsid ja süütas tule.

Läbi telgi seinte nägi ta, et hundimoodi elukas kippus telgile lähemale ja lähemale.

Kui Paul enam hunti ei näinud, julges ta oma pea telgi seinte vahelt välja pista. Ta ei näinud midagi, kuid järsku tundis, et midagi märga on ta näol, siis jällegi millegi sooja ja märja paitust oma põsel. Nüüd muutus Paul rõõmsaks. See elukas polnudki hunt, vaid oli ta oma truu koer Sapi.

Kuidas Sapi õue pääses, seda ta kavatses vanematelt teisel hommikul küsida.

ELLEN SILM
Toronto E.S. Täienduskool

„MINU PILDIRAAMAT"

Hind $2.50

Postiga tellides lisandub hinnale saatekulu.

Müügil „MEIE ELU" tallituses

958 Broadview Ave., Toronto., Ont. M4K 2R6

VALGE PÕLLEGA

Askeldab vara valge põllega vanaema.
Mida nii tähtsat köögis täna?
Puhtusest läigivad purgid laual reas,
lase Triinalgi toimetada nende seas.

Saab Triinagi lumivalge põlle,
sellele seab ta veel hõbedast sõle.
Nägu naerul, siis tähtsalt tõsine,
sest tardunud keedis pole vesine.

Täidab tüduk purgid maitsva moosiga,
omaette ise sepitseb sala sooviga:
tuleks õhtul, ikka memmega koos,
minna mardisandiks naabritele nalja hoos.

Õhtul ei moosipotte pliidil enam podise,
ega valge põlledega kokad jonni, torise.
Triina vanaema, valge mütsi-põllega
mardijooksu alustavad kokkadena,
moosilõhnaga.

HELLA LEIVAT

Lehekülg „Meie Noored" ilmub Kanada Eesti Õpetajate Ühingu üritusena. Toimetajad: Hella Leivat ja Valeria Kotkas. Toimetuse aadress: c/o Hella Leivat, 16 Cortland Ave., Toronto, Ont. M4R 1T8

Tenor Heinz [illegible] suurpä[illegible]

Laulja harukordse juubeli saavutas Välis-Eesti üks populaarsemaid soliste — tenor Heinz Riivald oma äsjase 50-aastase karjäärlga, mida ta stardina märkis 30. okt. oma praegusel kodumaal — USA-s. Tema juubeli kontsert New Yorgi Lexingtoni avenüü kirikus mitme organisatsiooni ühiskorraiduses tõi kokku täismaja avaras eesti pühakojas. Osalejaid oli ka kaugelt väljastpoolt nagu Floriidast, Bostonist jm., eriti rohkelt igat liiki muusika-inimesi, näitekunsti harrastajaid j.t., kellede huviala või ka elukutse on leidnud juubilari pikal tegevuse ajal temaga kokkupuuteid.

Kontsert oli kavandatud nii, et selle esimene osa täisvaimulike või sinna sobivate teiste eesti lauludega esitati juubilarilt helikunstnik Meeta Noorkuke prefektse orelisaatega kirikus ja ilmaliku ilmega teine osa all kirikusaalis solisti abikaasa helikunstnik Asta R. meisterlikus klaverisaates. Vaimulikus osas praost mag. R. Kiviranna oma lühikeses vahepealses saatesõnas rõhutas, et talent, mis esineb väga varieeruvatel aladel, on jumalik anne, mida ei pea mitte hoidma „vaka all" vaid kasutama seda võimaluste kohaselt enese ja ühiskonna hüvanguks. Ta tõi praktilisi näiteid, nii ühiskondlikke eestlaste ajaloost, näit. uskumata tõusuga pärast piiritut hävingut Vene-Liivi sõja, samuti Põhjasõja järgnevuses, ja individuaalseid hilisematest aegadest meie silmapaistvate vaimuinimeste saavutuste näol ütelldes, et ka juubilar H. Riivald oma laulja talendiga, seda mitte hoides varjus, on rikastanud väärtuslikult eestlaste kultuurielu aastakümnete kestel. Solist esitas kirikus 6 laulu Loigult, Miidolt, Toilt ja A. Kapilt, 2 lühiaariat — R. Toi kantaadist „Suur on Jumal" ja Kapi „Vaimulik aaria"(Ps. 57). Üks voolava meloodiaga laul — „Mu Jumal" oli ainuke välismaise autori (S. Hine) töö, mille originaaltekst on muide loodud omal ajal Eestis. Riivald on alati selle palaga orakordset edu saavutanud ja nii kujunes ka seekordne ettekanne.

Juubilari õnnitlemisel koguduse esim. A. Ers, andes temale kingina üle praost Kiviranna iluköites jutluste kogu ja lilled Asta Riivaldile, kellel on kaasteened juubilari kunstilisel karjääriteel, ütles, et ei puudunud palju sellest, et tenor Riivald läinuks eesti kultuurielust kaduma, kuna tal olid avarad väljavaated Saksamaa teatrilavadel. Eesti Helikunsti Keskuse USA-s esim. J. Kurman täiustas seda, ütelldes, et tolleaegsed sealsed orakordselt kehvad eluolud ja — kahjuks Saksamaale ning kasuks meile eestlasile kallutas see juubilari koos ta sisemise tahtega olla jätkuvalt eestlane, emigreeruma USA-sse, kus ta on kujunenud meil vaba maailma eestlaste üheks armasta-

JÕULUKINK HINNAA[illegible]

päästke eesti emakeel. K[illegible]

sugulastele ja sõpradel[illegible]

„MEIE ELU" KINKETELL[illegible]

10% HINNAALAN[illegible]

Meie Elu

KINK[illegible]

Saatke „Meie Elu" tallitusele tellimine [illegible] andmiseks kinkekaardi, või saadame

Tellin „MEIE ELU" (aastal[illegible]

Hr., pr., prl. .....

Aadress: .....

.....

Tellija nimi: .....

Aadress: .....

.....

Palume käesolev kupong tälta ja saat[illegible]

958 Broadview Ave., Toront[illegible]

Tenor Heinz Riivaldi suurpäev

Laulja harukordse juubeli saavutas Välis-Eesti üks populaarsemaid soliste — tenor Heinz Riivald oma äsjase 50-aastase karjääriga, mida ta stardina märkis 30. okt. oma praegusel kodumaal — USA-s. Tema juubeli kontsert New Yorgi Lexingtoni avenüü kirikus mitme organisatsiooni ühiskorralduses tõi kokku täismaja avaras eesti pühakojas. Osalejaid oli ka kaugelt väljastpoolt nagu Floriidast, Bostonist jm., eriti rohkelt igat liiki muusika-inimesi, näitekunsti harrastajaid j.t., kellede huviala või ka elukutse on leidnud juubilari pikal tegevuse ajal temaga kokkupuuteid.

Kontsert oli kavandatud nii, et selle esimene osa täisvaimulike või sinna sobivate teiste eesti lauludega esitati juubilarilt helikunstnik Meeta Noorkuke prefektse orelisaatega kirikus ja ilmaliku ilmega teine osa all kirikusaalis solisti abikaasa helikunstnik Asta R. meisterlikus klaverisaates. Vaimulikus osas praost mag. R. Kiviranna oma lühikeses vahepealses saatesõnas rõhutas, et talent, mis esineb väga varieeruvatel aladel, on jumalik anne, mida ei pea mitte hoidma „vaka all" vaid kasutama seda võimaluste kohaselt enese ja ühiskonna hüvanguks. Ta tõi praktilisi näiteid, nii ühiskondlikke eestlaste ajaloost, näit. uskumata tõusuga pärast piiritut hävingut Vene-Liivi sõja, samuti Põhjasõja järgnevuses, ja individuaalseid hilisematest aegadest meie silmapaistvate vaimuinimeste saavutuste näol üteldes, et ka juubilar H. Riivald oma laulja talendiga, seda mitte hoides varjus, on rikastanud väärtuslikult eestlaste kultuurielu aastakümnete kestel. Solist esitas kirikus 6 laulu Loigult, Miidolt, Toilt ja A. Kapilt, 2 lühiaariat — R. Toi kantaadist „Suur on Jumal" ja Kapi „Vaimulik aaria"(Ps. 57). Üks voolava meloodiaga laul — „Mu Jumal" oli ainuke välismaise autori (S. Hine) töö, mille originaaltekst on muide loodud omal ajal Eestis. Riivald on alati selle palaga erakordset edu saavutanud ja nii kujunes ka seekordne ettekanne.

Juubilari õnnitlemisel koguduse esim. A. Ers, andes temale kingina üle praost Kiviranna iluköites jutluste kogu ja lilled Asta Riivaldile, kellel on kaasteened juubilari kunstilisel karjääriteel, ütles, et ei puudunud palju sellest, et tenor Riivald läinuks eesti kultuurielust kaduma, kuna tal olid avarad väljavaated Saksamaa teatrilavadel. Eesti Helikunsti Keskuse USA-s esim. J. Kurman täiustas seda, üteldes, et tolleaegsed sealsed erakordselt kehvad eluolud ja — kahjuks Saksamaale ning kasuks meile eestlasile kallutas see juubilari koos ta sisemise tahtega olla jätkuvalt eestlane, emigreeruma USA-sse, kus ta on kujunenud meil vaba maailma eestlaste üheks armastatumaks lauljaks. Temal on veel ka erilised teened eesti algupärase uudisloomingu propageerimisel. N.Y.E. Meeskoor valis ta oma auliikmeks ja pianistist abikaasa Asta sõprusliikmeks, esim. V. Nigol andis üle vastavad diplomid. E. Kultuurfondilt õnnitles abielupaar Riivaldeid esim. V. Kangro, Haridusseltsilt esim. V. Vaher.

Kontserdi teine osa algas V. Loigu valuliselt dramaatilise „Tõmbetuule" ja L. Avessoni külamiljöös õhkuva (K. Lepiku tekstiga) miniatüüri „Juba lõhnavad porised teed" ettekandega, millele järgnesid A. Ruuti vähesest loomingust õnnestunult kirjutatud ja kurvalt kabeli kellahelidel lõppevast „Laul pojast" ja S. Purre tuntud „Üle kodumäe", kusjuures avaosa lõpulauluks oli E. Arro voogavalt lainetav ja vallatlev-romantiline „Kiigelaul", mis on ka juubilari üks lemmikpalu.

Kontserdi lõpuosa avati vara surnud andeka komponisti H. Kändi eleegilise lauluga „Pagulane", järgnesid J. Mandre 2 pala, hea naturalistlik „Kalurilaul" ja vähemütlev „Kojuminek", M. Miidolt E. Enno nägemusi hästi tabav õrn „Öö valge on õnn" ja tema lühipala „Öö rannal", kusjuures laulja asetas oma juubeli kontserdile teatraalse siseelamisega toreda punkti R. Toi mulgi uhkusele ja upsakusele (Betti Alveri luulest) muusikaliselt meisterliku teemat arendava kohandusega loodud „Mina ise", mis sai tormilise aplausi. Ülisoe kirikusaal ja lae madalusest kahjustatud akustika olid segavaiks miinuspunktideks. Aga viimase ettekande läbi tekkinud lõbusamale meeleolule kuulus sobivalt juubilarile kui end. lavakolleegile Floriidast näitleja V. Kuriksilt pühendatud humoristlik vemmalvärsside „ballaad", mille kandis ette A. Piller. Meeskoor laulis H. Riivaldile traditsioonilise õnnitluslaulu ja endiste estoonlaste-vanemuislaste (Salme Lott, Irma Kalvet-Mõrd, Helmi Aren, Kadi Taniloo-Tekkel j.t.) grupp hüüdis talle omapoolse „Kriuh-va-tsiuhh!"

Tenor H. Riivaldi 50 a. kestnud kunstiline vormis olek on omaette haruldus, isegi meesvokalistile, eriti veel tenorite grupist. Talendi ja saatja-abikaasa kõrval on selles kaastegureid ka Heinz Riivaldi headelt kopsudelt, tema visa tahe, muusikaline intelligents ja õnneliku käega juhtinud häälekooli kujundajate-lauluõpetajate (A. Arder j.t.) töö. Kuigi vanusega ja hiljutiselt läbielatud raskele südameoperatsioonile on ajahamba ning teiste tagasilöökide mõrad solisti häälde ja esitusvõimetesse paratamatult uuristanud üksikuid roostelaike, on H. Riivald siiski endiselt „Euroopa-tasemega" kontsertlauljaid, kellele kui kaaseestlased võime uhked olla.

B.P.

Hoidke oma lapsed paigal.

Muidugi on see alati olnud hea soovitus. Nüüd on see seadus.
Alates 1-sest novembrist 1983 on maksev seadus,
kus imikutest kuni kõrgesse ikka jõudnuteni
peavad kõik olema korralikult kinnitatud,
kui nad sõidavad autodes.

Lastele

- Imikud kuni 9 kilo (20 naela) peavad olema korralikult kinnitatud vastavas lapseistmes auto tagumisel istmel.
- Väikesed lapsed 9—18 kilo (20—40 naela) auto eesistmel, vanemate või hoidjate kõrval, peavad olema vastavas istmes kinnitatud.
- Eelkooliealised 18—23 kilo (40—50 naela) peavad olema kinnitatud vastava sülerihmaga.
- Vanemad lapsed peavad kasutama täielikku auto istmerihma.

Kinnitage nad rihmadega

Ministry of Transportation and Communications
Ontario
James Snow, Minister
William Davis, Premier

JÕULUKINK HINNAALANDUSEGA — päästke eesti emakeel. Kinkige oma lastele, sugulastele ja sõpradele eesti kirjasõna.
„MEIE ELU" KINKETELLIMISED JÕULUKS 10% HINNAALANDUSEGA!

Meie Elu

KINKEKAART

Saatke „Meie Elu" tellitusele tellimine ja meie saadame teile tähendmiseks kinkekaardi, või saadame teie nimel otse saajale.

Tellin „MEIE ELU" (aastaks, poolaastaks):

Hr., pr., prl. .....

Aadress: .....

.....

Tellija nimi: .....

Aadress: .....

.....

Palume käesolev kupong täita ja saata koos rahaga „Meie Elu", 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Postkontori ülem Väino Einola „Priority Post" auto juures, mis on uus kiirposti teenindus Kanadas.

Postiteenindus võistlusvõimeliseks

LONDON, Ont. — Kroonikompanii majandamisele läinud Kanada postiteenindus on seadnud oma ülesandeks muutuda võitlusvõimeliseks teiste samalaadsete ettevõtetega, ütles eestlasest postkontori ülem ajalehele „Western Ontario Business".

Väino Einola, kes maikuus alustas uue Huroni divisjoni postmasterina, jutustas pikemas usutluses, et tuleb võistelda isegi aladel, kus kroonikompanii on garanteerinud eelistused. Väino Einola ütles, et kuigi kirjade edasitoimetamisel oleme monopoliolukorras, püsib halva teeninduse korral võimalus, et valitakse teised kommunikeerimise viisid. Peame olema enam ärimehelikud.

Postiteeninduses on võtmeks kirjade kättetoimetamise kiirus. Postkontor saadab pidevalt katsekirju ja kontrollib nende jõudmist adressaadini. Linna piires peab see olema teisel päeval. Augustis saadi sellest 89% ja eelispostiga, „Priority Post", 100%. See on hästi, kuid sihiks on 95%, arvestades eksitustega.

„Priority Post" on süsteem, millega Canada Post võistleb eraettevõtetega. Samuti on võitlus pakkide edasitoimetamise alal. Elektroonilise posti osas kroonikompanii on rakendanud „Teleposti" ja „Intelposti".

Pakkide saatmine ülemeremaadesse odavamaks

Suurkaubamaja „Sears" alustas kinkepakkide saatmist ülemeremaadesse, ka okupeerutud Eestisse, kiiremini ja odavamalt. Tellimised võetakse vastu Kanadas, kuid täidetakse Lääne-Saksamaalt.

Möödunud nädalal anti „Searsi" peakorteris etniliste lehtede esindajatele lähemaid seletusi süsteemi kohta, mis on uudne Kanadas. Tellija teeb Kanadas oma valiku ligi 1000-leheküljelise „Quelle" katalogi järgi, tellimine antakse õhuteel edasi Euroopasse ja pakid saadetakse sealsetest ladudest sihtkohta. Pakke saab saata Bulgaariasse, Tshehhoslovakkiasse, Taani, Hollandisse, Inglismaale, Eestisse, Soome, Prantsusmaale, Saksamaale, Kreekasse, Ungarisse, Itaaliasse, Lätisse, Leedusse, Norrasse, Poolasse, Portugaaliasse, Rumeeniasse, Hispaaniasse, Rootsi, Türgimaale, Ukrainasse ja Jugoslaaviasse.

„Quelle" kataloge saab enam kui sajast „Searsi" ärist ja ka postiteel: Euro Desk, Simpson Sears Ltd., Dep. 147, Toronto, Ont. M5B 2B8., kust hinnakiri saadetakse koju laenuks. Katalog on saksakeelne, millele lisandub ingliskeelne tõlge. Pakkide saatmisel tuleb arvestada mõnede riikide eritingimustega ja tollimaksudega, eriti kommunistlikesse maadesse.

Pressikonverentsil, millest võtsid osa ka Simpson - Searsi president ja abipresident Robert J. Knox, anti ülevaade Kanada rahvastikust ja majandusest.

E.T.T.

SUURTE KOGEMUSTEGA EUROOPA RÄTSEP
õmbleb
KVALITEET-MATERJALIST
naistele ja meestele
KOSTÜÜMID ● MANTLID
● ÜLIKONNAD
OLD MILL TAILORS
7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) Toronto, Ont. M6S 4E4
Tel. 416/769-9535
Rudi H. Schneider

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU".

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

„Pühitseme koos!"

Ontario 200. juubelisünnipäeva tähistamiseks 1984. aastal levitab Ontario Bicentennial Advisory Commission mitmeid trükiseid, nende hulgas ka juubeli hüüdlauset „Celebrating Together" 35-s keeles. Esimesel leheküljel kolmandana, Croatian ja Dutch — kroaatia ja hollandi — järel on hüüdlause eesti keeles „Pühitseme koos!"

Veel palju muudki tutvustavat materjali ja informatsiooni jagati etnilise ajakirjanduse esindajaile oktoobri lõpus astleidnud kokteel-õhtul Toronto'Albany Club'is. Vastuvõtt toimus ajalehe „The Toronto Sun" väljaandja J. D. Creightoni kutsel ning sellest võttis osa peale etniliste ajakirjanike ja Bicentennial Advisory Commissioni juhatuse veel terve rida komisjoni-liikmeid. Etnilise meedia esindajaile oli see heaks võimaluseks vestelda mitmete kultuuri- ja avaliku elu tegelastega nagu tuntud autori, kindral Richard Rohmer'i, Gordon Sinclair'i ja paljude teistega.

Õhtu avas võõrustaja, „Sun'i" väljaandja D. Creighton, pöördudes etnilise ajakirjanduse esindajate poole sooviga, et ka need omaltpoolt püüaksid edutada Ontario juubeli tähistamise ideed — lehvigu kõikjal Ontarios peale riigilipu ka Ontario oma lipp!

Järgnevalt võttis sõna tänavu märtsis Ontario valitsuse kutsel moodustatud Ontario Bicentennial Advisory Commissioni esimees Arthur Gelber, kes ülevaatlikult selgitas 200. juubeli tagapõhja:

„1784. aastal, Ameerika revolutsiooni järel, asusid umbes 6000 lojalisti, — enamik neist Ameerika põhjaosast, — elama Ontario järve kallastele. Nad moodustasid väga mitmepalgelise elanikkonna: indiaanlased, inglased, shotlased, iirlased, hollandlased, sakslased, taanlased, prantslased jne. Ka nende usuline tagapõhi oli erinev.

„Miitmekultuurilisus" on vaid uus sõna mõistele, mis tegelikkuses eksisteeris Ontarios juba ammu enne, kui see ametlikult kinnitati. Ontario ajalugu ei kuulu ühelegi ainsale rahvusgrupile — ei rassiliselt, keeleliselt ega ka usuliselt. Ontario kuulub meile kõigile! Sellele teadmisele võime julgelt rajada oma tuleviku!"

□

Järgnev kõneleja, Kahesaja Aasta Juubelikomisjoni abiesinaine Sonja Bata, äsja nimetatud „Officer of the Order of Canada", World Wildlife Fund (Canada) president ning suurtöösturi abikaasana aktiivselt kaastegev Bata ülemaailmses tööstusvõrgus, on pühendanud palju aega ja energiat Ontario 200. juubeli väärikaks ja edukaks tähistamiseks. Elavalt ja hoogsalt kirjeldas ta oma isiklikke kogemusi:

„Olen uus-kanadalane. Kui saabusin 1946. aastal Kanadasse, ei teadnud mu kanada sõbrad midagi Kanada ajaloost! Euroopast tulnule oli see hämmastav. Eelseisva Ontario juubeli tähistamiseks on oluline, et ajakirjandus annaks oma olulise panuse Ontario ajaloo tutvustamiseks. Koolilastest kuni kõikide ühiskonnagruppideni ja asulateni on tähtis kõikide arenev teadlikkus ja osavõtt. Pühitsme koos!"

□

Komisjoni eksekutiivdirektor Norman Best tegi kõikide esitatud seisukohtade ja soovide osas kokkuvõtte:

„Nagu ühe suure terastööstuse tuntud juhtmõte, võiks kõlada väikese sõnalise muudatusega ka Ontario kahesaja-aasta juubeli alus:

„Meie produkt on Bicentennial!
Meie tugevus on inimesed!"
Pühitseme koos!"

V.A.

Vana-Andrese koguduse iga-aastane loterii toimus möödunud pühapäeval kiriku seltskondlikus saalis, mis koos kõrvalruumidega suutis vaevalt rahvast mahutada. Foto — O. Haamer

Vana-Andrese koguduse loteriil köitis tähelpanu käsitööde müügilaud, mille korraldasid Maria Ehrstein, Jenny Petersoo ja Ella Kuitonen. Foto — O. Haamer

Õnnestunud näitemüük ja loterii Vana-Andrese kirikus

Vana-Andrese koguduse näitemüük ja loterii kiriku seltskondlikes ruumides õnnestus üle lootuse ja andis kogudusele rekordilise tulu. 2000 võiduloosi müüdi läbi ühe tunni jooksul. Käsitööde müügilaud töötas edukalt ja kohvilaual oli palju külastajaid.

Näitemüügiks oli annetatud palju väärtuslikke käsitöid ja maale. Need olid kiusatuseks, miks võiduloosid nii kiiresti läbi müüdi. Näitemüügi korraldamisest võttis elavalt osa koguduse juhatus, nõukogu ja naisring. Näitemüügi osas oli peakorraldajaks Jaan Niitsoo, eine- ja kohvilaua korraldamisel Linda Pintson ja käsitöö müügilaua korraldamisel Reet Petersoo ja pr. Türk.

Seoses näitemüügi korraldamisega oli kogudusel vähe kulutusi, sest kõik teostati vabatahtliku tööjõuga ja traditsiooni-kohaselt koguduse naiskomitee küpsetas ja keetis ning tõi kohale, mis pakuti eine- ja kohvilauas. Ainult mõnede põhiainete eest maksis koguduse laekur.

Meeleolu kiriku seltskondlikes ruumides oli sõbralik ja ülev. Koguduse õpetaja ja juhatus tundsid rahuldust oma tööst ja vaevast.

„Kodusaare Õhtu" baptisti koguduses

„Kuulake mind vaikides, saared ja rahvad, olge ootel mu ees"/Jes. 41:1/, nende sõnadega tervitas Toronto baptisti kogudus 23. okt. õhtul rohkearvuliselt kirikussse kogenenud Hiiumaalt pärinevaid kaaseestlasi.

Õhtu, mis kandis nimetust „Kodusaare Õhtu 2", oli kava osas rikkalik ja sisukas. Proloogiks luges Magda Laaneorg oma selleks puhuks loodud luuletuse, „Seal on mu kodu," mille järele nägusais Hiiu rahvarõivais Sadula-õekesed — Silvi Engman, Helme Kaju ning Helju Pomerants soojendasid kokkutulnute südameid kodusaare lauluga. Samuti oli rahvariides Hiiu saare kauge tütar Marika Wilbiks, kes esines soololauluga ja juhatas hiidlaste segakoori. Sel õhtul loeti hiidlaste hulka nimetatud saarel sündinuid, nende lapsi, lähemaid sugulasi ja abielu hiidlaste perre võetuid.

Sõbralike sõnadega pöördus kaashiidlaste poole Hiiu seltsi esimees Edgar Liik, avaldes headmeelt õhtu teistkordse teostumise üle ja lõotes, et Hiiusaare õhtu muutub igaaastaseks ürituseks., haarates Toronto hiidlasi kui ka kaugemalelavaid. Hiljuti surma läbi lahkunud ajakirja „Hiiu" toimetajat Ludvig Wahtrast mälestati lauluga ja pastor Kaljo Raidi sõnavõtuga.

Kauni ja lähendava Kodusaare õhtu kõne pidas selleks puhuks Ühendriikidest küllasõitnud kirjanik dr. Evald Mänd.

Kava jätkus kiriku alumises saalis, kus koguduse naisring pakkus kohvi ning teed ja Endel Jürimäe näitas slaide tänapäeva Hiiumaast. Hulda Eistrati ja Maie Kaasiku algatusel oli korraldatud huvitav näitus Hiiu naiste käsitöödest ja kodusaare tarbeesemeist.

Kokkutulnute ühise arvamuse järgi täitis õhtu igati oma eesmärgi, tuues hulgaliselt kodusaare rahvast kabelisse nagu omal ajal Hiiumaal öeldi, ühendades ning elustades armastust mitte üksnes kodusaare, vaid kogu kodumaa ja igaviku väärtuste vastu.

Erik Maldur Lõuna-Florida koguduse esimeheks

EELK Lõuna-Florida koguduse 5-ndat aastapäeva pühitseti 9. oktoobril Fort Lauderdales Christ Lutheran kirikus piduliku jumalateenistusega. Jutlustas praost Andres Taul Torontost.

See oli õieti kolmekordse tähtsusega jumalateenistus, kuna peale koguduse juubeli tähistamise mälestati veel kodumaalt lahkumist ja ühtlasi pühitseti ka Lõikustänupüha eestf kombe kohaselt.

Praost Taul tuletas meelde neid raskeid aegu meie rahva elust, mida enamus meist on ise läbi elanud ja mille tunnistajad me oleme. Samuti mälestati neid koguduse liikmeid,kes 5 aasta vältel on surma läbi lahkunud.

Solistina esines sopran Anadie Allik, Erich Alliku oreli saatel. Jumalateenistus lõppes Eesti hümni viimase salmi laulmisega.

Järgnes koosviibimine kohvilauas. Pärast kohvilauda siirduti kiriku kõrvalruumi koguduse täiskogu koosolekule, kus nõukogusse valiti kinnisel hääletusel 10 liiget: Rudolf Kaany, Erika Kari, Helmi Kaur, Paul Kaur, Evald Laager, Eerik Maldur, Märt Martinson, Juhan Uustal, Arthur Vikati ja Evald Visnapuu.

Uus nõukogu omakorda valis juhatuse järgmises koosseisus: Esimees Eerik Maldur, abiesimees Paul Kaur, kirjatoimetaja Helmi Kaur, laekahoidja Evald Visnapuu ja kirikuvanem Evald Laager. Revisjonikomisjoni valiti Märt Martinson, Erika Kari ja Evald Laager.

P.K.

President Reagani läkitus skautluse maailmakonverentsile

Skautluse Maailmabüroo „Bulletini" viimane — augusti number avaldab (Shveitsis, Genfis) huvitavaid andmeid 29. Skautide Maailmakonverentsist, peetud Dearbornis, Michiganis (USA) 18.-22. juulini 1983.

Konverentsi peateemaks oli — „Skautlus rahvusvaheliseks arusaamiseks, üksteise mõistmises."

Järgnevalt USA presidendi Ronald Reagani läkitusest 29-dale Maailma Skautide Konverentsile.

„See sündmus põhjustab mind tervituste saatmise võimalusiks skautlusele nende imestusväärse programmi puhul kogu maailmas.

„Ma ei mõtle, et meie võiksime kunagi ülehinnata seda positiivset mõju, mida skautlus on andnud poistele 118 mail nende organisatsioonis.

Sel aastal Teie teemaks on: — „Skautlus, kasvatus rahvusvaheliseks üksteise mõistmiseks."

„See on rahvusvahelise koostöö edendamine, millist skautlus on teostanud väga heade tulemustega."

Kuidas teisiti saakski suur inimhulk erinevatest päritoludest kogu maailmast kohtuda, sellises harmoonilises õhkkonnas.

Teie ei kogunenud ei mingeil poliitilisil põhjuseil, küll aga et saavutada enam põhjalikku arusaamist skautlusest ja et õppida uusi meetodeid edukaks skautluseks.

Tõotame endile, edendada rahvusvahelist arusaamist jätkuval eesmärgil. See konverents on heaks eeskujuks skaudijuhtidele kogu maailmas.

Teil on minu parimad soovid ja hindamine kõigeks heaks, mida taotlete.

See on minu lootus, et teie koosolek edeneb produktiivselt ja kasulikult,ja et Teie viibimine meie maal oleks meeldiv."

H. Mn.

Kuubalased baptisti kirikus

Pühap.,13. nov. õhtul kõneleb Toronto baptisti kirikus, 883 Broadview Ave., 1981. a. Kuubast, Santa Clarast, üle Prantsusmaa Torontosse tulnud pastor Julio Cornelio. J. Cornelio külastab eesti kogudust ühes abikaasa ja tütrega, kelledega koos esitab trio laule.

Kuuba nimi on viimastel nädalatel korduvalt uudistes esinenud ja seda peamiselt maana, kus valitseb totalitaarne kord, kus noored mehed saadetakse teistesse riikidesse sõdima. Pastor Cornelio, kes töötas enne Kuubast lahkumist 15 a. baptisti pastorina, soovib näidata Kuuba rahva teist palet, nimelt andumust vaimsetele-usulistele väärtustele ja seda vaatamata välistele-poliitilistele takistustele. Torontos teenib pastor Cornelio hispaania keelt kõnelevat baptisti kogudust Dufferin tänaval. Kuulutuskoosolek eesti kirikus algab kl. 5.45 õht. Külalise kõnet tõlgib hispaania keelest eesti keelde Argentiinas elanud eestlane Pedro Mere.

E.S.S. Kalevi Suusaklubi

aastakoosolek peetakse Eesti Majas 14. novembril algusega kl. 7 õ.

JUHATUS

Rakvere Õpetajate Seminar 70 aastat

23. oktoobril 1912 algas Rakveres „Kondivalu" linnaosas Tartu tänaval, hilisema liimivabariku ruumides tööd „Joaoru" õpetajate seminar. Nimi oli tuletunud sellest,et Tsaari Venemaa oli õigeks pidanud kolm aastat varem Narvas, Joaorus õpetajate seminari asutamise. Kuna aga Rakvere linnaisad olid kinkinud neli tiinu maad linna lõunaservalt, siis võeti see vastu. Kuid alles aasta hiljem, oktoobris 70 aastat tagasi muudeti nimi Rakvere Õpetajate Seminariks (R.Õ.S.).

Kondivalu nimi oli tuletunud, et katkude ja sõdade ajal oli endisse vallikraavi Tammiku ja surnuaia vahel rohkesti maetud. Liivaaugust tuli kolpasid ja luid koormate kaupa,kuni viimaks liiva võtmine lõpetati.

1913 asuti ka ajakohaste hoonete ehitamisega. Kolmekordne peamaja internaadi, võimla, saali ja selle all asuva joonistus-saaliga. Oma keskkütte, veevärgi, elektri ja kanalisatsiooniga. Teine maja oli õpetajatele koos sauna ja käsitööruumidega. Kolmas maja direktorile ja ametruumidele. Koolis oli ka ühisköök toiduainete sahvrite ja keldritega. Hooned valmisid oktoobris 1915, mil koliti juba oma majja.

Sajandi algul oli juba tegutsenud Gordskoi kooli juures õpetajate ettevalmistuse klass — millest tulid meie edaspidised riigijuhid Penno, Köster, kirjanik Parinbach — Parijõgi, mu isa ja teisi.

Käimasoleva I maailmasõja kestel 1916 läks seminarist välja esimene lend ning osa poisse läksid otse sõjaväkke — kellest hiljem said tuntud nimed E.V. kaitseväes. Kooli tegevus lakkas 1918. 60 lõpetanu hulgas olid pooled eestlased.

E.V. valitsus otsustas juba 1918 dets. õpetajate seminari avamise Rakveres. Direktoriks määrati Voldemar Raam — suurkuju pedagoogilises tegevuses. Kuna hooned olid kannatada saanud, varad rüüstatud, siis alustati 6. oktoobril 1919 tööd Rakveres Pikal tänaval. Olude sunnil aga koliti peatselt Kunda lähedale Malla mõisa. Rakvere asuti tagasi juba oma ruumidesse 6. sept. 1920. s.o. peale võidukat Vabadussõda.

1922 tuli seminarist I lend — 16 naisõpetajat. Kooli tegevus kestis kuni 1932,mille kestel läksid välja 11 lendu noori õpetajaid 6-klassillisele algkoolile.

Kuna seminar likvideeriti majandusliku surutise ja õpetajate arvu ülekülluse tõttu, siis kolm järgmist lendu lõpetasid hoopis Tartus. Varem oli peale Võru seminari likvideerimist 1930 osa õpilasi toodud Rakveresse. Nii kokku 14 lendu andsid 397 lõpetajat — kellest on tulnud peale õpetajate riigimehi, kirjanikke, muusika, kunsti jm. alade tegelasi.

Kolmas periood algas 1945 märtsis kommunistliku okupatsiooni ajal. Nimeks Rakvere pedagoogiline kool, kuid mis sai 1953 Friedrich Reinhold Kreutzwaldi nimeliseks ning suleti 1957. Viimane periood andis 1397 lõpetajat.

R.Ü.S. koolilauluks oli — Tungal kätte ruttu võtke — milles olid ka fraasid — Kange Kalev kutsub teid. Ega eesti sugu lange. Õpetajaid tunti ju kui rahvavalgustajaid ja tunglakandjaid — mida siis igaüks omal viisil püüdis ellu rakendada.

E.E. AAVIK

ESTO '84 Maakondade Päev

Torontos tegutsev maakondlik esinduskogu, kuhu on koondunud kõik maakondade organisatsioonid, on viimastel aastatel näidanud aktiivset tegevust mitmel alal. Nii on läbiviidud kahed killamängud ja päevase kestvusega pidustused Eesti Majas, millé sissetulek läks maja köögi moderniseerimiseks. Selle töö lõpetamine toimus hiljuti ja nii on nüüd võimalik teenindada Eesti Maja külalisi toidu osas paremates tingimustes kui see oli varem.

Järgmine suurem üritus on kavandatud ESTO '84 raames. Teisipäeval, 10. juulil 1984 toimub Royal York hotellis maakondade päev. Päev on mõeldud kõigile kaasmaalasile ligidalt ja kaugelt ühiste mälestuste elustamiseks kodukohast, lapsepõlvest, kooliajast ja põgenemisteekonnalt. See algab lõunasöögiga kell 12.00 esinduslikus Canadian ruumis, mis mahutab kuni 1400 inimest. Pileteid müüakse üks tuhat,hinnaga 18 dollarit tükk. See katab lõunasöögi kulud. Pileteid on võimalik saada ESTO '84 kaudu ettetellimise korras. Vaba ruum kasutatakse moenäituse korraldamiseks. Moenäitus on uudne ja pole varem sellisel kujul esitatud. See haarab rahvusliku ornamentikaga kaunistatud riideid naistele, meestele ja lastele. Need võivad olla puhke-, spordi-, pealelõuna-, õhtu- või koduriietus. Näitust ei tule mitte ära segada rahvarõivaste moenäitusega.

Lõunasöögi ajal esineb rahvapillide orkester ja on teisi ettekandeid.

Pärast ühist lõunasööki on alates kella 14.30 kuni 17.00-ni avatud Royal York hotellis igale maakonnale oma ruum, kus toimuvad maakondlikud kokkutulekud vastavate maakondade organiseerimisel. Seal on ruumide kulude katteks väike maks 3 dollari näol, mida saab tasuda kohapeal.

Maakondlik esinduskogu levitab maakondade päeva informatsiooni ajakirjanduse kaudu kõigis eestlaste asukohtades. Samuti palutakse jälgida ESTO '84 teateid, eriti piletite ettetellimise osas lõunasöögiks. Maakondade päeva moto on: Kohtume jälle!

Maakondliku esinduskogu esimees on Johannes Vihma, aadress: 63 Edenvalley Dr., Islington, Ont. M9A 4Z5, Canada.

Heating, air conditioning and heat pump
● Uued ja parandamine ● ÕLI- ja GAASIAHJUDE vahetamine.
● Korstnavoodrid (chimney linings) ● Veetorude parandamine.
●, Ahjude puhastamine
ROLAND KULLIK – Tel. (416) 275-1280

Shoppers Drug Mart – Morningside Mall
Prescriptions ☆ Patient Record System for Senior Citizen
☆ Kojutoomine
T. GUDOFSKY DRUGS LTD
255 Morningside Ave., West Hill, Ont. M1E 3E6 — TEL. (416) 281-3000

Sügavas tänutundes mõtlen sõpradele ja tuttavatele, kes minu armsa elukaaslase dr. KUNO ALT'i maisest maailmast uude ellu saatsid.

Siiralt tänan kõiki, kes rohkete lilledega, oma juuresolekuga ja kirjalikult avaldasid lugupidamist lahkunule ning kaastunnet minule.

Eriline tänu Korp! Rotaliale, pr. Ülle Latterile ja hr. Juhan Lätele.

JUTA ALT

HEAD SÕPRA

KAI

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul
84 Dinnick Cres., Toronto, Ont. M4N 1L8
Tel. 483-4103, kirikus 483-5847
Õp. E. Heinsoo kodune 283-9387, kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

Pühap., 13. nov. JUMALATEENISTUS kell 11.00 hommikul. REMEMBRANCE DAY — kõikides sõdades langenute mälestamine. Leerieelsed.

Sunday 13. Nov. ALL LUTHERAN ANNIVERSARY SERVICE 3 p.m. St. Pauls Cathedral, 227 Bloor St., E. Order of Service as suggested by Luther in his German Mass. The Choir is directed by Dr. Lorna Lutz Heyge, greetings from Dignitaries and Government Officials. A sermon by Luther will be breached.

Pühap., 20. nov. surnute püha JUMALATEENISTUS kell 11.00 ja kell 6.00 õ. Armulaud. Laulab noortekoor Lootus. Kell 6.00 õ, armulaud, solist Õnne Laikve. Oma abikaasa mälestuseks laulab Lydia Kööp.

Pühap., 27. nov. KONTSERT-JUMALATEENISTUS kell 11.00 h. Cantate Domino 25-a. juubeli tähistamine. Koori juhatab dr. Roman Toi, orelil Lembit Avesson.

Ingliskeelsed JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Pühapäevakool igal pühapäeval jumalateenistusega samaaegselt.

PIIBLITUNNID igal pühapäeval kell 10.00 hommikul.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeval 9.30—12 kirikus, neljapäeval 6—8 kirikus ja igal pühapäeval pärast jumalateenistust.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930, kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühap., 13. nov. kell 4 p.l. KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Toronto Eesti Meeskoor Charles Kipperi juhatusel. Pärast teenistust kohv.

Pühap., 20. nov. kell 11.00 h. SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS armulauaga, laulab koguduse segakoor Asta Ballstadt'i juhatusel.

Pühap., 27. nov. kell 4.00 p.l. ESIMESE KRISTUSE TULEMISPÜHA JUMALATEENISTUS, solist metsosopran Evi Valge. Pärast jumalateenistust dr. Roman Toi LOENG teemal: „Kõneleme lutherlikust koraalist".

Pühapäeval, 4. dets. kell 11 hm. TEISE KRISTUSE TULEMISEPÜHA JUMALATEENISTUS. Teenib õp. Albert Roost. Pärast jumalateenistust Emil Eerme EKSLIIBRISTE NÄITUS koos Abei Lee loenguga.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal.

LEERI-EELSED iga kella 11.00-nese jumalateenistuse ajal.

PIIBLITUNNID tundaega iga enne kella 4.00-st jumalateenistust.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7 õ. kirikusaalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis: teisipäeviti kl. 6 p.l.—8 p.l., neljapäeviti kl. 2 p.l.—8 p.l. ja pärast jumalateenistusi.

HEAD SÕPRA

KARL RÜTMAN'i

mälestavad sügavas leinas perekonnad:

BIŠŠ
MOND
SALO

KALLIST VENDA, ABIKAASAT JA VANAISA

EDUARD-FRIEDRICH AAMAN'i

sündinud 2. mail 1908 Tartumaal
surnud 28. oktoobril 1983 Rootsis

leinavad sügavas kurbuses
ÕDE abikaasaga Torontos
ÕETÜTAR perekonnaga Winnipeg'is
VEND abikaasaga Torontos
VENNATÜTAR perekonnaga Brampton'is
ABIKAASA Lundis
POEG perekonnaga Lundis

Puhka rahus!

KAUAAEGSET JA USTAVAT KOGUDUSE LIIGET

AUGUST RÄTSEP'at

sündinud 15. oktoobril 1899 Auvere's — Virumaal
surnud 3. novembril 1893 Torontos

mälestab sügavas leinas

E.E.L.K. VANA ANDRESE KOGUDUS, NÕUKOGU JA ÕPETAJA

Ole ustav surmani,
siis tahan Ma sulle
elukrooni anda.
Joh. Ilm. 2:10s.

Leinateenistus kolmapäeval, 9. nov. kell 7.30 õhtul Vana-Andrese kirikus.
Ärasaatmine neljapäeval, 10. nov. kell 10 homm. sealt samast York kalmistule.

ARMAST TÄDIMEEST

AUGUST RÄTSEP'at

sündinud 15. augustil 1899 Auvere's
surnud 3. novembril 1983 Torontos

leinavad

ILME-THU PURJE perekonnaga
SUGULASED kodu-Eestis

ARMAST SÕPRA

AUGUST RÄTSEP'at

mälestavad leinas

JEANETTE ANTON
IRENE ILMAS
KARIN KATTAI
IVAR NIPPAK perega
AINO PELLO

LAHKUS MEIE KAUAAEGNE ARMAS SÕBER

AUGUST RÄTSEP

mälestavad leinas

EVI ja ELMUT AAVIK
VOLDEMAR AVARLAID
JUTA ja ELMAR JÄRV
AKSEL PILVET
HILMA TAALBERG

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul
94 Dinnick Cres., Toronto, Ont. M4N 1L8
Tel. 483-4103, kirikus 483-5847
Õp. E. Heinsoo kodune 283-9387, kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

Pühap., 13. nov. JUMALATEENISTUS kell 11.00 hommikul. REMEMBRANCE DAY — kõikides sõdades langenute mälestamine. Leerieelsed.

Sunday 13. Nov. ALL LUTHERAN ANNIVERSARY SERVICE 3 p.m. St. Pauls Cathedral, 227 Bloor St., E. Order of Service as suggested by Luther in his German Mass. The Choir is directed by Dr. Lorna Lutz Heyge, greetings from Dignitaries and Government Officials. A sermon by Luther will be breached.

Pühap., 20. nov. surnute püha JUMALATEENISTUS kell 11.00 ja kell 6.00 õ. Armulaud. Laulab noortekoor Lootus. Kell 6.00 õ. armulaud, solist Õnne Laikve. Oma abikaasa mälestuseks laulab Lydia Kööp.

Pühap., 27. nov. KONTSERT-JUMALATEENISTUS kell 11.00 h. Cantate Domino 25-a. juubeli tähistamine. Koori juhatab dr. Roman Toi, orelil Lembit Avesson.

Ingliskeelsed JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Pühapäevakool igal pühapäeval jumalateenistusega samaaegselt.

PIIBLITUNNID igal pühapäeval kell 10.00 hommikul.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeval 9.30—12 kirikus, neljapäeval 6—8 kirikus ja igal pühapäeval pärast jumalateenistust.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930, kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühap., 13. nov. kell 4 p.l. KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Toronto Eesti Meeskoor Charles Kipperi juhatusel. Pärast teenistust kohv.

Pühap., 20. nov. kell 11.00 h. SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS armulauaga, laulab koguduse segakoor Asta Ballstadt'i juhatusel.

Pühap., 27. nov. kell 4.00 p.l. ESIMESE KRISTUSE TULEMISPÜHA JUMALATEENISTUS, solist metsosopran Evi Valge. Pärast jumalateenistust dr. Roman Toi LOENG teemal: „Kõneleme lutherlikust koraalist".

Pühapäeval, 4. dets. kell 11 hm. TEISE KRISTUSE TULEMISEPÜHA JUMALATEENISTUS. Teenib õp. Albert Roost. Pärast jumalateenistust Emil Eerme EKSLIIBRISTE NÄITUS koos Abel Lee loenguga.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal.

LEERI-EELSED iga kella 11.00-nese jumalateenistuse ajal.

PIIBLITUNNID tundaega iga enne kella 4.00-st jumalateenistust.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7 õ. kirikusaalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis: teisipäeviti kl. 6 p.l.—8 p.l., neljapäeviti kl. 2 p.l.—6 p.l. ja pärast jumalateenistusi.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühapäeval, 20. novembril kell 17.00 SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS armulauaga ja pühapäevakool.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühap., 13. nov. kell 10.15 h. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile, kell 11.00 h. lastele. Kell 11.00 h. JUMALATEENISTUS, kõneleb K. Raid, Jaan ja Kalle Medri duetilaul. Kell 5.45 õ. kõneleb Kuuba pastor Julio Cornelio, laulab perek. J. Cornelio. Kõne tõlgitakse eesti keelde.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Immanueli Kirik
21 Swanwick Ave.
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Pühap., 13. nov. kell 2 p.l. KOGUDUSETUND. Kell 3.00 p.l. JUMALATEENISTUS, kõneleb Allan Laur. Laulavad noored. Issanda surma mälestamine. (Buss Eesti Kodust kell 1.30 p.l.). Kell 6.15 õ. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Noored tunnistavad ja laulavad.

Kolmap., 16. nov. kell 7.00 õ. PALVEÕHTU.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühap., 13. nov. kell 11.00 hommikul JUMALATEENISTUS, kus teenivad V. Ojaste ja E. Saraoja.

Kolmap., 16. nov. kell 7.30 õ. PIIBLI-PALVETUND „Kaks tunnistajat ilmutusraamatus".

Pühap., 20. nov. kell 11.00 hommikul JUMALATEENISTUS. 34-nda aastapäeva tähistamine, teenivad H. Eller ja E. Saraoja, laulab naisansambel. Koosviibimine kohvilauas. Valguspildid Pühamaa muinsusleidudest.

OTSIMISED

HILJA NIILUS't
otsib Raimondi õde
LEIDA OTSMANN
212 East 87 Street, New York.
N.Y. 10028, USA.
Telefon: (212) 369-5067

TÖÖPAKKUMISED

Täisajalist
LAPSEHOIDJAT
5 päeva nädalas
Markham & Lawrence E. rajoon
Helistage: 438-8913

„Meie Elu" asutas eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses!

JURISTID

ENN KUUSKNE
ADVOKAAT — NOTAR
Kontoris — 363-0073
Kodus — 360-8776
Mitmekülgne praktika

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE 10% HINNAALANDUST.

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147

Eesti arst valvekorras

5. ja 6. novembril
dr. T. Sauks 461-0912
12. ja 13. novembril
dr. R. Pahapill 921-7777
19. ja 20. novembril
dr. T. Kuutan 751-6141
26. ja 27. novembril
dr. M. Leesment 481-6834

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„MEIE ELU" ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Poko's Meat Products äridos .... 376 College St.
767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St. Willowdale

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

TELLIMISKUPONG:

Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

„Kodusaare Õhtu" baptisti koguduses

„Kuulake mind vaikides, saared ja ...vad, olge ootel mu ees"/Jes. 41:1/, ...nde sõnadega tervitas Toronto ...ptisti kogudus 23. okt. õhtul roh...arvuliselt kirikussse kogenenud ...umaalt pärinevaid kaaseestlasi. Õhtu, mis kandis nimetust „Kodu...re Õhtu 2", oli kava osas rikkalik ...sukas. Proloogiks luges Magda ...aneorg oma selleks puhuks loodud ...letuse, „Seal on mu kodu," mille ...le nägusais Hiiu rahvarõivais Sa...a-õekesed — Silvi Engman, Hel... Kaju ning Helju Pomerants soo...dasid kokkutulnute südameid ko...aare lauluga. Samuti oli rahvarii... Hiiu saare kauge tütar Marika ...biks, kes esines soololauluga ja ...tas hiidlaste segakoori. Sel õhtul ...i hiidlaste hulka nimetatud saa...sündinuid, nende lapsi, lähemaid ...lasi ja abielu hiidlaste perre ...tuid.

...oralike sõnadega pöördus kaas...laste poole Hiiu seltsi esimees ...ar Liik, avaldes headmeelt õhtu ...kordse teostumise üle ja lootes, ...iusaare õhtu muutub igaaasta... ürituseks., haarates Toronto ...lasi kui ka kaugemalelavaid. Hil... surma läbi lahkunud ajakirja ...u" toimetajat Ludvig Wahtrast ...estati lauluga ja pastor Kaljo Rai...navõtuga.

...ni ja lähedava Kodusaare õhtu ... pidas selleks puhuks Ühen...idest küllasõitnud kirjanik dr. ...d Mänd.

...ava jätkus kiriku alumises saalis, ...koguduse naisring pakkus kohvi ... teed ja Endel Jürimäe näitas ...e tänapäeva Hiiumaast. Hulda ...ati ja Maie Kaasiku algatusel oli ...aldatud huvitav näitus Hiiu nais...sitöödest ja kodusaare tarbeese...t.

...kkutulnute ühise arvamuse jär...itis õhtu igati oma eesmärgi, ...s hulgaliselt kodusaare rahvast ...lisse nagu omal ajal Hiiumaal ... ühendades ning elustades ar...ust mitte üksnes kodusaare, ...kogu kodumaa ja igaviku väär... vastu.

Erik Maldur ...una-Florida koguduse esimeheks

...ELK Lõuna-Florida koguduse 5... aastapäeva pühitseti 9. oktoob...ort Lauderdales Christ Lutheran ...kus piduliku jumalateenistusega. ...istas praost Andres Taul Toron...

...e oli õieti kolmekordse tähtsuse...malateenistus, kuna peale kogu... juubeli tähistamise mälestati ... kodumaalt lahkumist ja ühtlasi ...tseti ka Lõikustänupüha eestl... ...be kohaselt.

...raost Taul tuletas meelde neid ...eid aegu meie rahva elust, mida ...nus meist on ise läbi elanud ja ... tunnistajad me oleme. Samuti ...estati neid koguduse liikmeid, kes ...sta vältel on surma läbi lahku...

...listina esines sopran Anadie Al...Erich Alliku oreli saatel. Jumala...stus lõppes Eesti hümni viimase ...i laulmisega.

...gnes koosviibimine kohvilauas. ...st kohvilauda siirduti kiriku kõr...umi koguduse täiskogu koos...ule, kus nõukogusse valiti kin...hääletusel 10 liiget: Rudolf Kaa..., Erika Kari, Helmi Kaur, Paul ..., Evald Laager, Eerik Maldur, ... Martinson, Juhan Uustal, Art...Vikati ja Evald Visnapuu.

...s nõukogu omakorda valis juha...järgmises koosseisus: Esimees ... Maldur, abiesimees Paul ... kirjatoimetaja Helmi Kaur, ...hoidja Evald Visnapuu ja kiri...nem Evald Laager. Revisjoniko...ni valiti Märt Martinson, Erika ...a Evald Laager.

P.K.

...uubalased baptisti kirikus

...ap., 13. nov. õhtul kõneleb To...baptisti kirikus, 883 Broadview ... 1981. a. Kuubast, Santa Cla...le Prantsusmaa Torontosse tul...astor Julio Cornelio. J. Cornelio ...ab eesti kogudust ühes abikaa...tütrega, kelledega koos esitab ...ule.

...ba nimi on viimastel nädalatel ...valt uudistes esinenud ja seda ...selt maana, kus valitseb totali... kord, kus noored mehed saa...e teistesse riikidesse sõdima. ... Cornelio, kes töötas enne ...st lahkumist 15 a. baptisti ...na, soovib näidata Kuuba rah...t palet, nimelt andumust vaim...usulistele väärtustele ja seda ...nata välistele-poliitilistele ta...ele. Torontos teenib pastor ...io hispaania keelt kõnelevat ...i kogudust Dufferin tänaval. ...uskoosolek eesti kirikus al...5.45 õht. Külalise kõnet tõlgib ...nia keelest eesti keelde Argen...lanud eestlane Pedro Mere.

Evald Roosaare

IN MEMORIAM

Ootamatult lahkus 21. oktoobril igaviku radadele ajakirjanik ja „Ameerika Hääle" vanem toimetaja Evald Roosaare.

Evaldi elutee algas 29. sept. 1915. a. Krimmis eesti külas, kus ta rahvuslikult häälestatud vanemad olid jõukal järjel talupidajad. Pärast Vabadussõda opteerus perekond ja Evaldi kooli-ea ajaks olid vanemad leidnud püsiva elukoha Paidesse. Seal sai Evald alg- ja keskhariduse, millele järgnes Tartu Ülikooli õigusteaduskonda astumine ja selle lõpetamine eksternina.

Paides algas ka tema laialdane ja mitmekülgne ühiskondlik tegevus, algul juhtivalt õpilasringides ja skautluses. 17- aastase noormehena valiti ta skaudide Järva Maleva juhiks. Omatud organisatoorsed kogemused võimaldasid tal hiljem vastu võtta Viru-Järva maanoorte instruktori kohta. Kuna töö juures ilmnes vajadus maanoorte juhtide järele, siis asutas ta selleks permanentse kooli ja rajas praktikalise õppekava. Kool allutati Haridusministeeriumile. Maanoorte töö katkestamise järele okupatsioonivõimude poolt siirdus ta õpetajaks Lihula gümnaasiumi ja sealt humanitaaralade õpetajaks Ravila põllutöökooli juurde. Sõja ajal oli üksvahe Eesti Rahva Ühisabi Järvamaa büroo juhataja. Sõjapõgenikuna Saksamaal täitis Magdeburgi ülikooli põllumajandusteaduskonnas assistendi ülesandeid ja oli Heidelbergis asuva Rahvusvahelise Üliõpilasühingute Liidu abiesimees. Evaldi skautlik tegevus jätkus ka Saksamaal, kus oli Geislingenis skaudijuhiks.

Ühendriikidesse saabumisel rakendus jällegi innukalt rahvuslikule tööle. Organisatsioonidest, kus ta oma energiat ja oskusi rakendas, võiks nimetada New Yorgi Eesti Haridusseltsi, Eesti Akadeemilist Seltsi USA-s, kus oli esimeheks ja Rahvuskomiteed, kus oli kahe koosseisu liige. Ka lõi ta kaasa isegi teatrialal ja oli mõned aastad õpetajaks Eesti Täienduskoolis. Ka skautlik tegevus jätkus ja nii oli ta kord USA Skautide Maleva juhiks.

Kogu see ühiskondlik tegevus sündis kutsetöö kõrval, nagu ka õppimine New Yorgi Ülikooli õigusteaduskonnas, kus saavutas magistrikraadi rahvusvahelise õiguse alal.

New Yorgi perioodil pühendas ta aga peatähelepanu armastatumale alale: ajakirjanduslikule tegevusele, mis oli alguse saanud juba koolipõlves kohaliku ajalehe kaastöölisena ja viinud teda hiljem paari ajakirja, nagu „Eesti Skaut" ja „Tõusev Noorus" toimetamisele. Uude Maailma saabumisel toimetas lühemat aega ajakirja „Meie Tee" ja lehte „Vaba Eesti Sõna". Veel toimetas ja kujundas ajakirja „Tõusev Eesti" ja „The Baltic Review". Oli ka New Yorgis ilmunud „Eesti Postimees" esimene tegevtoimetaja ja kujundaja.

Evaldi pikemaajaliseks elukutseliseks teenistuskohaks kujunes „Vaba Euroopa Komitee" („Free Europe Committee), kus ta oli järgneva kuueteistkümne aasta jooksul pressi- ja informatsiooni teeninduse eesti osakonna juhatajaks.

Viimased viisteistkümmend aastat, kuni möödunud kevadel puhkepalgale asumiseni, töötas ta vanemtoimetajana (senior editor) Washingtonis „Ameerika Hääle" (Voice of America) juures. Pensionile minekul kavatses jätkata ajakirjanduslikku tegevust vabakutselisena, kuid kui suvel New Yorgis ajakirjanduse veteraane surma tõttu välja langes, oli Evald paari kuu pärast jälle püsivalt rakkes „Vaba Eesti Sõna" toimetuses, kust surm ka tema ära kutsus.

Evald kuulus Üliõpilasselts Liivikasse, mille rahvuslikud põhimõtted ja traditsioonid olid kõige lähedasemad tema ideaalidele. Tema elu eesmärgiks oli töötada oma rahva heaoluks ja võidelda iseseisva Eesti taastamise eest.

Omakseist jäid leinama abikaasa Juta ja poeg Jaak, kellest on saanud isa vaimu ja püüdluste edasikandja. Ta on samuti jurist ja aktiivne vabadusvõitleja, tegev Rahvuskomitees ja mujal.

Evaldi ootamata surm tabas samuti valusasti kõiki tema sõpru, kaastöölisi massiteateteenistuses ja kaasvõitlejaid Üliõpilasselts Liivikas.

Puhka rahus, vapper võitleja!

L. KOOBAS

Ajakirjanik Ilmar Peterson suri Geislingenis

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Iseseisvusajast tuntud ajakirjanik, Ilmar Peterson, suri 27. oktoobril Geislingeni linnahaiglas 76 a. vanuses.

Lahkunu on sündinud 23. aug. 1907 Tartus. Lõpetanud Tallinna reaalkooli, õppis lühemat aega Tartu ülikoolis õigusteadust. Asus 1927. aastal Tallinna, kus töötas „Päevalehe" toimetusliikmena kuni bolshevike võimuletulekuni. Lehetöö kõrval tegutses mitmetes organisatsioonides, millest talle eriti südamelähedane oli spordiselts „Kalev". Kuulus „Eesti Spordibiograafilise Leksikoni" ja „Spordi Suurraamatu" toimetuse kolleegiumi.

Saabunud 1944. a. põgenikevooluga Saksamaale, jätkas I. Peterson oma ajakirjanduslikku tegevust alguses „Eesti Rada" toimetuses Augsburgis, hiljem „Eesti Posti", „Pildiposti" ja „Our Life" toimetajana. Kui need publiktsioonid lõpetasid ilmumise, töötas „Eesti Rada" toimetuses ja vaba kaastöölisena teiste ajalehtede juures. Hiljem töötas tegevtoimetajana Heidelbergis ilmunud „Võitleja" juurres.

Ilmar Peterson oli tuntud tagasihoidliku, tööka ja kohusetruu lehemehena, kellele olid võõraks sensatsiooniha ja auahnus. Pärast oma abikaasa surma murdus selles tundeinimeses midagi, mistõttu elas viimased aastad äärmiselt tagasitõmbununa.

-kk

Ootamatu surm lõpetas kavandused

Südameataki tagajärjel Ridgewoodi (NJ) haiglas surnud ajakirjanik-õigusteadlane Evald Roosaare maeti 24. oktoobril pastor E. Kuusleri vaimuliku talitusega Hackensacki vana kalmistu põlispuude alla. Eelmisel õhtul oli kohalikus matusemajas tema ärasaatmise leinateenistus, kuhu oli kogunenud kaugelt üle saja inimese. Lahkunu lahtine puusärk oli ümbritsetud rohketest pärgadest ja lilledest. Eesti- ja ingliskeelse vaimuliku teenistuse pidas abipraost V. Kangro.

Järelhüüetes rõhutati, et E. Roosaare, asudes l.a. Ameerika Hääle eestikeelsete raadiosaadete juurest pensionile ja tulles tagasi oma kodulinna New Yorgi lähistel, kavandas nagu uue elu alustamist. See peegeldus tema aktiivses osavõtus eesti ühiskondlikust elust. Ta pidas loenguid, kirjutas artikleid, liitus osalise ajaga ajaleht „Vaba Eesti Sõna" toimetuse töö abistamiseks kui seal oli tekkinud teatavaid raskusi pärast kahe ajakirjaniku — E. Ernitsa ja E. Vallaste surma. Samuti oli ta pidanud eesti mitmesuguste eluavalduste elustamise kavasid uuteks aktsioonideks, kusjuures ta kandideeris ka käsil olnud ERKÜ uue esinduskogu valimistel. Kõigest sellest tõmbas ta ootamatu surm kriipsu läbi.

Asudes Saksamaa DP-laagrist USA-sse juba 1947. a., oli E. Roosaare „V.E. Sõna" esimeseks toimetajaks, järgnevalt ta oli ajal. „E. Postimehe" üheks asutajaks ja töötas hiljem ametnikuna Vaba Euroopa New Yorgi büroos, siirdudes sealt Ameerika Hääle teenistusse. Olles olnud eesti skautide maleva ja laagrite juhte USA-s, kujunes leinateenistusel kaasahaaravaks silmapilguks, kui skaudid-gaidid koos juhtidega tema puusärgi juures sõprus-poolringis olles laulsid vaikselt oma traditsioonilist laagri lõkke lõpulaulu „Uni tule rutuga . . .", kusjuures selle sisse kõneles järelhüüde lahkunud skautmasterile maleva juht skm. H. Tarmo. Mag. M. Jürma ütles järelehüüde Eesti Teadusliku Üh. ja endiste kolleegide nimel Ameerika Häälest, E. Reinpõld ERKÜ-lt, V. Kõiv Nordic Pressilt, A. Marvits Üliõpilasselts Liivikalt, gdr. U. Põhi gaidmalevalt ja I. Ilves N.Y.E. Haridusseltsilt.

ÕIENDUS

Arthur Linari-Linholmi „In memoriam" kirjutises on juhtunud surma kuupäevas eksitav viga. Surma päevaks tuleb lugeda 25. oktoober 1983. Palume lahkesti seda eksitust vabandada.

TOIMETUS

ÕIENDUS

„Meie Elus" nr. 44 on sõnumis „Eesti meeskond murdmaajooksu meistriks" trükikojas jäänud eksikombel välja üks rida, mis näitab, et tagajärg saavutati „masterite lahtistel meistervõistlustel 60—64 a. vanuseklassis". Palume eksitust vabandada.

Martin Lutheri 500-a. sünnipäev Hamiltonis

Hamiltoni luteriusu kogudused tähistasid Martin Lutheri 500. sünnipäeva ühise jumalateenistusega Faith luteri kirikus 30. oktoobril. Kontsert osas oli kaastegev Hamiltoni Eesti Segakoor Olaf Kopvillemi juhatusel, lauldes kolm laulu. Koori solist oli sopran Valve Tali, kes solistina laulis ka „In one True God" (M. Luther) ja duetina metsosopran Hilda Sepaga „The German Sanctus" (M. Luther).

Armulauateenistusest võttis osa õp. Tõnis Nõmmik, organistiks oli Norman I. Reintamm.

Metsamärgi kursusest osavõtjad noortejuhid Toronto Eesti Majas. Esimene rida, vasakult: Jüri Laansoo, Maimu Nõmmik, Ilmar Kütt, kursuse juht Jaan Lepp, Kaarel Truuvert, Lydia van der Veen, Arnold Tralla, Ingrid Piil. Teine rida: Rein Pajo, Linda Roosipuu, Endel Mell, Ingrid Kütt, Pearu Tamm, Anne Orunuk, Reet Roosimägi, Ingrid Kivi, Ellen Valter, Tiina Martjak, Enn Kurvits. Foto — Ervin Aleve

Metsamärgi kursus skautjuhtidele

Toronto Eesti Maja noorte ruumides toimus Metsamärgi kursus skautjuhtidele. See kursus on täiskasvanutele ja sai oma alguse aastast 1919, kui skautluse looja Lord BadenPowell leidis vajalikuks korraldada skautjuhtidele õppelise kursuse. Kuna see kursus toimus siis alles värskelt omandatud skautide maa-alal nimega Gilwell pargis, sai ka kursus omale nimeks Gilwelli kursus. Eesti Vabariigi lõpul said eesti skaudid Inglismaalt loa oma kursuse korralduseks. Kahjuks Teise maailmasõja tõttu ei saadud seda Eestis rakendada ning esimene eesti Gilwelli kursus toimus alles Saksamaal, paguluses, skm. H. Michelsoni juhtimisel.

Eesti Skautide Malev Kanadas, juba pärest Kotkajärve omandamist, valis õppelaagri platsi, kus loodeti pidada oma Metsamärgi kursust. See sai alles teoks aastal 1973, kui toimus järjekordselt IV eesti Metsamärgi kursus. Järgnes V kursus 1976. Möödunud kursus on seega Eesti skautidele nende VI Metsamargi kursus. Vastavalt Kanada peakorteriga saavutatud kokkuleppe alusel, on ka eesti gaididel sellest kursusest võimalik osa võtta.

Loengute sari algas reede õhtul 21 oktoobril kell 8.00 noorte toas, kuhu olid kogunenud 18 osavõtjat.

Loengutes esitati ja arutati nii skautide, gaidide, hellakeste kui hundujuhtlauseid, lubadusi, tõotusi kui organisatoorseid sihte. Eri loenguga käsitleti skautliku liikumise suhteid eesti ühiskonnas. Toodi esile, et skautlik organisatsioon on ainuke meie organisatsioonidest, kes järjekindlalt treenib ja õpetab uut juhtkonda. Seda ka tõendab laiahaardeline skautide/gaidide rakendus eesti ühiskonnas juhtivatel ühiskondlikudel ülesannetel, pärast täiskasvanuikka jõudmist.

Laupäevane tegevus algas hommikul kell 9.00 ja kestis õhtuni kella 20.00. Päevakava algas ülevaatega tseremooniate tähtsusega. Vaadeldi milliseid, kus ja kuidas tseremooniaid rakendada.

Pärast lõuna loengute sarjas arutati aastase töökava rakendust ja kuidas seda kokku panna.

Eriloengu sarjas vaadeldi skautliku organisatsiooni struktuuri ja ajalugu. Tähistati esimesi eestlaste suurüritusi paguluses nagu suurlaagrid, millest said omakorda esimesed ülemaailmsed eesti üritused — Maailmalaagrid. Viimane on ka meie Eesti Päevade mõtte ja rakenduse isaks. Samuti toodi esile, et skautlikud ülemaailmsed keskorganisatsioonid on juba üle 35 aasta tegutsenud, olles otseselt rakendunud meie tegevusse.

Eri huviga jälgiti noorte psühholoogilise profiili arutelu. Noorte hingeelu kummalisused, nende raskused kasvamisel kui käitumised, leidsid lähedat käsitlust.

Katsejärgud ja nende omapärad, kuidas neid õpetada ja millised on nende nõuded, käsitleti eriloenguna nii hundudele kui skautidele.

Pühapäevane tegevus algas hommikul kell 9 palvusega. Esimene loeng puudutas distipliini — mitte karistusi, vaid sisemise enesedistipliini arendamist.

Enamus hommikupoolsest loengutest oli pühendatud laagri tegevuses ettevalmistuseks, päevakavade korraldamiseks ja laagri kui kasvatusliku tegevuse omapära esiletõstmiseks.

Rakendati ka mänge, mis pakkus osavõtjatele meeldivat ja elustavat vaheldust. Enne lõunat tehti ka lühike ülevaade laulu tähtsusest eestlaste elus.

Pärastlõunased loengud käsitasid juhi kohustusi skautliku organisatsiooni, vanemate, noorte ja ühiskonna suhtes.

Viimse loenguna arutati juhi vajadust andmete kogumisel ja üksuse tegevuse ja katsejärkude kirjatoimetamist.

Hea ja hoogne kolmepäevane kursus lõppes ühises sõprusringis. Kokku veedeti üle 20 tunni Eesti Majas, nendest 17 loenguid.

Kursusest võtsid osa hundualal Henn Kurvits, Linda Roosipuu, Jüri Laansoo, Ingrid Kivi ja Reet Roosimägi. Skaudialal Arnold Tralla, Ingrid Kütt, Tiina Martjaak, Endel Mell, Ellen Valter, Ilmar Kütt, Rein Pajo, Anne Orunuk, Lydia Vanderveen, Maimu Nõmmik, Kaarel Truuvert, Pearu Tamm ja Ingrid Piil. Kursuse juhtkonda olid rakendatud ngdr. Maie Kask, skm. Silver Kask, skm. Liia Pikkov, ngdr. Asta Piil, gdr. Ene Lüdig, hdj. Anne Linkrus, nskm. Margus Tae, nskm. Evald Oder, skm. Ervin Aleve, ngdr. Siiri Lepp ja skm. Peeter Kallaste. Kursuse juhiks oli skm. Jaan Lepp.

Majanduslikult oli kursuse läbikäiguks ligi $900, millest osa laekus osavõtumaksust. Igale osavõtjale anti välja skautlikke käsiraamatuid. Kursuse majanduslikuks vaderiks oli dr. E. Sõerd, kes juba aastaid on toetanud eesti ühiskonda majanduslikult. Selle kursuse kulude kätteks laekus summa juba eelneval aastal.

Kasumi aga kursusest saab eesti ühiskond — esiteks noored, kelle juhid on paremini ettevalmistatud, tagades sellega ka parema kasvatusliku tegevuse. Ning põhiliselt eesti ühiskond, kellede read on täienenud uue tuleviku juhtide kaadriga.

AHM.

Rene Ufer, tuntud meeleolumuusika looja ja esitaja Kaliforniast, esineb Torontos 20. novembril pop-kontserdil. Kontsert toimub Eesti Majas Toronto Eesti Seltsi korraldusel.

TEADAANNE

Montreali Eesti Võitlejate Ühingu ja Eesti skautlike noorte ühisel korraldusel toimub laupäeval, 19. nov. kell 19.00 Montreal Eesti Jaani koguduse saalis Vabadussõja alguse 65. aastapäeva ja skautlike noorte vanematepäeva tähistamine. Kavas: palvus — õpetaja Heino Laaneots, avasõna — M.E.V.Ü. esimehelt Endel Rubergilt, avatseremoonia skautidelt ja gaididelt, hundude kõnekoor: „Jää vabaks Eesti meri, jää vabaks Eesti rand . . .", käskkirjad ja skautide tööuse andmine, aktusekõne — professor Martin Puhvel, tervitused aastapäeva puhul, auhinnad ja tunnustused, lõppsõna ühingu sekretärilt ja rikkalik kohvilaud. Kõik teretulnud!

Vaipade ja mööbli keemiline puhastus

samuti akende pesemine. Söögituba, elutuba ja koridor $59.95. Pensionäride üürikorteritele hinna-alandus.

PEETER VALING — Tel. 690-4961

KUHU MINNA?

● Neljap., 10. nov. Eerik Purje loeng „Moodsa arstiteaduse puudujäägid" Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

● Laup., 12. nov. Hiidlaste Seltsi Mardipidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

● Pühap., 13. nov. Martin Lutheri 500 a. sünnipäeva tähistav kontsert-jumalateenistus Vana-Andrese kirikus algusega kl. 4 p.l.

● Nov. 13., 17., 18., 19. ja 20. EKK 28. kunstinäitus Peetri kiriku ruumides.

● Laup., 19. nov. Kotkajärve 30. juubeliball Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

● Kolmap., 23. nov. dr. Vello Soots'i referaat Tartu College'is algusega kl. 7.30 õ.

● Laup., 26. nov. Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi „Jahimeeste sügispidu" Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

NÄDALA RISTSÕNAD

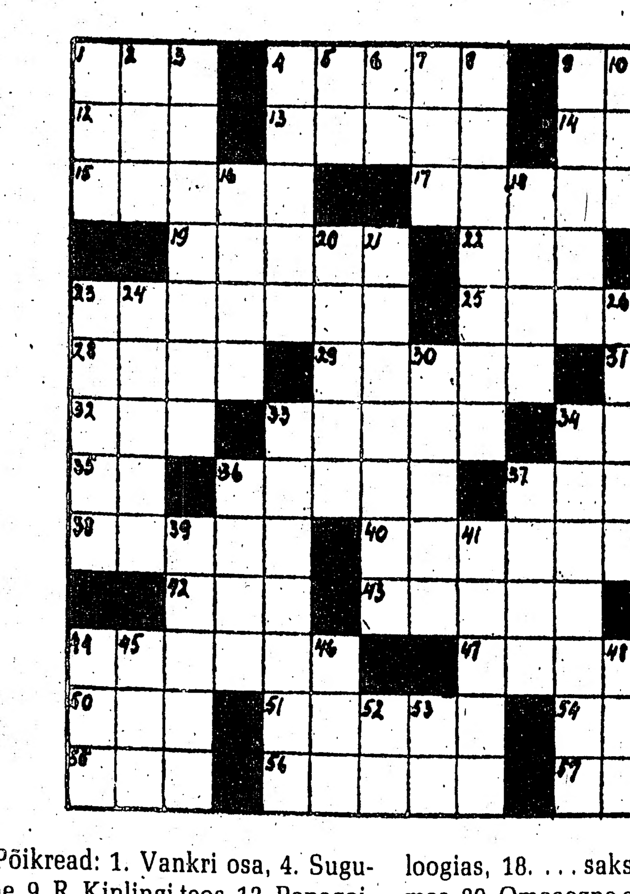

Põikread: 1. Vankri osa, 4. Sugulane, 9. R. Kiplingi teos, 12. Papagoiliik, 13. Kohtuminister E.V. valitsuses 1919. aastal, 14. Naisenimi, 15. Soome suurjooksja, neljakordne olümpiameister, 17. Kasakapäälik, 19. Itaalia kergejõustiklane, Euroopa meister 1500 m jooksus, 22. Tööriist, käändevormis, 23. Planeet päikesesüsteemis, 25. Rootsi mehenimi, 28. Põhi, 29. Eesti naiskirjanik, 31. Kaksikvokaal, 32. Inimesel kõige suurem, 33. Spordiriist, 34. Ujuma — ühes võõrkeeles, 35. Naatriumi sümbol, 36. Ussimürk — inglise keeles, 37. Jõgi Prantsusmaal, 38. Puhkan jalgu, 40. Karusloom, 42. Jaapani riigimees sajandi alguses, 43. Sama konsonant viis korda, 44. Vältama, 47. Suur nimi eesti luule ajaloos, 50. . . . gebirge — mäed Saksamaal, 51. Eesti luuletaja, eesnime esitäht ja nimi, 54. Kinnitusvahend, 55. Vorm sõnast saama, 56. Mehenimi, 57. Koha määrsõna.

Püstread: 1. Ooperi „Vikerlased" autor, 2. . . . Lanka — riik Aasias, 3. Lehtpuu, 4. Kuulus prantsuse maalikunstik, 5. Isiklik asesõna prantsuse keeles, 7. Lapsevanem, 8. Rõhk sõnal või silbil, 9. Reljeefsete kujutustega ehtekivi, 10. Ilmakaar, 11. Saar Inglise vetes, 16. Jumalanna kreeka mütoloogias, 18. . . . saksa — mägi Soomes, 20. Omaaegne eesti laskurmeister, 21. Poliitiline rühmitus, 23. . . . päev — tähtpäev kalendris, 24. Julge, 26. Vahend, abinõu, 27. Inglise ajaleht, 30. Isiklik asesõna, 33. Hea või halb kuulsus, nimi, 34. Siidpehme, 36. Lind, 37. Eesti valitseja minevikus, 39. Doonau lisajõgi, 41. Omaaegne eesti filmitsensor, 44. Küsimus, 45. Tsiviil, 46. Mõla, 48. Jook, 49. Selles, 53. Nikli sümbol.

LAHENDUS

Põikread: 1. Ass, 4. Minia, 9. Kim, 12. Ara, 13. Olesk, 14. Ada, 15. Viren, 17. Ataman, 19. Arese, 22. Sae, 23. Jupiter, 25. Evert, 28. Alus, 29. Ranna; 31. Ii, 32. Aju, 33. Reket, 34. Sim, 35. Na, 36. Venom, 37. Oise, 38. Istun, 40. Naarits, 42. Ito, 43. Ddddd, 44. Kestma, 47. Suits, 50. Erz, 51. E. Enno, 54. Nee, 55. Saa, 56. Ervin, 57. Ees.

Püstread: 1. Aav, 2. Sri, 3. Sarapuu, 4. Monet, 5. Il, 7. Isa, 8. Aktsent, 9. Kamee, 10. Ida, 11. Man, 16. Eris, 18. Aava, 20. Seren, 21. Erakond, 23. Jaani, 24. Uljas, 26. Riist, 27. Times, 30. Nemad, 33. Renomee, 34. Siidine, 36. Vutt, 37. Ordu, 39. Tisza, 41. Adson, 44. Kes, 45. Era, 46. Aer, 48. Tee, 49. Ses, 53. Ni.